

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 20 (2255) 1993 GEGUŽĖ-MAY 18

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

• NUMERIO KAINA — \$1.00

Nebesuprantam Lietuvos?

Per ilgesnį laiką žmogų nejučiomis keičia gyvenimo sąlygos, vienokia ar kitokia jo apsupty, neišvengiami poveikiai. Juo laikas ilgesnis, juo ir pokyčiai labiau išsiryškina, taipgi ir gausėja.

PENKIASDEŠIMT metų išeivija buvo praktiškai atskirta nuo tautos kamieno, kurį okupantas skaudžiai tempė ant komunistinio ir prorusiško kurpalio. Laisva nuo bet kokių politinių doktrinų išeivija savo galvosena apie tėvynę stovėjo maždaug ant 1940-tųjų ribos ir beveik nematė tų pokyčių, kurie su sistema keitė ir žmogų. Viskas palengva pradėjo prasiversti atgavus nepriklausomybę. Artimesniam žmonių bendravimui prasidėjus, ėmė atsiskleisti vis ryškesni skirtumai tarp išeivių ir Lietuvoje pasilikusių, arba ir sugrįžusių Sibiro tremtinių. Iš kilo ir aiškių nesuskalbėjamų tarp nepriklausomybės įtvirtinančių pareigūnų ir entuziastingai pasižovusių talkininkų iš šiaurės Atlanto. Apie kitonišką lietuvių, okupacijų slėgtą ir sovietiskai "perauklėtą" išeivijoje galima buvo jau šiek tiek galvoti dar jo nepamačius. Bet daugelis nesitikėjo tokio pasikeitimo, kurį pamatė. Apie tai šiandien jau labai daug kalbama: su užuojauta, su nusivylimu, net su pasipiktinimu. Šiuo klausimu kone kiekvienas išeivis turi prisirinkęs nemažai pavyzdžių, pailiustruojančių tuos nemalonius teiginius. Tautos kamieno akimis, deja, išeiviai irgi ne "šventieji". O visi bandymai išsiaiškinti, abiejų pusių pasisakymai dažniausiai baigiasi išvadomis: išeiviai nebesupranta Lietuvos.

TOKIOS išvados iš tikrųjų nieko neišsprendžia. O reikėtų sprendimo, ne vien pareiškimo, kuriuo lyg ir norima atsiriboti nuo šio klausimo, statyti tų skirtingų mąstysenų sieną, kuri būtų praveriama tik kitokios naudos turinčiam pabendravimui. Ryšius derinant, vienmintiškumo apie tėvynę ieškant, reikėtų juk pažvelgti, koks tas mus skiriantis tarpas, kaip ir kuo jį galima būtų užlyginti? Kaip sušvelninti tautiečiuose atsirandančių vidinių režimų, kurstančių nenusileisti, per daug nesidžiaugti amerikietiškos kilmės siūlymais ir nenuvertinti savęs. Iš kitos pusės išeiviams reikėtų vengti paskubomis sudarytų paklausų: tik žymėkites ką sakom, ko laukiam, ir viskas bus gerai. Skirtingos galvosenos tarpą mažinant, turbūt vertėtų griebtis abipusės daugiau organizuotos veiklos surasti priimtina bendrumą ir tautinių idealų, ir įvairiausių poreikių sampratai bei įgyvendinimo būdams apvienodinti, kad išeivis pažengtų pirmyn nuo 1940-tųjų ribos, o Lietuvoje likęs lengviau atpažintų okupacijos padarį: tas žaidas ir pradėtų jas raišioti. Nemaža dalis prieškarinės nepriklausomybės auklėtinių, nežiūrint kur jie šiandien begyventų, laisvi mąstyti ir kalbėti, apie Lietuvą galvoje beveik vienodai. Bet tai jau nykstanti grupė, nuo kurios ateitis nebeprisklauso. Ir su viltimi, ir su abejonėmis žvelgiamieji pokarinę kartą — ir tėvynėje išaugusių, ir išeivijoje. Ar jie įstengs pažinti tą skirtingumą tarpą ir ar jie iš viso pakankamai aiškiai jį mato? Pvz. ar gali būti suprantama demokratiškai išaugusiam žmogui, kai vienas iš pačių aukščiausiųjų Lietuvos vadovų, kalbėdamas apie nepaklusnumą, pareiškia, esą negi bausi žmones, kurie tave išrinko. Kaip ten bebūtų, glaudesnio sąlyčio ir tikresnio susipratimo tarp skirtingose sąlygose užaugusių lietuvių reikėtų palinkėti žengiant į XXI-jį šimtmetį. Ryžtas atgautą nepriklausomybę išlaikyti turėtų šalinti kenksmingas įtakas. Č.S.

KANADOS ĮVYKIAI

Skyla NDP socialistai

Naujosios demokratų partijos socialistų eilėse prasideda skilimas dėl skirtingų politinių metodų. Šias askirai veikiančias NDP socialistų partijas turi Kanada ir jos provincijos. Šiuo metu didžiausios yra dvi — Kanados NDP socialistai ir Ontario NDP socialistai. Federacinės Kanados NDP socialistams vadovauja Audrey McLaughlin, laukianti dar niekada NDP nepasiekto pergalės Kanados parlamento rinkimuose. Ontario NDP socialistų vadovas yra premjeras Bob Rae. Provincinio parlamento rinkimus šiai partijai jis pirmą kartą Kanados istorijoje laimėjo 1990 m. rudenį.

Ekonominio gyvenimo realybė premjerą Bob Rae privertė atsiskirti dalies ligišlinės NDP socialistų taktikos. Ontario finansų ministras Floyd Laughren pranešė, kad siemietiniam provincijos biudžetui gresia net 17 milijonų dolerių deficitas. Premjeras Bob Rae pabrėžė, kad tokiais deficitais Ontario vyriausybės skola 1996 m. pasieks 120 milijonų dolerių. Jos palūkanos bus nepakeliamos valdžios išdū.

Tad buvo paskelbtas nutarimas drastiškomis priemonėmis biudžetinį Ontario deficitą sumažinti 7 milijonais dolerių. Tai buvo pažadėta pa-

siekti valdžios išlaidų sumažinimu, pajamų mokesčio padidinimu, beveik milijono valdžios tarnautojų atlyginimo užsaldymo trejiems metams, dvylikos neapmokamų dienų įvedimu ir netgi kelių tūkstančių tarnautojų atleidimu. Šiuo klausimu premjeras Bob Rae pasiūlė pasirašyti socialinę sutartį su uni-jų vadovais.

Tokios Ontario NDP socialistų premjero Bob Rae idėjos nepatiko Kanados NDP socialistų veikėjams. Jas nedelsdamas atmetė NDP finansų kritikas Steven Langdon, viešame laiške Ontario NDP premjerui Bobe Rae pažėręs aštrių priekaištų. Esą jis nutolo nuo NDP socialistinės linijos, pagrindinį dėmesį nuo kovos su nedarbu nukreipdamas į kovą su deficitais. Esą socialistas pirmiausia turi parūpinti darbą ir tik tada mažinti deficitus. Kanados NDP socialistų vadovė Audrey McLaughlin, vadovaudamasi panašiomis mintimis, vis dėlto nubaudė S. Langdoną, finansų kritiko pareigose jį pakeisdama Kanados NDP socialistu veteranu Lornu Nystromu.

S. Langdon'o pažeminimą ji teisingo pažeidimu įsakymo nepradėti NDP partijų vienybę griaušančio ginčo. Matyt, dėl (Nukelta į 2-rą psl.)

PIRMA KARTĄ SU LIETUVOS TRISPALVE į Kanados vandenį atplaukė prekinis laivas "Kapitonas Stulpinas", su 29 jūreivių įgula, vad. kpt. EIMUČIO ASTIKO, pasiekęs Hamiltoną gegužės 2 d. Nuotraukos viršuje — jūreiviai tarp hamiltoniečių lietuvių; apačioje — laivo sutikimas Hamiltono uoste

Nuotr. K. Deksnio

Lietuva lenkų spaudoje

Lietuva be iliuzijų

Lenkų katalikų savaitraštis "Lad" š. m. kovo 14 d. laidoje atpasakojo su Vilniaus arkivyskupu A. Bačkiumi pasikalbėjimą, kuris buvo išspausdintas italų katalikų dienraštyje "Avvenire".

"Arkiv. Bačkis tarp kitko tvirtina, kad Brazausko laimėjimas nėra jokia drama. Čia reikia patikslinti, kad Bačkis yra pragmatikas, — tai jo ilgametės Vatikano diplomatinės tarnybos pasekmė. (Vie-nerius metus jis jau eina dartinės pareigas Vilniuje. Prieš tai jis buvo apaštališkuoju nuncijumi Hagoje). Į padėties vystymąsi jis žiūri realistiškai ir be iliuzijų, remdamasis prielaida, kad Lietuvos Katalikų Bendrija nesiskiria jau taip labai nuo Vakarų: miestuose praktikuojančių katalikų yra vos 15%. Jauni inteligentai priartėjo prie Bendrijos nepriklausomybės kovų metu, bet jie tai padarė dėl taktinių sumetimų.

Jis užginčija, kad lietuviai ilgisi praeities: reikia vėčiau kalbėti apie tuštumą, atsiradusią po moralinių vertybių sunaikinimo per 50 komunisto metų — šiandien galvojama beveik išimtinai apie savo materialinių reikalų patenklinimą. Vienybė, tiesą sakant, buvo, bet tikrai veikiant prieš priešą, vėliau kiekvienas nuėjo savo keliu. Nauji žmonės perėmė valdžią, tačiau padarė per daug klaidų. Nesugebėjo kurti. Didžiausia klaida — būdas, kuriuo buvo bandoma praversti žemės reformą: ūkininkams buvo duota žemė, bet be įrankių ir kitų darbo priemonių užgarrantavimo, nes biurokratai viską pasisėmė. Tradiciniai katalikiškas kaimas balsavo už Brazauską.

Jo nuomone, Katalikų Bendrija savo laiku kovojė prieš komunizmą ir gynė lietuvių tautos apsisprendimo teisę. Iš čia kilo pradinė parama

Sąjūdžiui, kuris vėliau pasiskirstė į įvairias grupes. Bendrija negalėjo ir negali remti vienos ar kitos grupės. Yra aišku, jis tvirtina, kad 'yra tokių, kurie pavadino mane išdaviku'. Į klausimą, ar Brazausko laimėjimas yra katastrofa, reikia atsakyti: gal tai katastrofa tiems, kurie komunisto metu daug iškentėjo ir negali sutikti su mintimi, kad valdžion grįžo ekskoministai. Aplamai paėmus, jie nespikysta su Brazausku asmeniškai, bet su tais, kuriais jis yra apsuptas, su senos nomenklatūros ir seno mentaliteto žmonėmis".

Eišiškės Holokausto muziejuje

Š. m. balandžio 22 d. Vašingtone, dalyvaujant keliems valstybių prezidentams ir min. pirmininkams, buvo atidarytas Hitlerio aukoms — žydams pagerbti muziejus, kuriame gaus daug vietos yra paskirta Eišiškių miesteliui. Toronto lenkų laikraštis "Gazeta" š. m. balandžio 21-22 d. laidoje rašo:

"Rytų Europos žydų pasauli atkuria jaudinanti beveik tūkstančio nuotraukų muziejus ekspozicija iš 1890-1941 m. laikotarpio, rodanti Eišiškių miestelio žydų bendruomenės gyvenimą. Miestelis yra 60 km. į pietus nuo Vilniaus, anksčiau priklausė Naugarduko vaivadijai, o dabar Lietuvai. Eišiškėse gyveno 700 krikščionių ir 3.500 žydų. 1942 m. geto likvidacijai ir karą pergyveno tik 29 žydai. Nuotraukos — originalų reprodukcijos padidintos ligi piešimo bloko dydžio — kabo ant azūrinų metalinių sienų staciakampio bokšto, kuris perkerta visus muziejaus aukštus lyg sustingęs laiko stulpas.

Ekspozicijos autorė ponia Yaffa Elach, istorijos ir literatūros Niujorko 'Brooklyn College' profesorė, yra kilusi iš Eišiškių. Kai prasidėjo karas, jai buvo ketveri metai. Pokalbyje su lenkų žurnalis-

tais ji pasakė, kad ją išgelbėjo lenkas Kazimieras Korkuc (po karo gyvenantis Vroclave), bet kiti lenkai priklausė partizanų grupei, sudarančiai, kaip ji pareiškė, 'Armia Krajova' dalinį, nužudė jos motiną".

Lietuvoje gyvenantys "Armia Krajova" veteranai stengiasi savo klubą įregistruoti kaip legalią organizaciją.

Naujas fondas

Toronto lenkų savaitraštis "Głos Polski" š. m. balandžio 17 d. laidoje rašo apie naują lenkų aukų fondą "Głos", kurio tikslas išlaikyti lenkiškuoju užsienyje. Šio fondo vadovai didžiausią savo projektų dalį skiria Lietuvos lenkams.

Visų pirma fondo vadovai planuoja Vilniaus miesto centre nupirkti namą, kuriame būtų kultūros židynys. Jame vienas kambarys būtų skirtas garbės svečiams, paaukojuosiems bent 2.000 dol., kur, apsilankę Vilniuje, jie galėtų pernaktuoti. Šis namas kainuotų 100.000 dol. Fondas žada Butrimonyse 3-5 metų eigoje įsteigti lenkų gimnaziją (dabar ten yra lenkų-rusų vidurinė mokykla su 124 mokiniiais). Eišiškėse fondo vadovai planuoja paremti ten esančių lenkų knygyną, kuriame lenkiškos knygos būtų pardavinėjamos 7-8 kartus žemesne kaina negu Lenkijoje.

Taip pat žadama lenkiškose mokyklose pakelti lietuvių kalbos mokymo lygį, kad lenkai galėtų rimčiau varžytis su lietuviais dėl geresnių tarnybų. Be to, žadama leisti knygas, organizuoti ekskursijas į Lenkiją ir dalinti studentams stipendijas. Būdinga yra tai, kad fondas, nors ir sakosi remiąs Vilniaus lenkų universitetą, tačiau žada skirti 5-10 stipendijų studentams, studijuojantiems lietuviškuose Vilniaus bei Kauno universitetuose. J.B.

TELEFAKSU IŠ VILNIAUS

Savaitė Lietuvoje

Lietuva priimta į Europos tarybą (jos tikslas rūpintis, stiprinti demokratiją ir žmogaus teises). Beveik visi kalbėtojai prisiminė didvyrišką Lietuvos kelią į laisvę. Vokietijos atstovas paminėjo net senus Vokietijos ir Lietuvos bendradarbiavimo ryšius, kurie prasidėjo dar nuo Hanzos laikų. V. Landsbergis džiugiai pabrėžė, kad nors narystė yra įsipareigojimas, bet sykiu ji suteikia ir saugumo garantiją. Po galutinio formalumų patvirtinimo Strasburge prie Europos tarybos rūmų, kur plevėsuoja 26 valstybių vėliavos, suplevėsuos ir Lietuvos vėliava. Į iškilmes atvyko ir visuomenės susirinkime kalbės Lietuvos respublikos seimo pirminkas Česlovas Juršėnas, užsienio reikalų ministras P. Gyls.

Prezidentas Klaipėdos rajone. Čia jis aplankė Vėžaičius, Gargždus ir Klaipėdą. Vėžaičiuose, Gargžduose tarėsi su ūkininkais, dirbančiais bendrovėse, jų vadovybe. (Vėžaičiuose yra trys didelės skėlininkystės bendrovės, Gargžduose — bendra Lietuvos-Rusijos valstybinė akcinė įmonė.) Aplankytas ir geriausiai išvalgytas naftos grežinys "Genčiai 3".

Pakviestas Prancūzijos senato pirmininko į Paryžių su oficialiu darbo vizitu išvyko Lietuvos seimo pirmininkas Č. Juršėnas. Susitikime su Prancūzijos parlamentariais numatyta aptarti Lietuvos-Prancūzijos santykius, investavimo į Lietuvą galimybes, Lietuvos ambasados pastato grąžinimą.

"Kai kurių Lietuvos mokyklų moksleiviams šventė — nėra pamokų." Nepaisant ministerijos kreipimosi — turėti dar šiek tiek kantrybės, rūpintis vaikų sauga, valstybės stabilumu — Lietuvos mokyklų mokytojai pradėjo streiką, reikalaujanti padidinti atlyginimą dar 10 nuošimčių, nepasitenkindami vyriausybės padidintomis algomis 30 nuošimčių. Streiko komitetui vadovauja Vilniaus 56-os vidurinės mokyklos mokytojas Ričardas Zumeras; streiko komitetų nutarimu streikas skelbiamas neterminuotais. Taigi Lietuvos moksleivių laukia neteterminuota šventė"

Nuo rudens Vilniaus universitete atidaroma lenkų kalbos katedra. Į pirmą kursą bus priimta 20 studentų iš lenkų, lietuvių, rusų mokyklų.

LIFE — pirmas tarptautinis teatrų festivalis. Jame dalyvaus Švedijos karališkasis dramos teatras, Didžiosios Britanijos, Japonijos, Vengrijos, Suomijos, Šveicarijos,

Rusijos, Ispanijos, JAV įdomiausias trupės. Lietuvai atstovauja Jaunimo teatras — "Dėdė Vania", "Pirosmeni", "Kvadratas", Mažasis teatras — "Vyšnių sodas", Akademinis dramos teatras — "Vėlinės", Koršunovo grupė — "Ten būti čia", Operos ir baletų teatras — "Nabucco" (Lietuva be lietuviškų spektaklių?). Festivalio direktorė — Rūta Vanagaitė. Sumanymas turėjo tikslą sugriauti mitą: pirma ekonomika, paskui kultūra. Direktoriaus nuomone, "nieko laukti nereikia. Arba Lietuva dabar įsirašo į pasaulinį kultūros žemėlapi, arba ji šį šansą praranda". Iš valstybės nepaimta nė skatiko. Padėjo rėmėjai. Svečius, rengėjus, dalyvius prezidento salėje priėmė A. Brazauskas (iškilmėse dalyvavo ir diplomatinio korpuso atstovai).

Lito istoriją tirs vyriausybės komisija. Ministerio pirmininko potvarkiu komisija (K. Lynikas, R. Menčinskienė, JAV advokata R. Narušienė, P. Pošiūnas, J. Sinkevičius) turi "aiškiai įvertinti litų istorijos veikiančius atlikėjus ir kaltininkus". Lito istorijoje išaiškinta daug pažeidimų, kuriuos seniai turėjo įvertinti generalinė prokuratūra. Jos neveiklumą premjeras apibūdino kaip teisės saugos organų bejėgiškumą. Komisija savo išvadas turi pateikti iki birželio 1 d.

Genealogijos medis paskatino atvykti į Vilnių grafią Dieter von Landsberg-Velną, Vokietijos sporto sąjungos viceprezidentą, olimpinio komiteto prezidento narį. Aplankęs tris Baltijos valstybes, kur siekė užmegzti glaudesnius sportinius ryšius, ketonę grafas baigė Vilniuje. Čia jis susitiko ir su Vytautu Landsbergiu — Landsbergių atšakos, atsiskyrusios 15 a. atstovu, kuris vėliau pareiškė "esąs maloniai nustebintas grafo iniciatyva".

Pirmą kartą Lietuvos buriavimo istorijoje mūsų jachta, "Lietuva", pakartojo Magelano žygį, apiplaukė pasaulį. "Lietuvos" žygis truko metus ir 40 dienų. Be kapitono Stepono Kudzevičiaus, dar 7 vyrų, įguloje buvo ir buriuotoja iš Bostono Reda Veitaitė, ketinanti Lietuvoje suburti moterų buriuotojų, sugundyti jas dalyvauti Amerikos regatoje. Iškilmingame įgulos sutikime Klaipėdoje dalyvavo ir A. Brazauskas, beje dalyvavęs ir jachtos palydėtuose.

Reverse vilkų pora. Toks ženklas žymės naujus 500 nominalo vertės talonus. Lietuvos banko valdybos pranešimu jie išleidžiami nuo 1993 m. gegužės 10 d.

G. Gustaitė

Šiame numeryje:

Nebesuprantam Lietuvos?

Reikėtų pažvelgti, koks yra skiriantis tarpas

Lietuva lenkų spaudoje

Lietuviai nesiilgi praeities

"Norėjote atvykti, atvykote, tai tvarkykites"

Savanoriai ryžosi Lietuvos talkai

Viešnia iš Vilniaus

Sol. Nijolė Ambrozaitytė lankėsi Čikagoje

PLB valdybos darbai, kelionės ir lėšos

Pranešimas specialiai "Tėviškės žiburiams"

Grįžo amžinam poilsui giminėn

Prel. Petro Butkaus nekrologas

Kompozitorius — "lietuviškas" lietuvis

Jono Govėdo kūryba kanadiečių moksleivių koncerte

Paminėta "Skautų aidą" sukaktis

Septyni dešimtmečiai lietuvių skautų tarnyboje

"Lietuvių liaudies menas — mažoji architektūra"

Prof. dr. Kazimiero Šešelgio plačios apimties veikalas

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. (416) 275-4672. FAX (416) 275-1336.

Canada Post Canadian Publications Mail Sales Product Agreement nr.1001760
LEIDEJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, J. Andriulis, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata – \$35, pusmetinė – \$20, mėnė – \$40, garbės – \$50 (Amerikoje – JAV dol.) oro paštu – \$110. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$35.00, supporter \$40.00, honorary \$50.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada.

Vilniaus arkivyskupas metropolitas AUDRYS J. BAČKIS, 1993 m. balandžio 27 d. oraustyje pasitikęs į Lietuvą gyventi sugrįžtančius savo tėvus – buvusį ilgametį diplomata STASĮ ANTANĄ ir mokytoją ONĄ BAČKIUS
Nuotr. G. Svičiaus

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

to jokios baismės nesulaukę kiti trys švelnesni Ontario NDP socialistų premjero Bob Rae kritikai – Phil Edmonston iš Kvebeko, Svend Robinson iš Britų Kolumbijos ir John Rodriguez iš Ontario. Ginčas buvo pristabdytas, bet nepašalin-tas.

Veiklesnieji Kanados NDP socialistai vis dar kritikuoja Ontario premjerą Bob Rae socializmo principų pažeidimu. Socialistinė sutartis su Ontario valdžios tarnautojų unijomis tebėra nepasirašyta. Unijų vadai reikalauja, kad premjero Bob Rae vyriausybė, norinti užšaldyti ir net sumažinti atlyginimus valdžios tarnautojams, padidintų mokesčius turtingiems Ontario gyventojams. Finansų ministeris F. Laughrin naują biudžetą su didelėmis reformomis yra įsipareigojęs paskelbti gegužės 19 d. Joms jau beveik nebėlaiko laiko.

Kvebeko premjero Roberto Bourassos pasilikimo politikoje gali atnešti JAV vėžio instituto Bethesdaje dr. S. Rosenbergo pranešimas gegužės 3 d., kad pas jį jau nerandama odos vėžio žymių. Pirmoji vėžio operaciją premjerui R. Bourassai buvo padaryta nugaroje 1990 m. rudenį. 1993 m. sausio mėnesį atsinaujinusio vėžio auglys jam buvo išpjautas iš krūtinių. Dabar R. Bourassa JAV vėžio institute buvo gydomas nauju dr. S. Rosenbergo metodu, sustiprinančiu paties organizmo kovą su vėžiu. Eksperimentinis gydymas buvo sėkmingas. Dr. S. Rosenbergas pas jį nerado vėžio žymių ir sustabdė gydymą, kuris šiuo metu esąs nereikalingas. Šią žinią pranešė Kvebeko premjero R. Bourassos įstaiga.

PADĖKA

AŲA

Mylimam vyrui ir tėveliui
VYTAUTUI KEKIUI

mirus, nuoširdžiai dėkojame klebonams – kun. K. Kaknevičiui ir kun. R. Paquette už paskutinius patarnavimus.

Ačiū karsto nešėjams ir West-Lorne chorui, draugams ir pažįstamiems už gausų atsilankymą laidotuvių namuose ir West Lorne šventovėje, už velionies palaidojimą į Šv. Jono lietuvių kapines Mississaugoje; dėkojame už puikias gėles, gausias aukas Mišioms, labdarai ir Kanados lietuvių fondui, taipgi už žodžių bei raštu pareiktas užuojautos. Dėkojame D. B. Mačiams už skanius pietus ir ponioms už pyragus.

Giliame liūdesyje palikę –

žmona Danutė ir sūnus Tomas

Estija, Latvija, Lietuva

Politiniai dabarties vingiai

Svečiai iš Venezuelos

ELTOS žiniomis, prezidentas A. Brazauskas gegužės 11 d. priėmė Venezuelos prezidento patarėją ministerį L. Casin. Su pastaruoju kartu buvo bendrovės "Combel" pirm. S. Cohen, Lietuvos ambasadorius Venezueloje V. Dambra-va ir įvairių Venezuelos bendrovių vadovai.

Susitikime buvo aptariamas Venezuelos bendrovių galimybės prisidėti prie naftos terminalo statybos bei naftos perdavimo Mažeikiuose.

Venezuelos atstovai į susitikimą atvyko jau susipažinę su Klaipėdos ir Mažeikių naftos įmonių veikla. Mažeikių įmonė jiems palikusi gerą įspūdį. Jeigu būtų susitarta, Venezuelos naftininkai sudarytų sąlygas šiai įmonei dirbti visu pajėgumu. Naftą jie nebūtinai plukdytų iš Venezuelos. Šios žaliavos šis kraštas turi ir arčiau prie Lietuvos. Venezuelos bendrovės linkusios prisidėti ir prie terminalo finansavimo. Visus šiuos klausimus svečiai aptarsią grįžę į namus, o apie konkrečius susitarimus bus kalbama vėliau per kitą šalių atstovų susitikimą.

Tėvynės sąjungos įsteigimas

Gegužės 1 d. Vilniaus akademiniame dramos teatre, kaip rašoma "Lietuvos ryto" 83 nr., įsteigta politinė partija – Tėvynės sąjunga (Lietuvos konservatoriai).

Steigiamąją Tėvynės sąjungos konferenciją pradėjo seimo opozicijos vadovas V. Landsbergis, pažymėdamas, kad Lietuva tebėra kryžkelėje. Žmones norima įstumti į depresiją, diegiamas pasyvumas, labiausiai sklindantis iš valstybinės televizijos. Tėvynės sąjungos uždavinys – sakyti tiesą, ginti žmonių teises ir ruošti kitiems rinkimus.

Kalbėdamas apie žemės ūkio būklę, V. Landsbergis pažymėjo, kad LDDP su savo pirmtakais kaimą sugriovė net tris kartus, o dabar laikas rašyti kaimo išgrobimo istoriją. V. Landsbergis pasisakė už kooperatinio judėjimo rėmimą ir ūkininkų tal- kos centrų steigimą.

Su naujos partijos įstatais supažindino buvęs premjeras G. Vagnorius, taipogi pareikšdamas, kad partijai reikia daug žmonių įvairioms valstybės struktūroms užimti. Sąjungos nariais galės būti ir priklausę komunistų partijai. Labai svarbu, pasak G. Vagnoriaus, ką žmogus daro dabar.

Kontraversiškai kalbėjęs sąjungos programos rengėjas M. Laurinkus. Dešinieji nedelsiant turėtų įgyti aiškią politinės veiklos formą. Jis pasisakė už nuosaikumą, nes tai esąs pradą atgimti ir pradėti dirbti.

Antrą kartą kalbėdamas, V. Landsbergis pakartojo G. Vagnoriaus pareiškimą, kad naujoji partija bus atvira visiems. Turėjusieji, tačiau, ryšį su KGB, turėtų kreiptis į pilietinės reabilitacijos komitetą.

Tėvynės sąjungos pirmininku vienbalsiai išrinktas Vytautas Landsbergis. Dėkodamas už pasitikėjimą profesoriaus Juokavo: už viską, kas bloga Lietuvoje, jis yra kaltas, o dabar už naują blogybę šaltinį (Tėvynės sąjungą) bus atsakingas dvigubai.

Gediminas Vagnorius išrinktas partijos vadovybos pirmininku, o Tėvynės sąjungos pirmininko pavaduotojais – A. Katkus, A. Stasiškis ir M. Laurinkus.

Šiuo metu Tėvynės sąjungoje yra 889 nariai, konferencijoje dalyvavo 714 narių, tarp jų nemažai seimo opozicijos narių: A. Kubilius, V. Jarmolenka, S. Šaltenis, E. Zingeris, O. Aleknaite, A. Vaisnoras, T. Lideikis, E. Jarašiūnas.

Išreiškia solidarumą

Lietuvos ambasados Vašingtone pranešimu, ryšium su prezidento A. Brazausko ambasadoriaus St. Lozoraičio ataskaita iš pareigų, ambasada žodžiu ir raštu gauna atskirų asmenų ir įvairių organizacijų bei politinių grupių solidarumo pareiškimų St. Lo-

zoraičiui, kuris penkis dešimtmečius gynė Lietuvos nepriklausomybę.

Socialdemokratų partijos vadovas A. Sakalas išreiškė savo paramą ambasadoriui ir nepasitenkinimą, kad, nepaisydamas pernal metų duotų Lietuvos demokratų partijos pažadų, Lietuvos prezidentas nusprendė atšaukti ambasadorių. Šį prezidento žingsnį A. Sakalas įvertino kaip "politinį kerštą buvusiam konkurentui".

Seimo opozicijos vadovas V. Landsbergis ambasadoriaus atšaukimą įvardino kaip "partinį ir nenaudingą valstybei sprendimą". Lietuvos tautininkų sąjunga prezidento sprendimą pavadino "nepagrįstu ir politiškai nenaudingą Lietuvai".

Lietuvos centro judėjimas, apgailestaudamas dėl "veiksmų, kuriuos diplomatinė kalba sunku įvardinti", padėkojo ambasadoriui už pasiūlytą Lietuvai.

Lietuvoje vyksta bado streikas ir demonstracija prie Seimo rūmų.

Pasaulio lietuvių bendruomenė giliai apgailestavo prezidento veiksmus.

Ambasadorius St. Lozoraitis, kaip pranešama, dar kurį laiką eis savo pareigas, iki bus sutvarkyti visi formalumai tarp JAV ir Lietuvos. Apie ambasadoriaus išvykimą visuomenė būsianti painformuota.

JAV karininkas Estijos kariuomenės vadas

Estijos parlamentas gegužės 4 d. krašto karinių pajėgų vadu paskyrė pulk. Alexander Einsehn, 61 metų, pensijon išėjusį JAV kariuomenės karininką. Jis tuoj pat perėmė Estijos kariuomenės vadovavimą. Jis bus atsakingas tik krašto prezidentui.

Naujasis vadas planuoja sustiprinti Estijos karines jėgas. Jis dar nežino, ar išsaugos JAV pilietybę ir \$50,000 kariuomenės pensiją. "As čia esu labai reikalingas" – pareiškė pulkininkas.

A. Einsehn su šeima pasitraukė į Vokietiją, kai Estiją antrą kartą užplūdo raudonieji. 1949 m. emigravo į JAV, bes, dalyvavo Korėjos ir Vietnamo karuose, pasiekė pulkininko laipsnį ir tapo japonų ir Rytų Europos reikalų specialistu.

Prezidentas L. Meri, tada užsienio reikalų ministeris, jau praeitais metais kalbino jį perimti Estijos kariuomenės vadovavimą.

Estijos gynybos ministeris H. Rebas grįžo iš Švedijos tarnauti savo gimtajam kraštui.

Estijos ministeris pirmininkas M. Laar nemaną, kad dėl Einsehn'o paskyrimo pablogėtų Estijos ir JAV santykiai.

Rinkimai Latvijoje

Latvijos parlamento birželio 5-6 d.d. rinkimuose dalyvauti užsiregistravo 22 politinės partijos, kaip praneša BNS žinių agentūra. Vyriausią rinkimų komisija išsiaiškino dėl J. Siegerist'o, atstovaujančio Latvijos tautiniam nepriklausomam judėjimui, kandidatūros. Siegerist'as užaugo Vokietijoje ir neiškovo latvių kalbos. Pasak vyriausios rinkimų komisijos, rinkimų įstatymas nereikalauja, kad kandidatas laisvai kalbėtų latviškai. Tačiau, jei bus išrinktas į parlamentą, turės tikriausiai laikyti latvių kalbos egzaminą.

Latvijos aukščiausioji taryba liepos 4 d. pareiškė nepasitikėjimą žemės ūkio ministru Dainis Gegeris. Jis buvo apkaltintas vyriausybės nesugebėjimu atlyginti skolą ūkininkams, dėl grūdų importavimo ir degalų stokos pavasario sėjai.

Gegužės 4 d. taip pat atsisakė iš pareigų Latvijos investavimo banko pirmininkas Ilze Jurkane.

Susitiko su Šv. Sosto atstovu

Estijos prezidentas L. Meri priėmė Šv. Sosto nuncijų Justo Mullor Garcia. Jis yra Vatikanu atstovas Estijai. Latvijai ir Lietuvai. Jo nuolatinė rezidencija – Vilnius. Arkiv. M. Garcia lankėsi Taline dėl pa-

siruošimo popiežiaus vizitui šiame krašte š. m. rugsėjo 10 d. Taip pat nuncijus su prezidentu diskutavo Estijos ūkinę ir politinę būklę.

Sustojo kritęs talonas

ELTOS žiniomis, pusę metų kritęs talonas staiga sustojo kritęs ir jo vertė pradėjo kilti.

Kokios priežastys? Balandžio mėn. pradžioje Lietuvos bankas nutarė komercinių bankų privalomų atsargų normą padidinti nuo 10 iki 12 nuošimčių. Pasak Lietuvos banko pirmininko pavaduotojo A. Karaliaus, komerciniai bankai turėjo dalį savo valiutinių aktyvų parduoti, kad surinktų 12 nuošimčių privalomų atsargų normą talonais. Tokiu būdu rinkoje padaugėjo JAV dolerių, o sumažėjo talonų pasiūla. Tai svarbiausia priežastis, dėl kurios sustojo kilęs dolerio kursas.

Praeitą savaitę įvyko centrinio banko nevaliutinių išteklų išpardavimas varžytinėse.

Taipogi pradėta skolinti komerciniams bankams, kurie sunkiai verčiasi. Tai esanti antra priemonė, kuri padeda talono pastovumui nustatyti. Talonai, pasak A. Karaliaus, yra tautiniai pinigai, tik iki šiol nebuvo nieko daroma, kad nenukristų šių pinigų vertė.

Ar teisėtai išrinktas?

Seimo opozicijos frakcijų pirmininkai A. Stasiškis, T. Lideikis, S. Pečeliūnas, B. Gajauskas ir P. Katilius kreipėsi raštu į JAV ambasadorių Vilniuje D. Johnson, prašydami informacijos, ar Kazys Bobelis yra saistomas JAV priesaikos, ar ne, ir ar jis tebėra JAV pilietis.

Mat gegužės 11 d. "Lietuvos aidas" išspausdino straipsnį, kuriame JAV valstybės departamento pareigūnas A. Silsky pareiškė, kad Kazys Bobelis, seimo užsienio reikalų komiteto pirmininkas, tebėra JAV pilietis.

Pagal Lietuvos konstitucijos 56 paragrafą, asmenys, kurie prisiekę ar pasidėję tarnauti kitai valstybei, negali būti Lietuvos seimo nariais.

Būkstavimai nepasitvirtino

Pavasario sėja Lietuvoje, kaip pranešė ELTA, daugely rajonų vyko gana organizuotai ir sklandžiai. Dar neįpusėjus gegužės mėnesiui pagrindinė sėja iš esmės baigta. Dar sodinamos bulvės, daržovės, kukurūzai.

Vykdamas reformą, pakito žemės ūkio gamybos struktūra ir gamybiniai vienetai. Buvę kolūkiai ir valstybiniai ūkiai suskilo į kelias, dažnai silpnas bendroves. Šį pavasarį pradėjo ūkininkauti daugiau kaip 10,000 žmonių, tarp kurių pasitaiko tam darbiui nepasirengusių. Kai kur žemės gražinimo ir nuomos darbai užsitęsę, kilo ir ginčų. Tam tikri plotai esą gali būti neapsėti. Tačiau tai nesąs masinis reiškinys.

Vokietijos parlamentari Lietuvoje

Gegužės 17-28 d.d. Lietuvoje lankosi Vokietijos parlamento narys ir Baltijos parlamentinės grupės pirmininkas Wolfgang von Stetten, krikščionių demokratų sąjungos narė Gertrud Demwolf su kitais federacinės valdžios pareigūnais. Ši delegacija Vokietijos ambasadoje priiminės buvusius Rytprūsių gyventojus, susibūrusius į "Edelweiss" bendruomenę, ir kitus vokiečių kilmės Lietuvos piliečius, po Antrojo pasaulinio karo išvarytus iš Karaliaučiaus ir radusius prieglobstį Lietuvoje.

Vokietijos svečiai planuoja susitikti su tautybių departamento vadovais ir seimo nariais. J. Andr.

AMBER BEECH Inc.
ATLIEKAM NAMŲ REMONTUS ir ATNAUJINIMUS
virtuves, vonias, rūsius (rengimus, langus, duris) plytelių dėjimą, insuliaciją ir t.t.
NEMOKAMAS KAINAVIMAS
AL MARGIS
TORONTO-WASAGA BEACH
(416) 656-4149

DEŠIMTIES METŲ MIRTIES SUKAKTIS

AŲA JONAS R. SIMANAVIČIUS

Šv. Mišios už jo vėlę bus atnašaujamos 1993 m. gegužės 19 d., 8 val. ryto, Toronto Prisikėlimo parapijos šventovėje.

Su meile prisimename –
žmona, sūnus, dukros su šeimomis, broliai ir seserys

PRANEŠIMAS

AŲA

MARIJA PETRAUSKAITĖ-URNEŽIENĖ

mirė 1993 metų kovo 31 dieną.
Palaidota Kalifornijoje Šv. Kryžiaus kapinėse.

Nuliūdime liko sūnus Romualdas su žmona Gražina, vaikaičiai – Diana, Tomas, broliai ir seserys.

MIELAM VYRUI, TĖVELIUI

AŲA

JONUI KARKAI

iškeliavus amžinybėn, žmonai MARIJAI, sūnui dr. RIMUI su šeima, giminėms Lietuvoje ir visiems artimiesiems nuoširdžiausią užuojautą reiškia –

Kanados lietuvių medikų draugija

AŲA

MARIJAI GARKŪNIENEI

mirus,

jos vyrui ANTANUI, giminėms ir artimiesiems reiškiamo nuoširdžią užuojautą –

"Rambyno" vadovybė

AŲA

JONUI KŠIVICKUI

iškeliavus amžinybėn,

jo žmoną ALINĄ KŠIVICKIENĘ nuoširdžiausiai užjaučiame –

*M. ir L. Garbačauskai,
Wasaga Beach, Ont.*

AŲA

inžinieriui JONUI KŠIVICKUI

mirus,

reiškiamo gilią užuojautą jo žmonai

dr. ALINAI KŠIVICKIENEI ir kartu liūdime –

Danutė ir Liudas Gutauskai

Lydija ir Juozas Valevičiai

Janina ir Viktoras Pilkauskai

Elytė Šešelgienė

Danutė ir Vladas Zebrowski

Liuda ir Jurgis Stungevičiai

Marija ir Lionginas Paškai

Elena ir Edvardas Kudabai

Elvyra Kronienė

PADĖKA

AŲA

MARIJAI GARKŪNIENEI

mirus, reiškiamo nuoširdžią padėką: klebonui kun. Juvenaliui Liaubai, OFM, už paskutinį patarnavimą, Rožinį laidotuvių namuose, Mišias ir palydėjimą į amžino poilsio vietą; A. V. Paulioniams už giedojimą Mišių metu šventovėje ir karsto nešėjams. Dėkojame giminėms, draugams ir visiems, bet kuo prisidėjusiems ir dalyvavusiems laidotuvėse, už gėles, pareiktas užuojautas žodžiu, raštu, spaudoje ir per radiją; ačiū už užprašytas Mišias bei aukojusiems Kanados lietuvių fondui, "Tėviškės žiburiams", "Vaiko tėviškės namų" statybai ir pagalbai našlaičiams vaikams Lietuvoje; ponioms už pyragus ir pusryčius paruošusiai šeimai. Savo dalyvavimu ir aukomis jūs palengvinote mums pergyventi šią liūdną išsiskyrimo valandą.

Vyras Antanas, brolis Juozas ir žmona Danutė, jų vaikai su šeimomis

“Norėjote atvykti, atvykote, tai tvarkykitės”

Savanoriai ryžosi Lietuvos talkai

GABIJA PETRAUSKIENĖ

Autorė Ontario provincijos NDP partijos vadovaujamos vyriausybės, o taip pat su Kanados valdžios talkos Rytų ir Centro Europai (Task Force) parama buvo paskirta nuo 1992 m. sausio mėn. pradžios atlikti 14 mėnesių tarnybą Lietuvos vyriausybėje. RED.

Išėivijos lietuvių noras susitikinėti tik su aukštaisiais Lietuvos pareigūnais skatino konkurenciją, o ne bendradarbiavimą vienas su kitu. Tai apskundino tuometinio Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos pirm. dr. V. Bieliausko ir Kanados lietuvių bendruomenės valdybos narės Inos Sungailienės pastangas sutelkti savanorišką pagalbą Lietuvai. Buvo norėta pasiūlyti Lietuvon profesionalus, kurie savo patirtimi būtų padėję atsistatyti kraštui. Akcija “Talka Lietuvai” nesulaukė pakankamo visuomenės dėmesio. Aplamai PLB bandymą paskirti kraštų bendruomenių noras konkuruoti, “nepasiduoti koordinacijai iš viršaus”.

Asmeninė bei valdžios iniciatyva

KLB užmojus perėmė individuali iniciatyva bei Kanados ir Ontario vyriausybės aktyvesnė politika Rytų Europos atžvilgiu. Pradėta organizuoti asmeninė talka Rytų Europos šalims. Taip pat atsirado galimybė lietuviams vyksti Lietuvon savanoriais talkinti per privačią agentūrą – CESO (Canadian Executive Service Overseas).

Ši organizacija siūnė ir Rytų Europos kraštus talkininkais pensijon išėjusius įvairių specialybių asmenis. Pati organizacija vertėsi iš visuomenės aukų, finansinės paramos gauna ir iš valdžios (per Task Force on Central and Eastern Europe).

CESO savanoriui talkininkui, taip pat žmonai ar vyrui, apmoka kelionės išlaidas lėktuvu, paskiria pragyvenimui mėnesinę stipendiją (tarp \$200 ir \$300). Lietuvoje ši organizacija turi G. Kostkevičiaus vadovaujamą būstinę, teikiančią paslaugas atvykusiems. CESO atstovas Vilniuje pasirūpina, kad atvykęs savanoris gautų butą, darbą su aiškiai pažymėtomis pareigomis bei atsakomybe.

Tuometinė KLB valdybos pirm. G. Petrauskienė susitarė su CESO prezidentu, kad į Lietuvą išimties tvarka būtų siunčiami ne tik pensininkai, bet ir kiti, mokantys lietuvių kalbą. Be to, nebūtinai pasizadėti vyksti į bet kokį kraštą, kaip to normaliai CESO reikalauja.

CESO suteiktomis galimybėmis iš lietuvių jau yra pasinaudoję šie asmenys: H. Daudaras, dr. Petras ir Irena Lukoševičiai, Kostas Astravas ir H. Žižys. Visiems buvo apmokėtos kelionės išlaidos bei mėnesinės stipendijos doleriais. Atsiradus tokioms galimybėms KLB nustojo šioje srityje veikti.

Reikia nuolatinės pagalbos

Rašančiosios nuomone, iniciatyvą vertėtų atgaivinti, nes CESO projektai yra trumpalaikiai. Jų paslaugomis negali pasinaudoti dar pensijon neišėję asmenys, norintys ilgiau pasidaruoti Lietuvoje. O ilgalaikės talkos reikia labai daug. Iš Lietuvos pusės turi būti

pasirūpinta tokius talkininkus priimti. Turėtų būti atmetas dažnai girdimas posakis: “Norėjote atvykti, atvykote, tai tvarkykitės”.

Per Sąjūdį buvo bandoma tokių talkininkų bendradarbiavimą išvystyti. Tačiau stoka organizuotumo, be to, vidinės politikos problemos nutraukė reikalingas pastangas bei dėmesį, o ir valdžios sluoksniai nerodė tinkamo dėmesio.

Buvo galvojama, kad PLB būstinė Vilniuje galės atlikti vietinės “Talkos Lietuvai” atstovybės darbą, pasirūpinant iš visų kraštų lietuvių bendruomenių siunčiamais talkininkais.

Estų pavyzdys

Estijos išeiviai anksčiau ir rimčiau ėmėsi vieningo darbo padėti savo kraštui. Jie organizavo įvairius specialistus, kurie vyktų Estijon konkrečioms darbams. Buvo glaudus bendradarbiavimas tarp estų krašto ir išeivijos. Estai gali būti pavyzdžiu lietuviams.

Jų profesionalai Estijon vyksta tam tikram laikotarpiui, patys apsimokėdami kelionės išlaidas. Estijoje juos priimanči institucija ar valdžia parūpina gyvenvietę, maistą, darbą ir apmoka vietinį susisiekimą.

Estai vyksta dažniausiai per savo atostogas, arba laikinai pasitraukę iš darbovietės. Iš tikrųjų jie vieni kitus pakeičia, kaip tas estafetinis bėgimas sporte. Tarp estų jaučiamas didesnis noras padėti savam kraštui. Taip pat ir Estijos valdžios pareigūnai noriau priima išeivių pagalbą.

Estijos artumas prie Suomijos ir nuolatiniai ryšiai su šiuo kraštu padėjo estams per ilgą okupaciją išlikti labiau atviriems Vakarų kultūrai. Užtat ir dabar jie sparčiau stojasi ant savo kojų. Išeivijos estai ir kitų tautybių talkininkai be didesnių sunkumų tampa įvairių Estijos pareigūnų patarėjais, padėjėjais net direktoriais.

Estai šioje srityje tarp baltiečių atlieka vadovaujantį vaidmenį. Ten nėra blogos valios, įtarumo ir uždarmos naujovėms, kaip buvo ir yra jaučiama Lietuvoje.

Nepasitikėjimas

Lietuvos politiniuose sluoksniuose ir pačioje visuomenėje vyravo, kai kurių buvo ir puoselėjama nuostata, kad visą tai, kas iš užsienio, Lietuvai neš tik blogį, patiems Lietuvai reikia “išsaugoti” kraštą nuo išorinių pavojų. Lietuvoje buvo baiminamasi imti iš užsienio siūlomų kreditų bei kitokių techninės paramos.

Trūko aiškos valstybės atstatymo vizijos. Buvo stengiamasi greitai vykdyti reformas, įvesti demokratiją visose srityse iš karto, atsirado ir tokių, kurie sąmoningai stengėsi sudaryti tuštumą.

Iš kitos pusės, per trumpą trejų metų laikotarpį buvo ir nemažai pasiekta, nustatytos gairės privatizacijai, žemės reformai, teisėtvarka. Bet su laiku valdantieji pastebėjo, kad valdymui nebeturi daugumos ir Aukščiausioje taryboje, ir savivaldybėse. Tokia būklė sudarė sąlygas savivaliui, nevykdyti valdžios nurodymų, veikti priešingai. Dėl šių priežasčių norima grįžti atgal, kas labiau įprasta bei pažįstama.

Skirtingi pasauliai

Lietuvių išeivių ir aplamai užsieniečių vaidmuo beatsistancioje valstybėje buvo neapibrėžtas, nelaukiamas, į juos buvo žiūrima su dideliu įtarimu. Dažnai užsieniečiams buvo primetami Lietuvos žmogui įprasti ir suprantami įtarinė įėjimai, kad būtų sukeltas visais nepasitikėjimas arba jie būtų

sukompromituoti. Buvo dažniausiai girdimi tokie kaltinimai: pozicijos panaudojimas asmeninei savo naudai, kyšininkavimas ir melagystė. Tokie apkaltinimai, apkalbinėjimai Lietuvos žmogui atrodė “išsaugos tobulas” lietuviškas savas sistemas bei įpročius ir atbaidys galimus talkininkus iš užsienio. Lietuvos žmogui savęs atsižadėjimas, pareiga, noras be atlyginimo padėti yra nesuprantamos sąvokos. Iš tikrųjų tai krikščioniškos nuostatos, kurios vyrauja vakarų pasauly. Sovietijoje visą tai buvo svetima, nesuprantama, kėlė įtarumą.

Nors esame visi lietuviai, tačiau esame vieni kitiems mažai pažįstami ir suprantami. Mūsų pasauliai, vertybės, pasaulėžiūra be galo skirtingi. Lietuvoje būnant dažnai sakydavome – geležinė uždanga padarė didžiulį įtaką mūsų santykiams vienas su kitu. Psichologiškai tai buvo ir yra sėkmingiausia priemonė laikytis atskirai vieni nuo kitų. Nors fizinės uždangos nebėra, tačiau psichologinė uždanga atrodo dar ilgiau egzistuos.

Pranešimas iš Čikagos

Viešnia iš Vilniaus

ALDONA ŠMULKŠTIENĖ

Nijolė Ambrazaitytė, Vilniaus operos ir baletų teatro solistė bei Lietuvos respublikos seimo atstovė, buvo pakviesta kalbėti LF bičiulių susirinkime balandžio 21 d. Čikagoje. Ji vaikystės 9 metus išgyveno Sibiro tremtyje. Grįžus į Lietuvą, baigė Vilniaus valstybinę konservatoriją ir buvo priimta į Vilniaus operos ir baletų teatrą, kur ir dabar atlieka pagrindinius vaidmenis. Dalyvavo daugelyje varžybų ir pasiekė puikių laimėjimų. Dr. Enesku varžybose 1970 m. laimėjo sidabro medalį, tai reiškė jos įriklavimą į pirmaujančių tarptautinio lygmens dainininkių eiles.

Ji sukūrė daug vaidmenų mezzosopranui. Gieda ir religinės muzikos koncertuose, bet taip pat nevengia ir modernios muzikos. Ji ypač pamėgusi lietuvių kompozitorių dainas ir yra išleidusi 8 plokšteles. Čikagos lietuvių operos balandžio 18 d. ji dainavo Adalgijos vaidmenį Bellini'o “Normoje”. Seime ji irgi ne naujokė, nes jau treči metai kaip ten darbuojasi. Buvo AT atstovė, o dabar yra seimo atstovė, paskutiniuose rinkimuose išrinkta Vilniaus Lazdynų apygardoje. Ji niekad nepriklausė komunistų partijai ir niekad nepakeitė savo pažiūrų.

Ji stengiasi derinti savo muzikinę bei politinę veiklą, ir sakosi, kad 24 val. paroje jai neužtenka. Ji stengiasi padėti visiems doriems žmonėms, bet ypatingą dėmesį skiria pensininkams, invalidams, tremtiniais. Žmonės ją remia ir išrenka. Ji daug skaitė ir daug keliavo po įvairius kraštus ir tai padeda jai dabar įvykius vertinti platesniu ir kritiškesniu žvilgsniu. Lietuviai, jos manymu, yra gabūs, orūs, išradingi ir stiprūs, todėl Lietuva turėtų atsistoti ant kojų, kaip ir daugelis kitų tautų. N. Ambrazaitytė priklauso Tėvynės santaros piliečių chartijos frakcijai. Jai buvo pavesta išeivius supažindinti su naujai steigiamos partijos – Tėvynės atgimimo sąjungos tikslais ir programa. Šios partijos suvažiavimas turėjo įvykti gegužės 1 d. Ji perskaitė “Partijos pagrindimą” ir “Steigiamąją deklaraciją”.

“Partijos pagrindimo” dokumente keliamos mintys, kad Lietuvos Sąjūdžio struktūros nėra pakankamai efektingos ir reikalinga kita politinė partija – Tėvynės atgimimo sąjunga. Didžiausias rūpestis – nepriklausomos Lietuvos valstybės gynimas ir stiprinimas, o pirmieji uždaviniai – rusų kariuomenės išvedimas, sienų apsauga bei kontrolė, ekonominio savarankiškumo išsaugojimas. Valstybės prerogatyva – demokratinis principų užtikrinimas. “Steigiamojoje deklaraci-

Pavasario seja Lietuvos kaime. Petruskų bendrovės vyrai įsėjamąją mašiną pila miežius. Nuotr. St. Laukio iš “Lietuvos aid”

mo valdžioje, gal ir LDDP stengsis išeiviją savo pusėn patraukti.

Trijų išrinktų seimo atstovų pakeitimas LDDP atstovais yra ne tik ne konstitucinis, bet ir negarbingas.

Dabar Tėvynės santaros koalicija turi tik 49 atstovus, ir jie neturės net teisės pateikti pasiūlymus seimo dainotkarvei, o tuo tarpu LDDP priartėja prie daugumos, kuri reikalinga, norint keisti konstituciją.

LDDP neturėtų kolaboruoti su Rusija, nes bet kokia draugystė su buvusiu pavergeju yra įtartina ir Lietuvai nieko gero nežadanti. Bet LDDP vengia atvirai kalbėti, kiek toli yra nueita šios draugystės keliu. Kai A. Sinevičius vyko į Rusiją derėtis dėl ekonomijos, nors pozicijos teigiama, kad Lietuva buvo tik stebėtoja, bet opozicija spėja, kad buvo padarytas ir politinis susitarimas. LDDP nori įsitvirtinti valdžioje, dėl to pastoviai dairoisi atgal į ten, iš kur išėjo.

Dėl lito įvedimo uždelsimo ir dėl banknotų spausdinimo nesklandumų LDDP kaltina buvusią vyriausybę. Litas galėtų padėti sustabdyti infliaciją. Reikia tikėtis, kad Lietuva šią vasarą jau turės savo litą.

Baigus pranešimą ir atsakinėjusi į klausimus, sol. N. Ambrazaitytė dar turėjo ener-

joje” pabrėžiama, kad atgimimo uždaviniai tebėra aktuali. Tėvynės atgimimo sąjunga – dešiniojo centro partija. Laisvė, tradicinės vertybės ir moderni valstybė yra jų rūpestis ir siekis. Remsis žmoniškumo ir artimo meilės principais. Tikisi, kad sambūriai steigs visur Lietuvoje ir kitose šalyse. “Tikėjimas Lietuva yra gyvybės šaltinis, kuris neišsenka dėl buitinių vargų”, – rašoma deklaracijoje.

Šiuos dokumentus yra pasirašę šios naujos partijos steigėjai: V. Landsbergis, M. Laurinkas, E. Jerašiūnas, A. Stasiškis, S. Šaltenis, V. Kubilius. Ji kvietė išeivius remti šią naują partiją.

Tėvynės santara savo atstovų kelionių į užsienį nenumato. Jų darbas sutinka daug kliūčių. Jie neturi net valandų televizijoje ir dėl to jie yra susirūpinę. Jie buvo pirmieji, kurie balsavo už Lietuvos nepriklausomybę, o dabar nori, kad valdžios žmonės testų jų darbą, vykdytų rinkiminiuosius pažadus.

Po pranešimo buvo įvairių klausimų, į kuriuos sol. N. Ambrazaitytė išsamiai ir įdomiai atsakinėjo.

Rinkimų pažeidimų buvo galima rasti visoje Lietuvoje. Kai kurie viršaičiai balsuotojus gąsdino įvairiomis ūkinėmis sankcijomis, jei nebaluos už LDDP, kitur silpnavaliai žmonės buvo paperkami, kad šmeižtų kandidatus.

Dabar būklė Lietuvoje ima keistis, nes gyvenimas blogėja, ir visi tai mato. Dabar jau 4 iš 10 yra dešiniojo sparno pusėje. Dažnėja piktai prie seimo rūmų.

Jos nuomone, Vilniaus miesto tarybos paleidimas yra neteisėtas ir nekonstitucinis, nes rinkėjai juos išrinko ir tik rinkėjai gali juos atšaukti ar nusikaltusius duoti į teismą.

Lietuvos ir išeivijos santykių klausimu sol. N. Ambrazaitytė mananti, kad neturėtų būti nei “mūsų”, nei “jūsų”, nes visi mes esame Lietuvų mylintys lietuviai. Užtai ir naujoji partija nori kuo glaudesnio ryšio su išeivija. Bet, siekdama didesnių įsistiprin-

Lietuvos oro linija

VYTAUTAS ŠEŠTOKAS

Išėivijos ir Lietuvos spaudoje skaitome apie Lietuvos oro linijos skrydžius į užsienį, kurie jau pasiekia beveik visas didžiąsias Europos valstybes.

Vilniuje yra atidarytas orauostis su naujais moderniais pastatais. Plečiami lėktuvų takai ir gerinamas orinis susisiekimas, kuris su laiku pilnai išjungs Europos tinklą.

Užjūrio lietuviai, atskridę į Europos Kopenhagos ar Frankfurto miestus, išsėdame į Lietuvos lėktuvą su gražiomis lietuvaiteimis – patarnautojomis, pasikalbame sava kalba ir pasikeičiame šypsėnomis.

Neseniai amerikiečių spaudoje teko skaityti apie Lietuvos oro liniją. Tarp kitų teigiamų ir neigiamų pasakymų minima, kad daugelis skrydžių neturi pakankamai keleivių. Daugelis lėktuvų skraido pustuščiai. Nurodyta priežastis: skraidymo bilietai labai brangūs ir daugiausia reikia mokėti doleriais.

Amerikos lietuvių laikraščiai domisi Lietuvos lėktuvų

skrydžiais ir painformuoja išeiviją apie juos. Išeivijos lietuvių laikraščiai praneša, kad iš Vilniaus tris kartus per savaitę skris lėktuvai į Amsterdamą. Lietuvos piliečiams lėktuvo bilietas į Amsterdamą ir atgal kainuos 370 JAV dolerių, o užsieniečiams – 1,280 JAV dolerių.

Pažvelgus į skrydžio kainas ir trumpą kelionės laiką, tenka labai nustebti, kad nebūnant Lietuvos piliečių, reikia mokėti keturis kartus daugiau už kelionę, kyla klausimas, kodėl nustatytos tokios aukštos bilietų kainos nepiliečiams? Amerikos lietuviai yra pripratę skraidyti palyginti už pigią kainą. Jau dabar galima iš Niujorko nuskristi į Rygą į abi puses, už 760 dol., lenkų oro linija kelionė iš Los Angeles ir atgal į Varšuvą kainuoja 1000 dol.

Svarbiausia, kad dauguma Amerikos lietuvių dėl įvairių priežasčių neturi Lietuvos pilietybės. Ar ir jie laikomi užsieniečiais ir iš Vilniaus į Amsterdamą turės mokėti 1,280 dol.?

Negalvojame smerkti ar kaltinti Lietuvos oro linijos, tačiau būtų naudinga, kad Lietuvos atitinkamos įstaigos painformuotų užsienio lietuvius, kokios yra jų teisės ir kainos už panašias keliones. Ir mums viešint Lietuvoje gal kils noras pasikraidyti po Europą. Jeigu būsime traktuojami kaip lietuviai ar Lietuvos piliečiai, manau, kad iš to turėtų naudą Lietuvos oro linija. Šios rūšies informacija būtų labai pravarti, juoba, kad ateinančių vasarą daug išeivijos lietuvių rengiasi lankyti savo tėvynę.

Aplamai, išeivija neturi pakankamai informacijų apie Lietuvos oro linijų lėktuvus, jų rūšį, dydį, kiekį ir skrydžius.

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Iki šiol šis fondas išleido per 850,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tiktai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

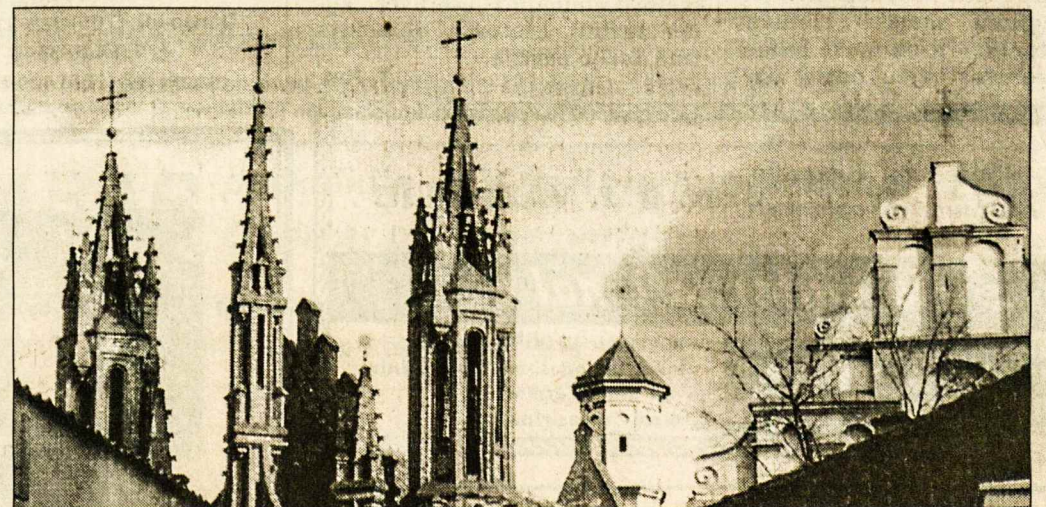
Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

FONDO TIKSLAS – LIETUVYBĖS IŠLAIKYMAS

Lufthansa. Patogiausias būdas pasiekti Vilnių.

Jūs ryšiai su Vilniumi per Lufthansa

34 be nusileidimo skrydžiai per savaitę (iš Vankuverio, Kalgario, Edmontono, Toronto ir Montrealo) į Frankfortą arba Miuncheną.

4 be nusileidimo skrydžiai per savaitę iš Frankfurto į Vilnių (pirmadieniais, trečiadieniais, penktadieniais, sekmadieniais).

*Gausite pačias geriausias kainas. Tik kreipkitės į kelionių biurus ar Lufthansą.

Lufthansa. Tai pirmaujanti oro linija skrydžiams į Vidurinę ir Rytų Europą.

Lufthansa skrenda iš Kanados į Vokietiją 34 kartus per savaitę, ir iš ten turi daugiau kaip 250 skrydžių į 16 Vidurio ir Rytų Europos miestų. Prie viso to pridėjime mūsų patrauklias ir prieinamas kainas, malonų ir draugišką patarnavimą skrydžių metu – ir jūs tada pastebėsite, kodėl daug daugiau keliautojų į Vidurinę bei Rytų Europą pasirenka Lufthansą, negu bet kurią kitą oro liniją.

Lufthansa

Lufthansa is a participant in the Canadian Plus Mileage Program.

Knygų rišykla "SAMOGITIA"
meniški ir įraš
knygas bei žurnalus.
A. Plėnys
3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8. Tel.(416) 625-2412

AMBER GLOBUS UNITED TRADE INC.

Giminių pervežimas iš Montrealo Mirabel orauosto į Torontą ir atgal.

- Lėktuvų bilietai į Baltijos kraštus ir atgal skrendant STERLING AIRWAYS – Toronto-Kopenhaga-Vilnius nuo \$799 įskaitant mokesčius. Kaina priklauso nuo sezono.
- 21st Century Travel Insurance Co. Drauda Kanados lankytojų – \$1.15 diena.
- Dolerių pristatymas iš rankų į rankas per 2 savaites.
- Automobilijų pristatymas laivais į Baltijos kraštus.
- Naujų “Bielarus” traktorių, naujų automobilijų “Lada” pristatymas.

Mūsų adresas:

257B Willard Ave., 2nd floor, Toronto, Ontario M6S 3R1
Tel. (416) 604-8446 FAX (416) 604-9436

LAISVOJE TĖVYNĖJE

ŽVEJYBOS SUTARTIS

Danijai priklausiančios Fare-ry salos pasirašė žvejybos su-
tartį su Lietuva. Farerų salų
žvejams Lietuvai priklausiančio-
je Baltijos jūros dalyje bus leis-
ta sugauti 2.000 tonų silkio ir
3.000 tonų strimelių. Lig šiol
jiems būdavo leidžiama sužvejo-
ti tik 800 tonų. Farerų salų van-
denyse Lietuvos žvejai galės su-
gauti 10.000 tonų žuvų.

POLITINĖ KOŠĖ

Daug ginčų atnešė trijų Lie-
tuvos seimo narių pakeitimas,
po rinkimų praėjus beveik pusei
metų. Rinkimų komisija nusta-
tė netikslų balsų suskaičiavi-
mą trijose rinkiminėse apylin-
kėse, o jai pritarė ir Lietu-
vos aukščiausiasis teismas. Se-
mo nario įgaliojimų neteko Tė-
vynės santaros atstovai R. Ho-
fertiene, A. Egidiras ir J. Jano-
nis. Juos pakeitė balandžio 20
d. Lietuvos konstitucinio teis-
mo pirm. J. Žilio prisaikdinti
išrinktais pripažinti Lietuvos
demokratinės darbo partijos
kandidatai Z. Povilaitis, V. Ra-
žukas ir R. Žurinskas. Iš tikrųjų
tai buvo vietinio pobūdžio nesu-
tarimai Lietuvos seime, neat-
nešę didelių pasikeitimų. Seime
atstovų daugumą jau turėjo ir
dabar turės Lietuvos demo-
kratinė darbo partija. Opoziciją
nedaug tesusilpnins trijų
atstovų netekimas. Problema
tesudarė rinkimų komisijos pa-
vėluotas sprendimas. Dėl pavė-
lavimo tie trys įgaliojimus pra-
radę Tėvynės santaros atstovai
jau buvo prisaikdinti Lietuvos
seimo nariais. Dabar vėl teko
prisaikdinti tris LDDP atsto-
vus, anksčiau laikytus pralai-
mėjusiais rinkimus. Visų dė-
mesio turėtų būti verta Romu-
aldo Ozolo pastaba "Lietuvos
ryte" balandžio 20 d. Jam at-
rodo, kad būtų buvę geriau tose
rinkiminėse apylinkėse prave-
sti papildomus seimo rinki-
mus. Tada nebūtų reikėję atimti
įgaliojimus iš jau prisaikdin-
tų seimo narių ir juos atiduoti
neprisaikdintiems, kuriuos anks-
čiau pralaimėjusiais buvo pripa-
žinusi rinkimų komisija.

KARŠTA OPOZICIJA

Neįmanoma pateisinti ir opo-
zicijos laiško Britanijos parla-
mentui. Jį pasirašė frakcijų pri-
mininkai: Lietuvos sąjūdžio —
A. Stasiškis, Lietuvos krikščio-
nių demokratų — P. Katilius,
Lietuvos respublikos piliečių
— S. Šaltenis, Laisvės — B. Ga-
jauskas, Lietuvos demokratų —
S. Pečiulinas. Lietuvoje spaus-
dinamas "Europos lietuvis" tei-
gia, kad tas laiškas Britanijos
parlamento nariui Michael'ui
Colvinui buvo atsiųstas Lietu-
vos seimo narės Laimos Andri-
kienės vardu. Jis buvo perska-
itytas balandžio 15 d., kai Lie-
tuvos prez. Algirdas Brazaus-
kas susitiko su Britanijos pa-
lamentarais ir dviem įteikė Sau-
sio tryliktosios atminimo me-
dalius. Už paramą laisvės sie-
kiančiai Lietuvai juos gavo
David Atkinson ir Sir Frederich
Bennet. Idomu, kaip jie jautėsi,
išgirdę skundą laiske, kad prez.
A. Brazauskas nevykdo savo iš-
pareigojimų saugoti Lietuvos
konstituciją. Rinkimus laimė-
jusi Lietuvos demokratinė dar-

bo partija, buvusi komunistų
partija, nesirūpina pažadais
pagerinti sunkių žmonių gyve-
nimą. Ji betgi nori įsitvirtinti
iš esmės pakeistų Lietuvos sei-
mo rinkimų įstatymu, pakeista
vyriausios rinkimų komisijos
struktūra. Liūdna, kad savo po-
litiniams skalbiniams kai ku-
rie mūsų politikai jau ieško
skalbyklos Britanijos parla-
mente.

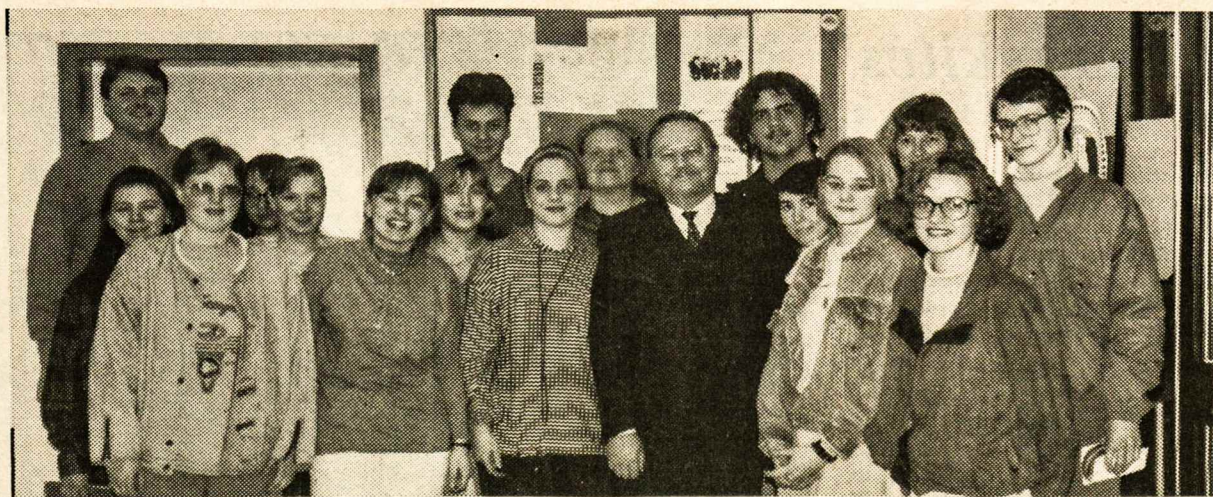
"GENČIŲ NAFTA"

Taip yra pavadinta lietuvių
ir švedų verslovė, kurią įsteigė
valstybinė Gargždų naftos ge-
ologijos įmonė ir švedų "Svenska
Petroleum Exploration" bend-
rovė. Lietuvių ir švedų "Gen-
čių naftos" verslovei leista
siurbti naftą iš telkinių Gargž-
duose. Tikimasi, kad jos per du
dešimtmečius bus galima gauti
1,2 milijono tonų. Nafta bus
perdirbama Mažeikiuose ir Lie-
tuvai duos daugiau kaip 100 mi-
lijonų JAV dolerių pelno. Vals-
tybinei Gargždų naftos geologi-
jos įmonei suprivatinti reikės
specialaus Lietuvos vyriausybės
leidimo. "Genčių naftos"
įsipareigojimų vykdymą prižiū-
rės Lietuvos energetikos minis-
terija ir valstybinė geologijos
 tarnyba.

BUROKEVIČIAUS IŠVADOS

Lietuvos seimas sausio 21 d.
priimtą nutarimu kreipėsi į Ru-
sijos federacijos aukščiausiąją
tarybą, primindamas jos terito-
rijų veikiančią Lietuvos ko-
munistų partiją. Ji yra nusikal-
telių organizacija, norėjusi nu-
versti teisėtą Lietuvos vyriausy-
bės, talkinusi agresiniams
veiksams pačioje Sovietų Są-
jungoje 1990-91 m. Rusijos fe-
deracijos aukščiausioji taryba
prašoma neremti šios teroristi-
nės organizacijos. Kreipimasis
pasirašė tada Lietuvos seimo
pirmininko pareigas ėjęs Č. Jur-
šenas. Į šį kaltinimą vasario
25 d. Rusijos komunistų parti-
jos laikraštys "Glasnost" atsi-
liepė Maskvoj be Lietuvos liku-
sios atskalūnų kompartijos pir-
masis sekr. Mykolas Burokevi-
čius. Su jo išvadomis skaityto-
jus kovo 5 d. supažindina "Lie-
tuvos" aidas". Lietuvos seimo
kreipimasis Rusijos federacijos
aukščiausiojo tarybon M. Bu-
rokevičius drįsta pavadinti po-
litine provokacija, kuria nori-
ma "toliau slopinti pažangų ko-
munistinį judėjimą respublikoje,
neleisti reabilituoti Lie-
tuvos komunistų partijos". Esą
Lietuvos seimas neturi teisės
LKP vadinti teroristine orga-
nizacija. Tik teismas gali nu-
statyti, ar nusikaltimas yra
įvykdytas, ir skirti jį įvykdžiu-
siam asmeniui numatytą baus-
mę. Lietuvos seimo pareiškime
kalbama tik apie sovietinės
kompartijos ideologo M. Bu-
rokevičiaus ir jo atskalūnų gru-
pelės nesėkmingą bandymą nu-
versti teisėtą Lietuvos vyriausy-
bės. Tos pastangos nepavyko,
bet jos tarnavo Maskvai ir dėl
to laikytinos savo krašto, sa-
vos tautos išdavimu. Be reika-
lo M. Burokevičius piktnasi,
kad jam ir jo atskalūnams sek-
tiems kaltinimams pritarė ir
atstovų daugumą Lietuvos sei-
me turinti Lietuvos demokrati-
nė darbo partija.

V. Kst.

Vasario 16 gimnazijos ateitininkai su prof. VYTAUTU LANDSBERGIU. Svečias lankėsi gimnazijoje kovo 19-21 d.d. Nuotr. M. Šmitienė

Hamilton, Ontario

PENSININKŲ KLUBO "Ram-
bynas" tradicinis koncertas-po-
būvis gegužės 1 d. Jaunimo cen-
tre praėjo sėkmingai. Choras, vado-
vaujamas A. Matulicz, atliko pro-
gramą, kurios pranešėja L. Stunge-
vičienė apibūdino kiekvieną dai-
ną, kai kur įpindama gražaus hu-
moro. A. Mikalauskienė žemaičių
tarme paskaitė eilėraštį, sukė-
lusi daug juoko. Č. Bajoratienė
ir R. Pakalniškienės meniš-
kai papuošti stalai ir salė, taipgi
pačių choristų išpuošta scena,
derinosi prie šio vakaro nuotai-
kos. Susirgus klubo pirm. K. Mik-
šui, jį pavadavo A. Mikalauskas,
vadovavęs loterijai. A. Garkūnas,
rūpestingai tvarkė garšiakalbius,
o šeimininkės sukosi virtuvėje,
paruošdamos skanų maistą ir vai-
šindamos svečius. Klubas nuošird-
žiai dėkoja visiems dalyvau-
siems ir prisidėjusiems prie šio
vakaro pasisekimo, ypač A. Matu-
licz už įdėtą darbą paruošiant
gražią programą. M.B.

PARŪPINAME salę Anapilyje. Pa-
tarnaujame Hamiltono ir apylinkių
lietuviams, pagamindami maistą
laidotuvėms, sutvarkome gerimų
(baro) reikalus, parūpiname vyną
ir leidimą. Skambinti Danutei, Ber-
nardui Mačiams tel. 632-4558.

HAMILTON TRAVEL BUREAU
764 Barton St. E., Hamilton, Ont.
Reg. 1035989. Tel. 549-4149 arba
549-4140. Sutvarkome keliones į
Lietuvą ir iš Lietuvos. Besilankan-
ties Kanadoje duodame sveikatos
draudimą. Pristatome jūsų pačių su-
darytus siuntinius į Lietuvą. Perve-
žame autobusų keleivius į Mont-
realį ir iš Montrealio.

Įvedu šildymo ir vėsinimo
sistemą, atlieku visus
taisymo ir skardos
darbus
(Esu "Union Gas"
atstovas)
Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

Century 21 OFFORD
REALTY LTD.
Member Broker, 38 Hurontario St.,
Collingwood, Ontario L9Y 2L6
Pardodant, perkant ar
tik dėl informacijos apie
namus, vasarnamus,
ukius, žemes Wasagos,
Staynerio ir Collingwo-
odo apylinkėse kreipki-
tės į
Angėlę
Šalvaitytę, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovę.
Ji mielai jums patarnaus.
Darbo tel. (705) 429-2121 ar
(705) 445-5640
namų tel. (705) 429-6428

The J. B. MARLATT Funeral Home, (1985 Ltd.)

615 Main Street East
HAMILTON, Ontario
Telefonas: 528-6303

195 King Street West
DUNDAS, Ontario
Telefonas: 627-7459

Laidotuvų namai
ir koplyčia

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Vladio Pūtvio-Putvinskio, Lie-
tuvos šaulių sąjungos įsteigėjo,
120-tųjų gimimo metinių minė-
jimą Čikagoje kovo 7 d. suren-
gė Vytauto Didžiojo šaulių rink-
tinės vadovybė. Dalyvius pasvei-
kino ir minėjimo programai va-
dovavo rinktinės valdybos pirm.
Alfonas Paukštė. Paskaitą apie
sukaktuvinko V. Pūtvio-Put-
vinskio veiklą ir gyvenimą skai-
tė SLA valdybos pirm. dr. Vy-
tautas Dargis. Jis priminė, kad
V. Pūtvis, augęs lenkiškoje ap-
linkoje, 1897 m. vedė Emiliją
Gruzdytę ir kad jiedu abu išmo-
ko lietuvių kalbą. Jų dvaras ta-
po lietuviškos spaudos platinimo
centru, lietuvių pagrindinės
veiklos būstine. Dėl tos veiklos
caro žandarai V. Pūtvi buvo iš-
trėmė iš Lietuvos. Šaulių sąjun-
gos karinė organizacija šveica-
rų pavyzdžiu jis įsteigė ką tik
grįžęs Lietuvon 1919 m.

Šv. Kazimiero lietuvių para-
piją Los Angeles mieste įsteigė
prieš keturiasdešimt šeserius
metus miręs prel. Julius Macie-
jauskas. Velionies gerai išlikę
palaikai, jau iškasti Kalvarijos
kapinėse ir sudėti į specialų
karstą, gegužės 20 d. lėktuvu
bus nugabenti Vilniui ir gegu-
žės 26 d. palaidoti Švėksnoje.
Ten velionies pastangomis yra
pastatyta graži gotikos stiliaus
šventovė ir gimnazijos rūmai. Iš
Švėksnos jis 1938 m. atvyko į
JAV. Palaikų pervežimu ir per-
laidojimu rūpinasi dabartinis
Švėksnos parapijos klebonas
kun. Petras Stukas. Velionies
palaikus Lietuvon palydės dab-
ar jau pensininkas prel. Jonas
Kučingis, buvęs Šv. Kazimiero
parapijos klebonas, šias parei-
gas perėmęs iš 1947 m. mirusio
prel. J. Maciejausko. Perlaido-
jimo išlaidoms Švėksnoje gegu-
žės 26 d. dalyvaus Lietuvos kar-
dinolas Vincentas Sladkevičius,
trys vyskupai, palaikus atlydė-
jęs prel. Jonas Kučingis, daug
kunigų ir tikinčiųjų. Los Ange-
les lietuvių su Lietuvon grįž-
tančių velionių atsisveikino
Šv. Kazimiero parapijos šven-
tovėje gegužės 16 d. Mišias
koncelebravo trys šios para-
pijos kunigai, o pamokslą sa-
kė velionies prel. J. Maciejaus-
ko įpėdinis tapęs prel. Jonas
Kučingis.

Belgija

A.a. Marija Gruzdaite-Povilio-
nienė, veikioji Belgijos lietuvių
bendruomenės narė, kovo 19 d.
po lėtos ir sunkios agonijos mi-
rė Verviers miesto ligoninėje,
sulaukus aštuoniolikos pen-
kerių metų. Širdis sustojo plak-
ti tik sustabdžius dirbtinio kvė-
pavimo aparatą. Velionė, iš Lie-
tuvos pasitraukusi 1944 m. vasa-
rą, Belgijon atvyko 1948 m. Lie-
gės mieste ji tada rado jau nema-
žą lietuvių koloniją. Įsijungusi
BLB valdybon jį ilgus metus ėjo
įždininkės pareigas. Velionė or-
ganizuodavo šventes, jos butas
būdavo pilnas lietuvių, atvyks-
tančių ir nepažįstamą miestą su-
sitikti su savo tautiečiais. Prieš
porą dešimtmečių lietuviams su-
mažėjus Liege, velionė persikė-
lė Lambermontan prie Verviers.
Čia ji tarp vietinių gyventojų
susirado daug savo bičiulių ir
juos palydėjo į kapus. Pastarai-
siais metais ji rūpinosi įvykiais
atgimstančioje Lietuvoje. Dėl
senatvės ir sveikatos negalė-
dama nei važinėti ir renginius,
nei dalyvauti lietuviškoje veik-
loje, a.a. M. Gruzdaite-Povilio-
nienė juos dosniai rėmė finan-
siškai. Paskutinę jos paramą
šiemet buvo skirta deimanti-
nės Vasario šešioliktosios mi-
nėjimo sukakties išlaidoms
Brukselyje padengti.

Australija

"Dainos sambūris" Melburne
naują valdybą sudarė pirm. Da-
nutė Lynikienė, sekr. Monika
Sodaitienė, izd. Regina Umbra-
žiūnienė ir ūkvedys Vincas La-
zauskas. Pirmininkės adresas:
Mrs. D. Lynikas, 8 Teak Court,
Doncaster, 3108. Tel. 848-5663.

A. a. Leonas Baltrūnas, žymus
krepšininkas, su Lietuvos
krepšinio rinktinė Lietuvai lai-
mėjęs Europos krepšinio pri-
menybės 1937 m. Rygoje ir 1939
m. Kaune, balandžio 20 d. mirė
Melburne. Velionis, atsigavęs
po operacijos ligoninėje, svei-
ko namie ir jau buvo pradėjęs
vaikščioti. Palaidotas po ge-
dulinių Mišių ir atsisveikini-
mo balandžio 26 d. Melburno

BVL ELECTRICAL ENGINEERING

Licence
E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:

- ELEKTROS INSTALIJAS
 - VĖSINIMO SISTEMAS
 - ŠALDYTUVUS
 - ŠALBIMO MAŠINAS
 - ELEKTRINES PLYTELES
 - DŽIOVINTUVUS
 - KITUS BUITINIUS ĮRENGIMUS
- Skambinti Vytui tel. 533-0923 arba (page) 237-2121, Toronte.
Greitas - sąžiningas - pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ pirmoji lietuvių agentūra Kanadoje KAIRYS BALTIC EXPEDITING, INC.

Žemos kainos, garantuotas pristatymas.

\$1.20 kg laivu arba \$7.00 už kubinę pėdą.
\$4.00 kg oro linija.

Siuntinių pristatymas laivu ar lėktuvu
į vieną adresą iki 50 kg tik **\$14.00**
Pervedam JAV ir Kanados dolerius ... **4% plus** pristatymas
Siunčiant įvairių \$2,000.00 tik **3% plus** pristatymas

* Skambinkite dėl mūsų
kubinių pėdų dežių
* 1 kub. pėdos dėžė 50 centų,
2,4 kub. pėdos - \$1.00
* Galime siuntinius paimti iš
jūsų namų
* Pristatys siuntinius į Lie-
tuvą, pranešim telefonu
* Iš toliau siųsti per U.P.S.

* Telefakso patarnavimas
* Atveždami siuntinius galite
atnešti išelivijoje spausdintas
lietuviškas knygas.
Kovo mėn. surinktos knygos
bus pristatytos į Plungės
rajoną. Taip pat reikalingos
ir angliškos vaikiškos knygos,
vadovėliai, spalvos ir pan.

Prieš atvažiuojant ar dėl smulkesnių informacijų skambinkite:
Hamiltono rajone Bernardas ar Danutė Mačiai (416) 632-4558
Mississaugos ir Toronto Algis ir Milda Trumpickai (416) 822-1827
Delhi, Londono Andrius ir Gertrūda Usvaitai (519) 773-8007
Fort Erie Danguolė ir Don French (416) 871-1799
Genė ir Vytas Kairiai, 517 Fruitland Road, Stoney Creek, Ont. L8E 5A6
Tel. (416) 643-3334 FAX (416) 643-8980

Viešėdami Čikagoje,
neužmirškite aplankyti **N. ir J. VAZNELIŲ**

Gifts International Inc.

2501 W 71st STREET,
CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424

Cia gausite lietuviškų knygų,
plokštelių, odos, medžio dirbinių.
Ypač didelis gintaro
išdirbinių pasirinkimas.

KAIRYS BALTIC EXPEDITING

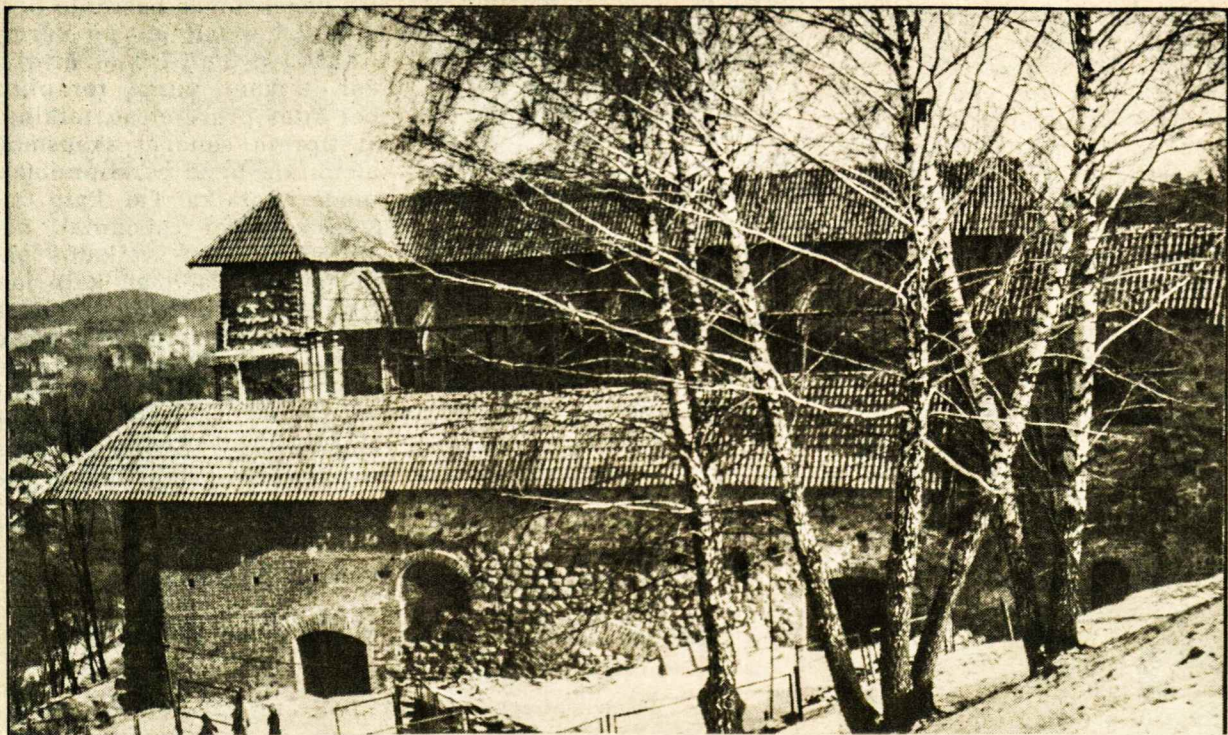
Pristato Jūsų artimiesiems maisto produktų siuntas, sudarytas Lietu-
voje. Gavus Jūsų čekį, produktai bus pristatyti nuo 5 iki 14 dienų.
SIUNTINYS nr. 2

Miltai	10 kg	Pupelių kava	500 gr
Cukrus	10 kg	Arbata	200 gr
Kumpis rūkytas	3 kg	Šokoladas	500 gr
Dešra rūkyta	3 kg	Majonezas	400 gr
Sviestas	1 kg	Sprotai	5 dėž.
Sūris olandiškas	1 kg	Aliejus saulėgrąžų	2 l
Manų kruopos	2 kg	Kiaušiniai	20 vnt.
Lazdyno riešutai	1 kg		
Apelsinai	2 kg	Kaina	\$95.00

SIUNTINYS nr. 3

Miltai	10 kg	Dešra	2 kg
Cukrus	10 kg	Razinos	2 kg
Ryžiai	10 kg	Džiovintos slyvos	1 kg
Makaronai	5 kg	Mielės	100 gr
Kruopos	3 kg	Alyva saulėgrąžų	2 l
Manai	2 kg	Kiaušiniai	10 vnt.
Sūris lietuviškas	2 kg	Kaina	\$85.00

Pagal galimybes bus parinktos kuo geresnės kokybės prekės. Kainos gali
keistis dėl Lietuvos rinkos kainų. ŽIURĖTI PAGRINDINĮ SKELBIMĄ 4 psl.

Vilniaus aukštutinės pilies griuvėsiai ir jų remontas

Nuotr. Alf. Laučkovs

PLB valdybos darbai, kelionės ir lėšos

Pranešimas specialiai "Tėviškės žiburiams"

Pasaulio lietuvių bendruomenės valdyba neseniai išleido kraštų bendruomenių valdyboms bendrąjį nr. 6, kurį PLB pirmininkas Br. Nainys atsiuntė čia rašančiam, prašydamas jį pakomentuoti "Tėviškės žiburiuose".

Šiame bendraraštyje pagrindinis dėmesys kreipiamas "Lietuvos kančios istorijai", kurią ši PLB valdyba nusprendė išleisti savo kadencijos metu, pateikdama penkiolikos jos tomų turinio planą. "Lietuvos kančios istorijos" išleidimas kainuos apie 200,000 dol. ir pinigų sutelkimo PLB valdyba numato birželio mėnesį skelbti Lietuvos kančios mėnesiu, nes 1940 m. birželio mėn. Lietuva buvo Sovietų Sąjungos okupuota, o po metų tą patį mėnesį įvyko pirmieji tremimai į Sibirą. Todėl birželio mėnesį numatoma "Lietuvos kančios istorijai" pradėti telkti lėšas. Lėšų telkimo uždaviniui vadovauti paskiriamas Lietuvos fondo steigėjas ir buvęs JAV LB krašto valdybos pirmininkas dr. A. Razma.

Bendraraštyje rašoma, kad "Lietuvos kančios istorijos" darbas jau pradėtas. Lietuvoje paruoštas pirmas tomas dabar jau atiduodamas spausdinti. Jame bus sudėti Maskvos archyvuose surasti dokumentai

Dr. Gina J. Ginčauskaitė optometristė

1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)
Priima pacientus pagal
susitarimą
Telefonas 532-7115
Susitarus priima pacientus
ir vakarais

Expect
the best.

DAIVA DALINDA, BBA, Broker Tel. (416) 231-5000

Amerikos didžiausia namų pardavimo
įstaiga plečiasi Kanadoje!

Islington-Kingsway Realty Inc.

Prezidentė, turinti 14 metų patyrimą,
jums sąžiningai patarnaus.

Nemokamas namo įvertinimas.

2908 Bloor Street West,
Etobicoke, Ontario M8X 1B6 FAX (416) 233-2713

MEDELIS CONSULTING
1407 Sarscey St., Oshawa, Ont. L1G 4N2
Tel. 1-416-434-1847
ALGIS ar STEFA MEDELIAI

• Visos paslaugos atskviečiant jūsų gimines iš Lietuvos:
išskvietimai, bilietai, drauda.
Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius.
Reikalui esant atvažiuojame į namus.

KELIONĖS Į LIETUVĄ

Garantuotai geriausios kainos!

ALGIS MEDELIS
trečiadieniais 11-17 val.
kreipkitės asmeniškai

Kennedy Travel Bureau Ltd.
296 Queen Street West
Toronto, Ontario M5V 2A1
Tel. (416) 593-0600 FAX 593-0604

apie trėmimų planavimą, tremiamųjų kategorijų nustatymą, vykdymo tarnybų sudarymą, transporto parūpinimą, tremtiniams gyvenviečių parinkimą. Jeigu neatsiras kokių nors nenumatytų kliūčių, pirmas tomas turės išeiti birželio pradžioje".

S. m. vasario mėnesį PLB pirm. Br. Nainys buvo nuvykęs į Sibirą, kur praleido septynias dienas, lankydamas Tomsko, Novosibirsko ir Barnaulo lietuvių. Savo patyrimus ir šių kraštų lietuvių reikalavimus perdavė Lietuvos prezidentui A. Brazauskui, kai iš kelionių grįžęs buvo jo priimtas ir apie pusantros valandos apie visą tai kalbėjosi. "Didžiausias tų kraštų išskyras gal Gudijos lietuvių, kuriems labiausiai reikia lietuviškų mokyklų, lietuvių noras turėti Lietuvos konsulatą, o Sibire — ir prekybos atstovą... Atrodo, kad į PLB prašymus Lietuvos prezidentas atsižvelgė, ir jau bent Sibire ir Karaliaučiuje Lietuvos konsulatai steigiami", rašoma bendraraštyje.

Skyrelyje "Pagalba Lietuvos našlaičiams" pastebima, kad prie PLB valdybos steigtas specialus komitetas, kurį suorganizavo PLB valdybos pakviesta visuomenininkė I. Tijkūnėlienė. Pavadintas "Saulute", šis naujas moterų komitetas savo veiklą pradėjo kovo pabaigoje ir uoliai dirba. Bendraraštyje rašoma: "Žinodamos, kad Lietuvoje yra apie 10,000 našlaičių, komiteto moterys labai gerai nujaučia, koks sunkus uždavinys prieš jų akis: kiek reikia darbo ir ypač lėšų nelaimingų Lietuvoje vaikų gyvenimui bent kiek pagerinti, kai aukų prašytojų nualinti

Bendraraštyje rašoma: "Dabar PLB šeimą sudaro: Argentinos, Australijos, Belgijos, Brazilijos, D. Britanijos, Estijos, Italijos, JAV, Kanados, Kolumbijos, Latvijos, Lenkijos, Olandijos, Prancūzijos, Švedijos, Šveicarijos, Ukrainos, Urugvajaus, Moldovos, Sibiro, Venezuelos, Vengrijos, Vokietijos, Gudijos, Karaliaučiaus srities lietuvių bendruomenės ir greitai išsteigs Rusijos bei Uzbekijos lietuvių bendruomenės".

Šiame bendraraštyje primenama, jog "PLB valdybos nariai stengiasi kuo mažiau keliauti. Dažnai jie patys apsimoka ir kelionės išlaidas — iš savo kišenių. Pvz. praėjusiais metais liepos mėnesį PLB pirm. Bronius Nainys į Lietuvą skrido savomis lėšomis. Taip pat ir dr. Petras Kisieličius. Ne PLB valdybos pinigais balandžio mėnesį į Lietuvą išskrido ir vicepirm. dr. Vitalija Vasaitienė, savo lėšomis birželio mėnesį į Lietuvą skris Rimas Česonis, taip pat ne PLB valdybos pinigais bus apmokėta ir birželio mėnesį numatyta PLB pirm. Br. Nainio kelionė. Be to, PLB įstaiga Lemonte neturi nė vieno nuolatinio tarnautojo. Ne PLB lėšomis į Lietuvą nuskrido ir iš jos grįš: PLB atstovas Lietuvoje dr. Petras Lukoševičius ir už darbą jis neims jokio atlyginimo. Taigi, PLB valdyba yra labai taupi ir jai suaukotų lėšų tuščiai neieškoja", pabrėžiama neseniai PLB išleistame bendraraštyje.

Santrauką paruošė VI. R.

• Reikia, kad ir pati mūsų kasdienybė liudytų ne žmogiškąją menkystę, o žmogiškąją didybę.
JUOZAS GIRNUS

Grįžo amžinam poilsiui gimtinėn

Prel. Petras Butkus, plačios veiklos kunigas, mirė 1993 m. balandžio 14 d. Sydney mieste Australijoje

Velionis gimė 1914 m. sausio 9 d. Žemaitijoje, Lekavo viensėdyje, Nemakščių valsč. Raseinių apskr. Tėvai Juozas ir Veronika Butkai arti Nemakščių miestelio turėjo gražų ūkį ir pasiturinčiai gyveno. Juozas Butkus buvo keliavęs svetur, gyvenęs JAV-se. Butkų šeimoje augo du sūnūs: Jonas ir Petras. Pirmajam tėvai nutarė palikti ūkį, o Petrą leisti į mokslius. Būsimą prelato tėvai buvo religingi žmonės ir tikriausiai širdyje puoselėjo mintį, kad gal sūnus Petras taps ir kunigu.

Jaunasis Petras pradžios mokyklą baigė Nemakščiuose ir 1925 m. įstojo į Raseinių gimnaziją. Ją baigė 1933 m.

Mokydamasis gimnazijoje, Petras Butkus dalyvavo ateitininkų ir skautų organizacijose. Skautų būrelį buvo pats įsteigęs. Gyvai dalyvavo ir slaptojo ateitininkų veikloje, kai ši organizacija buvo valdžios uždrausta veikti gimnazijoje.

Pasak klasės draugų, buvo linksmas ir judrus jaunuolis, nepralaidęs mokinių pasilinksminimo vakarelių, bet mokykles savo kambaryje susikaupti ir maldai.

Baigus gimnaziją, reikėjo apsispręsti, kuriuo keliu pasukti savo gyvenimą. 1933 m. vasarą su Nemakščių parapijos maldininkais nuvyko į Šiluvą paprašyti Dievo Motinos pagalbos. Apsisprendė būti kunigu.

Tais pačiais 1933 m. įstojo į Telšių kunigų seminariją. Šalia teologinių studijų domėjosi muzika ir lavino savo gražų balsą. Išmoko groti ir instrumentais. Su klieriku Vytautu Gorinu pasidarė garšūs seminarijos muzikantai ir dainininkai.

1937-1938 mokslo metais buvo paskirtas klierikų dekanu ir įšventintas diakonu. Pagal seminarijos paprotį tais metais turėjo lydeti lankanti parapijos vysk. Justiną Staugaitį. Laikraštyje "Žemaičių prietelius" aprašė parapijų lankymo išpužius. Ešą visais diakono Butkaus patarnavimais vyskupas buvęs patenkintas.

Po įšventinimo 1938 m. kunigu ėjo vikaro pareigas Rietave ir kitur. Vyskupas greitai pastebėjo, kad jauno kunigo Butkaus talentai labiau gali pasitarnauti jaunimui. Buvo paskirtas Tauragės mokytojų seminarijos ir kariuomenės dalinio Geležinio vilko pulko kapelionu. Sportu ir dainų sugebėjo patraukti jaunimą, kad galėtų jiems perteikti ir religinius idealus.

Neilgai taip darbuotis teko energingam kapelionui. Kraštą užplūdo raudonųjų jūra. Įspėtas, kad bus sovietų suimtas, 1941 m. pradžioje pasitraukė į Vokietiją. Tačiau naciai nerėjo, kad jis grįžtų į Lietuvą ir jiems šnipinėty. Kunigui nesutikus, buvo uždarytas į Soldau koncentracijos stovyklą. Paleistas grįžo į Lietuvą, kai prasidėjo sovietų-vokiečių karas. Dabar buvo paskirtas Telšių mokytojų seminarijos kapelionu.

Atslenkant sovietams į Lietuvą, 1944 m. vėl pasitraukė į Vokietiją. Čia Tiubingeno universitete gilino filosofijos studijas, buvo lietuvių Reutlingeno kolonijos ir Tiubingeno-Pfuttingeno lietuvių gimnazijos kapelionu.

Iš Vokietijos į Australiją išvyko 1949 m., užsirašęs paprastu darbininku. Bet greitai atgavo kunigo teises ir tapo Australijos lietuvių sielovados vadovu. Pirmiausia apsigyveno Bathurst'o išeivijų stovykloje. Čia ir prasiėjo kun. Petro Butkaus veikla Australijoje.

1950 m. tapo Sydney miesto lietuvių kapelionu, kur jau rado kun. J. Tamulio įsteigtą lietuvių katalikų centrą. Centro patalpose buvo kapelionas raštinė, Šv. Kazimiero draugijos būstinė ir jos leidžiamas laikraščio "Užuovėja" redakcija bei administracija, maža salė susirinkimams.

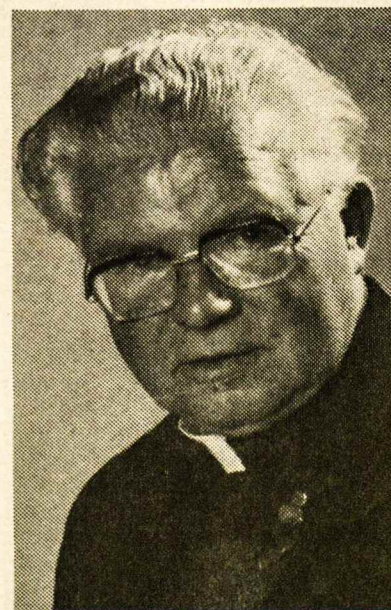
Lietuviškos pamaldos buvo laikomos Šv. Juozapo šventovėje Camperdown'o priemiestyje. Lietuviai išeiviai buvo plačiai išsimetę po Sydney miesto priemiestius ir apylinkes miestelius. Neturint savų susisiekimo priemonių, žmonėms buvo sunku suvažiuoti pamaldoms į vieną vietą. Todėl jų kapelionas Butkus pats lankė įvairias lietuvių gyvenamas vietas, teikdamas religinius patarnavimus, stiprindamas ir lietuvišką tautinę dvasią. Su savimi jis vežėsi lietuviškus laikraščius, maldaknyges ir kitas knygas. Leisdavosi ir į didesnes 200-300 kilometrų keliones.

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

A. A. prelatas PETRAS BUTKUS
1914.I.9 — 1993.IV.14

ralijos lietuvių metraštis, redagavo katalikų veiklos skyrių.

1950 m. lietuvių kapeliono rūpesčiu buvo Sydney mieste įsteigta sekmadieninė lietuvių mokykla, kurią kunigas Butkus globojo ir ją visą laiką rūpinosi.

Britanijos karalienė Naujųjų 1982 metų aktu kun. P. Butkų apdovanojo Britų imperijos ordinu už tarnavimą religijai, lietuvių bendruomenei ir jaunimui. Šv. Tėvas pakėlė jį į prelatus.

Prel. P. Butkus labai mėgo dainas. Pats yra sukūręs ir sukomponegęs per 20 dainų — "Tėviškės pasilgimas", "Liūdno valandos", "Mamos gryčioje", "Klajūno daina" ir kitas. Taipogi 1970 m. išleido kelionių knygą, aprašydamas kitų kraštų šventoves.

Jis buvo plačios veiklos kunigas. Teikė ne tik religinius patarnavimus, bet sielojosi ir rūpinosi lietuvių išlaikymu išeivijoje. Pamoksluose dažnai užsimindavo apie savąją tautą, gimtąją Marijos žemę, kryžių ir kopytelių kraštą.

Jis buvo žmonių draugas. Jis juos mėgo, o jie jį gerbė ir mylėjo. Noriai dalyvaudavo parapijė-

čių šeimos šventėse, džiaugėsi jų pasisekimais, liūdėjo kartu ištikus nelaimėms.

Atsisveikinimas su velioniu įvyko balandžio 23 d. Šv. Joachimo šventovėje. Po Rožinio kalbėjo vysk. P. Baltakis, OFM, kun. dr. P. Daukyns atsisveikino Melburno lietuvių parapijos ir lietuvių katalikų kultūros draugijos vardu, S. Pačila — šaulių vardu, A. Vinevičius — ramovėnų, J. Šlietienė — lietuvių savaitgalio mokyklos vardu, dar kalbėjo lietuvių klubo pirm. K. Protas ir sporto klubo pirm. E. Lašaitis.

Balandžio 25, sekmadienį, šventovėje karstas buvo uždarytas ir pridengtas tautine trispalve. Ant karsto dar buvo kunigiška stula ir breviviorius. Garbės sargyboje budėjo skautai ir ramovėnai.

Gedulines Mišias koncelebravo lietuvių išeivijos vyskupas Paulius Baltakis, OFM, ir šie kunigai: mons. J. Meaney, N. Grady, J. George, P. Matūzas, J. Petraitis ir dr. A. Savickas. Gedulinėse pamaldose dalyvavo Sydney miesto arkivyskupas kardinolas Edward Clancy.

Giedojo "Dainos" choras, atlikdamas ir velionies kūrinių "Obelis, mamyt, palinkus". Pamokslą pasakė vysk. P. Baltakis, OFM. Pamaldose dalyvavo taipogi Lietuvos konsulas A. Kabaila, KLB krašto valdybos pirm. V. Baltutis, KLB Sydney apylinkės valdybos pirm. V. Juška, parlamento narys V. B. Vaughan.

Po pamaldų kalbėjo kardinolas Edward Clancy, pažymėdamas, kad velionis, tarnaudamas lietuvių visuomenei, tarnavo ir visai Australijai. Dar kalbėjo V. Baltutis, V. Juška — lietuvių bendruomenės pareigūnai ir velionies bičiulis poetas J. A. Jūragis.

Chorui giedant "Requiem", karstas buvo išneštas iš šventovės.

Laidotuvis įvyko gegužės 12 d. gimtuosiuose Nemakščiuose. Joms vadovavo Telšių vyskupas Antanas Vaičius ir Nemakščių parapijos klebonas kun. Kazys Rimkus.

Velionis didelę dalį savo palikimo paskyrė Nemakščių šventovės statybai.

J. Andrulis

Nordland Express

1650 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 4A8. Tel. (416) 535-5000

Nordland dėžės galite

nusipirkti:

1. Anapilio knygyne, Mississauga, tel. (416) 242-3648
2. Estų namuose, Rytų Toronte, tel. (416) 461-1344
3. Hamilton, tel. (416) 523-5639
4. Kitchener-Cambridge, tel. (519) 650-1054
5. Collingwood-Wasaga, tel. (705) 445-4248
6. Sault Ste. Marie, tel. (705) 949-1198
7. Sudbury, tel. (705) 522-3179
8. North York, tel. 222-4021

Nordland dėžės:

1 ir 1 1/2 kub. pėdos dėžės	\$ 1.00
3 kub. pėdų dėžės	\$ 2.00

Persiuntimas:

1 kub. pėdos dėžė (12"x12"x12")	\$ 7.50
1 1/2 kub. pėdos dėžė (12"x12"x18")	\$11.25
3 kub. pėdų dėžė (12"x18"x24")	\$22.50
- Siuntiniai, kurie yra perkrauti ar įpakuoti ne **Nordland** dėžėse, siunčiami pagal svorį (kg) \$ 1.50

Pristatymas į namus:

- Pristatymas bet kokio skaičiaus siuntinių tuo pačiu adresu (bendras svoris ne daugiau 50 kg) \$15.00

JAV ir Kan. dolerių pervedimas ir pristatymas:

Bet koks kiekis JAV ir Kanados dolerių 4% + \$15.00

Drauda: Kiekvienas siuntinys yra automatiškai apdraustas \$100.00.

100.00 galima apdrausti papildomai 5%

Atidaryta nuo pirmadienio iki šeštadienio 8 v.r. — 8 v.v.

DABAR perkelkite JAV ar Kanados dolerius į Lietuvą čekiu ar pinigine perlaida

Nordland Express perduoda pinigus — greitai ir saugiai — tiesiai gavėjui ir gauna iš jo perdavimo patvirtinimą. Perkėlimo mokestis — tik 4% plus \$15 už pristatymą.

	JAV dol.	Kan. dol.
Perkėlimo suma		
Perkėlimo mokestis - 4%		
Pristatymas	12.00.	15.00.
Viso		
Siuntėjas:	Gavėjas:	
Tel:	Tel:	

Išrašykite čekį ar piniginę perlaidą Nordland Express vardu ir siųskite:

Nordland Express, 1650 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 4A8.

Daugiau informacijų gausite paskambinę tel. (416) 535-5000, FAX (416) 535-5001.

Šv. Jono universiteto atstovai su arkiv. A. Bačkiumi ir jo pagalbininkais Vilniuje

Šv. Jono universiteto pagalba Lietuvai

Šv. Jono universiteto (St. John's University) Niujorko valstijoje vadovybė, su Vilniaus arkivyskupo A. Bačkio pritartimu, sudarė valdybą iš universiteto narių nagrinėti lietuvių problemas. Buvo nutarta sudaryti planą, kaip paruošti Lietuvos jaunąją kartą rinkos ekonomijai. Sudaryta vadovybė pasiūlė įsteigti Prekybos ir mokslo centrą, kuris koordinuotų prekybos mokslo programas, paskirstytų padėjėjus ir dirbtų su Lietuvos žmonėmis strateginio planavimo klausimais.

Nuo 1992 m. rudens semestro niujorkiešis Šv. Jono universitetas siunčia ir rūpinasi profesoriais, kurie dėsto Vilniaus universitete. Kursai apima tarptautinę prekybą, jos etiką, ekonomijos pažinimą ir vadovavimo metodus.

Paskutiniu metu grupė studentų savanorškai pasisiūle

Mūsų įstaigos: Mississauga
Holland Landing
Barrie

Nauji ir naudoti laivai - motoriniai ir buriniai nuo 10 iki 50 pėdų Mercury ir Yamaha motorai

Leiskite man padėti surasti jums laivą pagal jūsų poreikius

Galiu padėti jums parduoti laivą

Lietuvių kalba patarnauja
Petrus Petrasauskas tel. (416) 891-2222
nr. 1 Port St. E., Mississauga, Ont. L5G 4N1

Maloniai kviečiame naudotis naujos lietuviškos įstaigos GINTARAS EXPRESS paslaugomis

Padidėjus transporto išlaidoms naujos paslaugų kainos:
DĖŽĖS: 1,5 kubinės pėdos \$1.00
3 kubinės pėdos \$2.00

Siuntiniai į Lietuvą laivu:
mūsų ir taip pat jūsų dėžėse
1 kubinė pėda \$7.00
arba 1 kg \$1.20

Siuntiniai į Lietuvą lėktuvu:
1 kg \$4.50
Garantuojamas greitas pristatymas – iki 14 dienų. Siuntinių pristatymas į namus, iki 50 kg arba 5 kub. pėdų, atsiunčiant kvitą su gavėjo parašu \$14.00
JAV arba Kanados dolerių pasiuntimas su pristatymu į namus 4%+\$14.00

Visi siuntiniai apdrausti be papildomo mokesčio Automobilių ir kitos įrangos pasiuntimas.
Kelionės į Lietuvą nuo \$799.00

Kiti patarnavimai

Siuntiniai Toronto mieste iš namų paimami nemokamai. Garantuojame greitą ir sąžiningą patarnavimą.
Lietuviai pas lietuvius.

Mūsų atstovai: Kitcheneryje, Waterloo, Guelph, Cambridge
Lolita arba Armandas, tel. (519) 571-9422
Hamilton: Alfredas Zorkas, tel. (416) 522-9966
London: Jonas Naruševičius, tel. (519) 657-1751
Delhi: Pranas, Teresė Pargauskai, tel. (519) 468-2163

1968 Bloor St. W.,
Toronto, Ontario M6P 3K9
(Prie High Park požeminės stoties).
Tel. (416) 604-4400,
FAX (416) 604-9748.

Atidaryta nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 10 v.r. – 7 v.v., šeštadienį nuo 10 v.r. – 4 v.p.p.

Sąnarių ligų gydymas

Jei sergate sąnarių liga, reikia vykti į kurortą

DR. VYTAUTAS MEŠKA

Tiek kitų, tiek ir sąnarių ligų geriausi kurortinio gydymo rezultatai yra tada, kai šis gydymas taikomas laiku, kol sąnariai dar nėra labai sustorę, neišnykę jų lankstumas, nesunykę raumenys, kol nepablogėjusi bendra organizmo būklė. Sąnarių ligos (ypač reumatoidinis artritas ir deformuojanti osteoartritozė) yra sunkios, jos tęsiasi metais ir, nesisteminiai gydantis, dažnai būna dalinio arba net ir visiško invalidumo priežastis. Tikėti, jog kurortas yra naudingas tik tada, kai gydymas vaistais ar kitomis priemonėmis jau nepadeda – klaida, kuri, deja, neretai kartojama. Apie tai kažkokia dalimi liudija ir Pasaulinės sveikatos apsaugos organizacijos duomenys, iš kurių matyti, kad įvairios judėjimo – atamos sistemos ligos sudaro apie 20% visų nedarbingumo atvejų. Ga-

lima tvirtai pasakyti, jog sąnarių ligų gydymo rezultatai būtų žymiai geresni, jeigu tokie galingi natūralūs gydymieji faktoriai, kaip mineralinės vonios, gydymųjų durpių procedūros, gydymojo kūno kultūra, masažas, klimato terapijos procedūros, būtų panaudotos laiku ir sistemingai (po atitinkamų pertraukų nemažiau kaip 2-3 gydymo kursai). Šiandien į kurortinį gydymą reikia žiūrėti kaip į viešingos etapinio gydymo sistemos (ligoninė – kurortas – poliklinika arba poliklinika – ligoninė – kurortas – poliklinika) sudedamąją dalį, tuo pabrėžiant gydymo vientisumą ir sistemingumą.

Bet kaip jau ten bebūtų, jūs atvykote į kurorto sanatorią. Kas bus čia jūsų atliekama, koks bus taikomas gydymas, kaip jis veikia, kokių rezultatų?

Visų pirma atvykusiems į kurorto sanatorią pacien-

Aukojo "Tėviškės žiburiams"

\$1,000 – V. Valys; \$300 – Anapilio moterų būrelis; \$145 – S. Kneitas; \$114 – L. Baltušis; \$100 – dr. M. Ramūnas, J. Kvietytė, J. Vitkūnas, A. Ruta, M. Gaputytė, A. Streimikis, E. Spudis, A. Kantvydas; \$84 – A. Krakauskas; \$70 – J. Budnikas; \$65 – K. Šapočkinas; \$62 – V. Pevečevičius, kun. P. Kairiūnas; \$56 – J. Sleinius; \$53 – P. Rožaitis; \$52 – A. Nausėdas; \$50 – B. Steponavičius, R. Choro-manskis, N. Strazdas, J. Marčiukaitienė, A. Liškauskas, J. Lukša, N. Navickas, L. Saplys, A. Smilgis, I. Jurevičius, S. Paketuras, J. Mozuraitis, S. Dalius, P. Pranckevičius, S. Karnas, K.L.K. moterų draugijos Priskelimo parapijos skyrius, V. Taseckas, V. Stanaitis; \$47 – dr. J. Sungaila; \$45 – O. Juodišius; \$37 – O. Vileniškis; \$30 – M. Andriulevičius, V. Vaitkevičius; \$27 – A. Štuopis, V. Bikinas; \$25 – A. Naruševičius, A. Klupšas, B. E. Liškauskas, E. Indreliūnas, kun. V. Valkavičius, P. Augaitis, W. V. Jankaitis; \$24 – P. Mickus; \$22 – S. Goteckas, V. Šeštokas, S. Narmontas, R. Jurkus, V. Kupcikičius, V. Akelaitis, P. Volungė, J. Šimkus; \$20 – V. Jocas, K. Lukošius, P. Bružas, K. Ražauskas, W. Dresher, A. Kalvaitis, S. Domeika, R. Geidukytė, N. Draugelis, K. Konkulevičius; \$17 – J. Valauskas, kun. I. Mikalauskas, OFM, B. Stončius, P. Kitra, D. Vaidila, M. Vaškevičius, L. Vaštokas, R. Zubrickas.

\$15 – Z. Čekauskas, P. Ročys, M. Noreika, S. Umbrasas, K. Lukošius, V. Andriulionis; \$12 – I. Budrys, J. Šepers, M. Meiliūnas, A. Laučis, V. Stropus, V. Ivanauskas, A. Rimkus, P. Rudgalvis, J. Kiselis, A. Eimantas, K. Barčauskas, T. Ramonas, M. Jocius, S. Kaslas, J. Ranonis, P. Mikalauskas, D. Rupšys, S. Dačkus, M. Urbas, P. Dundys, A. Motuzas; \$11 – A. Pažerūnas; \$10 – J. Lauga-lis, V. Kulbokas, J. Vizbaras, V. Paulionis, J. Sarpalius, M. Kybartas, J. Telyčėnas, S. Žvirblys, I. Mačikūnas, E. Lorencienė, S. Balienė, D. Keršienė, L. Monstvilas, K. Meškauskas, A. Tušas, P. Baronas, J. Jakaitis, N. Kardelis, I. Girdzevičius; \$7 – J. R. Mikaila, K. Balševičius, E. Šimkūnas, V. Lesniasauskas, K. Naudžius, J. Kojelis, J. Ramanauskas, L. Garbaciauskas, H. Idzeliš, K. Račiūnas, A. Jankūnas, Z. Kazlauskienė, I. Girdzevičius, V. Gražulis, A. V. Skabeikis, A. Balcytis, B. Venslovas, J. Rovas, J. Nausėdas, V. Žadeikis, kun. J. Grabys, L. Griškonis, A. Skardžius, V. Zavadskienė, J. Lukoševičius, S. Gudaitis, B. Cypas, R. Miškinis, B. Vileita; \$6 – O. Sederavičius, P. Gruodis, J. Pažemeckas; \$5 – S. Gienitis, E. Valeška, A. Janušis, V. Juodis, A. Žinaitis, V. Žebertavičius, D. Jankauskas, A. Radzius, J. Račiūnas, G. Karsokas, V. Stapon, H. Vaitaitis, A. Dziakonas, K. Gaputis, J. Nevaronis, A. Buožis, B. Paliulionis; \$4 – K. Dulkys, K. Juškaitis, O. Balčiūnienė, A. Jusys; \$2 – M. Banionis, S. Andruskevičius, M. Naujokaitis, V. Bieliauskas, P. Daržinskas, P. Yonelinas, O. Jurskienė, V. Jukna, J. L. Giedraitis, V. Alis, L. Beleckis, J. Samkovas, P. Ruikis, O. Naumanas, A. Marchertas, P. P. Keičius, A. Palvenis, B. Krokys, S. Vaivada, A. Kuolas, M. Kvedaras, A. Rūta, K. Šimutis, E. Senkus, J. Liutkus, M. Gudelis, J. Treska, E. Veimeris, A. Pesys; \$1.25 – A. Basalykas; \$1 – J. Zenkevičius, A. Rakauskas, Z. Giedraitis, A. Bliūdžius, Lebedinskas.

Garbės prenumeratą atsiuntė: \$200 – H. Sakalauskas; \$150 – A. D. Dickson; \$125 – A. Dvarionas-Miklovaitis; \$110 – A. Mačiulis; \$100 – J. Margis, prelatas J. Kučingis, T. Janelis, S. Rakštienė; \$95 – J. Dženkaitis; \$80 – G. Agurkis; \$75 – V. Kardelis; \$70 – O. Skrebūnas, P. Basys, E. Kaptein; \$66.50 – L. Kirkilis; \$65 – S. Jatis; \$62.55 – R. J. Karasteja; \$60 – P. Janulis, P. Gustas, S. Žukas; \$57 – P. Žilinskas, P. Regina; \$55 – J. Maziliauskas, L. Baumgard, P. Dronseika; \$52 – V. Kiškūnas; \$51 – J. Petronis; \$50 – A. Stančikas, A. Didžbalis, K. Juknevičius, A. Vaičiūnas, J. Žadeikis, V. Petrulis, J. Bakis, G. Rodke, P. Kitra, T. Kobelskis, E. Karmazinas, H. Bitneris, A. Šmulskienė, V. Vadauskas, I. Vadauskienė,

K. Šulma, V. Semaška, J. Kšivickis, B. Rakauskas, V. Mockus, kun. A. L. Rubšys, M. Kizis, B. Agurkis, R. Dirvelis, A. Garkūnas, V. Vaičiūnas, J. Mockevičius, P. Dovidaitis, V. Hayes, S. Metelka, dr. J. Vingilis, J. Dobrovolskis, J. Kraliauskas, K. Bubelis, L. Prialgauskas, K. Poška, J. Poška, A. Rūkas, A. Laugalyk, K. Nazarienė, E. Nazaraite, R. Vaidaitis, O. Urnavičius, dr. M. Valadka, S. Vaitkus, A. L. Cepulis, W. Balnis, L. Baltrėnas, U. Baltrėnas, T. Blinstrubas, G. Chvedukas, K. Čerškus, A. Craig, G. Smolskis, dr. R. Stas, A. Stanėvičius, A. Simanavičius, A. Stanėnas, A. Šiškus, J. Adomaitis, E. Čuplinskis, A. Masionis, V. Nakrošius, V. Mikalonis, A. Lukošius, O. Mitalas, N. Liacas, N. Navickas, A. Langas, K. Rašytinis, J. Pužas, J. Petrikonis, A. Rūgys, D. Puzeris, M. Krakauskas, H. Šolys, M.D., prelatas V. Balčiūnas, A. Povilonis, M. Pietryk, S. Paulauskas, B. Putna, J. Ramas, J. Rakštis, J. Vinslovas, R. Vilembrekas, O. Yurka, V. Hanson, B. Vaišnoras, S. Wicks, A. Vaičiulis, T. Vyšniauskas, B. Jurgutis, G. Krutis, S. Janušas, V. Karnilavičius, R. Jocas, A. Jonikas, H. Jasinskis, B. Kupcikas, W. S. Kuzmas, I. Ehlers, A. Šidlauskas, R. Saplys, J. J. Ardy, A. Čepenas, J. Aušrotas, J. Bertušis, A. Bražuška, E. Bartminas, V. Baleiša, V. Vaitkus, A. Rauba, S. Rukša, R. G. Paulionis, A. Mičiūnas, G. M. Šernas, R. Krasauskas, S. Noreika, V. Mikšys, I. Vibrys, prof. A. Musteikis, J. Mačiulis, A. Margis, J. Morūnas, dr. V. Mileris, A. Šmitas, N. Šalkauskis, kun. A. Bertušis, dr. R. Zabieliuskas, J. Zabieliuskas, B. Bagdonas, R. Celejowski, P. Barbatavičius, A. Juknevičius, J. Janulaitis, V. Juška, D. Žemaitis, V. Trečiokas, A. Valius, A. Kublinskis, dr. L. Kriaučiūnas, A. Danaitis, A. Danaitis, K. Valantiejus, O. Plėnienė, G. Janušonis, V. Grenke, S. Girys, S. Sinkevičius, J. Smulskis, A. Markevičius, J. Simanas, A. Kaspariūnienė, Z. Vainauskas, R. Kazlauskas, J. Rukšienė, J. Olšauskas, A. Zubrickas, B. Jackevičius, P. Pranckevičius, K. Podolskis, E. Olšauskas, A. Aschenbrenner, V. Birštonas, vysk. P. Baltakis, OFM, M. Juzumas, S. Gaidauskas, J. Klorikaitis, T. Timmerman, Č. Jony, P. Martišius, J. Rastapkevičius, E. Jasiūnienė, R. Bulovas, kun. P. Dilys, J. Mickevičius, L. Stosiūnas, L. Fike, J. Stanckus, V. Krasauskas, J. Čialka, E. Docius.

Už dvejus metus garbės prenumeratą atsiuntė – D. Viskontas, Z. Rutkys, H. Dilys.

Nuosirdus aciu už paramą lietuviškai spaudai. Dekojame garbės ir rėmėjo prenumeratoriams ir visiems, kurie siųsdami reguliarią prenumeratą, prideda ir auką. Taip pat dekojame atsiuntusiems už loterijos bilietėlius didesnes sumas. (Bus daugiau)

• Kas atitrūksta nuo lietuviškos spaudos, atitrūksta ir nuo savo tautos.

„Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda“

The
Lougheed & Barnard
šeimos ir tarnautojai

„Žmonės, kurie atjaucia kitus“

Sudbury Ontario

tams dažnai tenka atlikti įvairius papildomus tyrimus, kurių reikia ligos stadijai patikslinti, o taip pat organizmo apsauginėms – kompensacinėms funkcijoms įvertinti. Be viso to būtų sunku teisingai paskirti natūralių gydymųjų faktorių procedūras, o ypač nustatyti veiksmingas jų dozes.

Po to nuodugnai ieškomas ir gydymas lėtinės infekcijos židiny (išgėdę dantys, lėtinis tonzilitas, sinusitas, bronchitas, tulžies pūsles uždegimas, gimdos priedėlių uždegiminės ligos), kuris dažnai sukelia sąnarių ligas bei skatina jų vystymąsi. Lėtinės infekcijos židinių gydymui gali būti sėkmingai panaudoti vaistai ir fizioterapinės procedūros. Labai svarbi ir atsargus organizmo grūdinimas klimato terapijos procedūromis.

Esminis dėmesys kurortinio gydymo metu skiriamas vietiniams uždegiminiams arba degeneraciniams sąnarių pažeitimams. Didelės naudos teikia gydymojo purvo (Lietuvos kurortuose – gydymųjų durpių) procedūros, kurios pagerina kraujo apytaką bei audinių mitybą, sumažina sąnarių patinimą ir jų skausmingumą, padidina lankstumą. Tyrimais nustatyta, kad gydymųjų durpių procedūros (pvz., durpių kompresai) turi įtakos ir visai organizmo būklei: pagerėja fizinė temperatūros reguliacija, atstato vegetacinės nervų sistemos reaktivumą, normalizuojasi neurodinaminiai procesai. Visi šie pokyčiai liudija natūralių organizmo sveikimo mechanizmų veiklos pagerėjimą, organizmo adaptacijos pajėgumų padidėjimą, vietinės patologijos požymių sumažėjimą.

Didelės naudos, gydat sąnarių ligas, turi mineralinės vonios. Lietuvos kurortuose, pvz., Birštone, artrologinių pacientų gydymui sėkmingai taikomos „Vaidilutės“ šaltinio bromidinės chloridinės natrio-kalio-kalcio vonios. Jų poveikyje atsilieja raumens įtempimas, kraujagyslių spazmas, pagerėja širdies veikla, o taip pat neuroreguliacinės organizmo funkcijos.

Gydymojo kūno kultūra, masažas, mechanoterapija taip pat plačiai naudojami kurorte. Suprantama, kurortinių procedūrų arsenalas yra

didžiulis, jį į jį įeina dar ir fizioterapija, klimato terapija, psichoterapija ir kt. Vienam pacientui vienu ir tuo pačiu metu viso to nereikia, pagaliau tai perkrautų organizmą. Todėl visos čia paminėtos ir nepaminėtos procedūros naudojamos individualiai ir išskirtinai atsižvelgiant į ligos pobūdį, jos stadiją, paciento amžių, susirgimo trukmę, organizmo reaktivumą ir kitas svarbias aplinkybes.

Grįžus iš kurorto namo, reikia dar kelias savaites griežtai laikytis darbo ir poilsio tvarkos, nepervargti. Gana dažnai tikras sveikatos būk-

lės pagerėjimas pasirodo praėjus 2-3 savaitėms po kurortinio gydymo. Būna atvejų, kai, taikant purvo terapijos bei kitas procedūras, laikinai sustiprėja sąnarių skausmai, atsiranda bendras silpnumas, bloga nuotaika. Tai, kaip taisyklė, laikini reiškiniai, nekalbantys apie sveikatos pablogėjimą. Kadangi, kaip jau minėjome, kurortinis gydymas yra tik viena etapinio gydymo sistemos sudedamoji dalis, po kurortinio gydymo būtina vėl kreiptis į savo gydytoją ir anksčiau gydymą vaistais bei kitomis priemonėmis sistemingai tęsti toliau.

40-tasis Santaros-Šviesos suvažiavimas 1993 metais

Pirmoji dalis Vilniuje ir Trakuose

Pradžią birželio 16 d., 10 val. VU teatro salėje

Tema: Santaros-Šviesos 40.

VU rektorius R. Pavilionio sveikinamoji kalba
Pranešimai: S. Geda "Santara-Šviesa ir Lietuvos kultūra"; L. Mockūnas "Nuo Lietuvos laisvės kovotojų iki Santaros-Šviesos"; V. Gasilūnas "Išėjimo mąstysenos vingiai"; M. Martinaitis "Islaptintų ryšių legalizavimas"; Pietūs 14-16 val. Pokalbis "Išėjimo ir Tarybų Lietuvos kultūra"; VU teatro salėje, pradžią 16 val. Vakarienė 18-19 val. Vakaras su M. Gimbutiene, 19 val. VU teatro salėje.

Birželio 17 d. Pradžią 10 val. VU teatro salėje.

Tema: Vakarų įtaigos Lietuvos kultūrai. A. Mickūnas "Valia ir autonoma politinė bendruomenė"; A. Šliogeris "Lietuvos mintis tarp Rytų ir Vakarų"; R. Šilbajoris "L. Gutauskio 'Vilko dantų karoliai'"; Pietūs 14-16 val. Pokalbis "Filosofijos keliai Lietuvoje", 16 val. VU rektorato salėje. Pokalbio vadovai: A. Sverdiolas ir A. Mickūnas. Vakarienė 18-19 v. Poezijos vakaras Rašytojų sąjungos klube 19 val.

Birželio 18 d. Pradžią 11 val. Trakuose.

Tema: Tradicinio mentaliteto likimas. V. Daujotytė "Moters patirtis: du prozos tekstai"; B. Vaskelis "Išsilavinusio lietuvi mentaliteto misles"; E. Aleksandravičius "Mecenatų ir klientų naujųjų laikų lietuvių kultūroje"; R. Ozolas "Gynbos motyvas lietuvių savivokoje"; Pietūs 14-16 val. Pokalbis "Tautinio identiteto problema", 16 val., vadovas A. Šliogeris. Vakarienė 18-19 val. Vakaras, skirtas H. Radauskui. Rengėjai: S. Žukas ir R. Šilbajoris.

Birželio 19 d. Pradžią 10 val.

Tema: "Nepriklausoma Lietuva – mitas ir realybė. A. Štromas "92-93 m. rinkimai Lietuvoje: jų esmė, samprata bei vertinimai Vakaruose"; J. Šmulskytis "Politinės struktūros formavimasis postsocialistinėje Lietuvoje"; R. Gavelis "Antiekonomika kaip tautinio iracionalumo išraiška"; A. Senn "Valstybė"; Pietūs 14-16 val. Pokalbis "Šiandieninės politinės realijos", vadovai: Z. Rekašius ir A. Bumblauskas. Vakarienė 18-19 val. Jaunųjų poetų vakaras 19 val.

Birželio 29 d. Pradžią 10 val.

Tema: Postmodernizmo iššūkis Lietuvai. L. Donskis "Etnokultūrinio fundamentalizmo ir postmodernizmo konfrontacija"; E. Ališanka "Postmodernizmo ženklai Lietuvoje"; A. Staknienė "K. Ostrausko dramų"; Pietūs 14-16 val. Pokalbis "Postmodernizmas: civilizacijos krizė ir naujų galimybių atovėra", vadovas A. Andriuskevičius. Vakarienė 18-19 val. Grįžimas į Vilnių.

Vilniuje visi, kam reikės nakvynės, bus apnakvinti VU bendrabutyje, Paltupiuose. Šiltas vanduo šiuo metu yra visur, o gyvenimo sąlygos ten ne blogesnės negu kai kuriuose viešbučiuose. Į universitetą ir atgal vežiosime autobusiuku. Konferencijos mokesčiai: 10 dol. išėviam, 2000 t. dalyviams iš Lietuvos. Dalyvių registracija birželio 16 d. 8-16 val. Norintys gauti smulkesnių informacijų, prašomi skambinti Vilniuje Zitai Čepaitė, tel. 22-28-71 arba darbo valandomis "Atgimimo" redaktoriui St. Kašauskui, tel. 61-35-21.

Antroji Santaros-Šviesos 40-tojo suvažiavimo dalis – 1993 m. rugsėjo 9-12 d.d. Lemonte, Illinois, USA. Informacija apie šią suvažiavimo dalį bus paskelbta vėliau.

Nereikia persėdimų. Kainos žemos.

PRANEŠIMAS:

RYGA!

Nuo:

\$380

American Trans Air patogiausias kelias į Rygą ir Baltijos valstybes.

Jau dabar planuokite savo atostogas ir biznio keliones. Latvija – vartai į Baltijos kraštus! Taip pat galite padaryti rezervacijas savo draugams ir giminėms, kurie nori jus aplankyti.

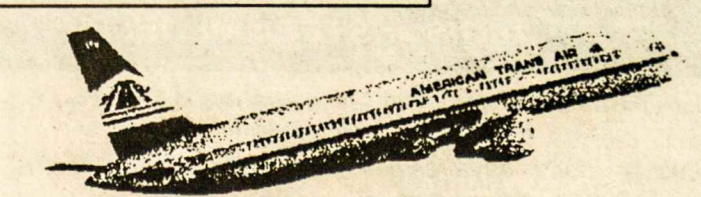
Patyrimas

American Trans Air turi didelę patirtį, nes per 20 metų aptarnavo milijonus keleivių, skrendančių į visus pasaulio kraštus. Mes puikiai suprantame, ko tikisi keleivis iš tarptautinės oro linijos.

Pradedant š.m. birželio 2 d., kelionės į Rygą ir Baltijos kraštus bus patogesnės ir pigesnės. American Trans Air – vienintelė tiesioginė oro linija iš JAV-bių į Baltijos kraštus.

Niekas negali duoti geresnio pasiūlymo. Žema kaina. Lengva išsiaiškinti; lengva nusipirkti

Latvijos Dainų šventė
Nepamirškite į vasaros planus įtraukti Rygos, kur įvyks Latvijos Dainų šventė!

IŠVYKSTAME KIEKVIENĄ TREČIADIENĮ IR ŠEŠTADIENĮ IŠ NEW YORK

AMERICAN TRANS AIR

Bilietus būtina įsigyti iki š.m. birželio 16 d. Skambinkite ŠIANDIEN ir užsitikrinkite kelionės datas.

1-800-382-5892

Arba kreipkitės į savo kelionių agentą.

Kelionė viena pusę perkant ten ir atgal. Bilietai galioja nuo birželio 1 d. ir juos reikia įsigyti mažiausiai 21 dieną prieš išskrendant. Lėktuvai kursuoja tik savaitės dienomis, ne savaitgaliais. \$16 išvykimo mokesčiai, maitis ir imigracijos mokesčiai ir kaina neįskaityti. Taip pat, bilietą perkant, reikia sumokėti \$10 apsaugai, \$3 patarnavimams, \$1.45 agrikultūrai.

NIJOLĖ BENOTIENĖ

Mums lietuviams, gyvenantiems išeivijoje, malonu išgirsti jaunos kartos pasiekimus mokslo srityje, sportinėse aukštumose ar kūrybiniuose darbuose, aukštai įvertintus šio krašto plačios visuomenės. Pasididžiavimo jausmas sava tauta atsiranda, jei tas žmogus yra lietuvis ar bent lietuviškos kilmės.

Turbūt visiems Toronto lietuviams yra žinomas muz. Jonas Govėdas, nuo pat jaunų dienų įsijungęs į lietuvišką muzikinę veiklą, talkininkaujantis įvairiuose kultūriniuose renginiuose. Pažindama Joną jau daug metų, visada įsivaizdavau jį, kaip labai "lietuvišką" lietuvių – kalbantį, galvojančią ir kuriantį tik lietuviškai. Sukurti jo kūriniai ir atliekami mūsų chorų alsuoja tautiniais motyvais, liaudies dainoms būdingais bruožais, rimtimi ir ramiu tonu.

Man su muz. Dalia Viskontiene apsilankius 107-tame Pavasario festivalio koncerte, kurį surengė Toronto visuomenės mokyklų švietimo skyrius balandžio 30 d. Roy Thomson Hall, Jono Govėdo kūryba atskleidė visiškai skirtingą atspalvį. Šio koncerto metu pirmą kartą buvo atlikti du jo kūriniai, parašyti vaikų chorui.

Pirmoje dalyje jungtinis moksleivių choras, kuriame buvo daugiau kaip 600 choristų, atliko J. Govėdo parašytą dainą "I am the song" (Aš esu daina) akompanuojant pianu autoriui. Po kūrinio atlikimo gausių klausytojų ir pačių atlikėjų aplodismentai virto džiaugsmingu pasitenkinimo šauksmu. Sėdėdamas į įkaitusiais delnais plodamos, abi norėjome stoti ir šaukti: "Neužmirškite, jis ne tik jūsų mėgstamas mokytojas, jis kartu ir lietuvis".

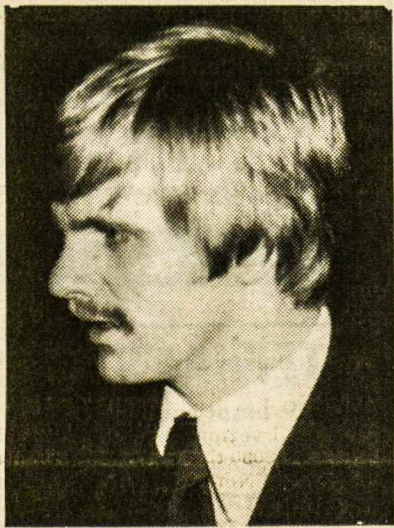
Antroje koncerto dalyje šalia Stravinskio, Verdi ir kitų žymių kompozitorių išgirdome antrąją J. Govėdo dainą "Dance of the animals" (Žvė-

rių šokis), parašytą pagal afrikiečių liaudies žodžius. Dainoje plati, pakili, skriejanti melodija, taikliai išreiškianti vaiko širdutės džiaugsmą, mus nešė paukščio sparnais virš aukštų medžių, atsiliepė kalnų viršūnėse, tyliai snibždėjo vėjo pajudintame gėlės žiedelyje, primindama stebuklingą Dievo kūriniją.

Antroji daina buvo lyg kontrastas pirmam kūrinui. Sinkopuoti ritminiai sudėtingi junginiai, greitas tempas, tarsi atkūrė džiunglių gyventojų garsus. Vaikai dainuodami judėjo scenoje, ritmo paryškinimui vartodami medinius mušamuosius instrumentus. Klausantis vaikų dainavimo ir stebint juos scenoje, jau tarsi kompozitoriaus taikliai panaudota patogi tonacija, vaikų balso diapozonas ir įdomi melodija.

Šis sezonas J. Govėdai sėkmingas dar ir tuo, kad viena iš jo dainų, parašytų vaikų chorui "Where go the boats?" (Kur plaukia laivai), išleista "Leslie music" leidėjų, greitai pasirodys muzikos parduotuvėse.

Džiaugiamės Jono kūrybiniais darbais, įvertintais kanadiečių visuomenės, didžiųjų jamų jo lietuviška veikla bei kūryba, tikėdamiesi ateityje sulaukti dar daug įdomių kūrinių ir džiaugsmingų koncertinių akimirksnių.

Muzikas JONAS GOVĖDAS

Paminėta "Skautų aidų" sukaktis

Gausių ir įvairių sukačių rikiuotėn 1993 m. kovo 15 d. atsistojo ir Lietuvių skautų sąjungos leidžiamas "Skautų aidas", nuolatos kelio gairėse paženklinantis septyniais dešimtmečiais.

Šis skautams ir apamai jaunimui skirtas mėnėsio žurnalas klesne išvaizda ir turiniu pradėtas leisti Šiauliuose ir netrukus perkeltas į Kauną. Jį redagavo V. Baniulis, I. Tamošauskas, V. Čecėta (1923-1928); J. Merkis, E. Zabarauskas, A. Jakševičius, A. Gražūnas (1927-1928); A. Saulaitis, ilgiausiai redagavęs iki uždarymo, ir K. Laucius (1929-1937). Liaudies komisaro Ant. Venclovos įsakymu uždarytas 1940 m. spalio 9 d. Po karo A. Krauso pastangomis atgijęs 1946 m. V. Vokietijoje. Redagavo A. Krausas, R. Giedraitis, F. Prekeris. Ėjo iki 1948 metais prasidėjusio išsivys judėjimo ir užjūris. Šiaurės Atlanto atgaivintas 1950 m. Rodney, Ont. Leido ir redagavo Pr. Enskaitis. 1951 m. leidimas perduotas Kanados rajono vadijai. Iki 1956 m. redagavo St. Kairys; po jo Č. Senkevičius (1957-1963). Pasikeitus leidimo aplinkybėms, žurnalas perkeltas į JAV. Redagavo A. Saulaitis Waterbury, Conn. (1964-1969). Nuo 1970 m. leidžiamas Čikagoje. Redagavo J. Toliušis (1970-1973), kol pagaliau surado pastovesnę vietą "Pelėdų skilties" gūžtoje, vyr. redaktoriaus pareigas "paveldėjęs" kun. A. Saulaičiui, SJ, ir redagavimo darbus pasidalinus "pelėdoms" (J. Mikutaitienė, H. Plaušaitienė, D. Srugaitė ir N. Užubalienė). Visus darbuotojus "Skautų aidui" paaugokytų metų krūvių yra pralėkęs techninis redaktorius Vl. Vijeikis, be atvangos dirbantis nuo 1970 metų.

Septyniadešimtmečio sukaktis paminėta balandžio 24-25 d. Čikagoje, Jaunimo centre. Pradėta red. kun. A. Saulaičio, SJ, vadovauta siveiga ir atidarymo skautiškos spaudos parodos, kuri be žodžių kalbėjo apie prabėgusius dešimtmečius. Per abi dienas paroda aplankė nemažai čikagiečių. Minėjimas, sujungtas su vakariene, sutraukė apie

pustrečio šimto skautų vadovų, tėvų, rėmėjų bei retesne programa besidomėnčių. Torontui atstovavo Č. Senkevičius. Šventę atidaromuoju žodžiu ir padėka pradėjo administratorė A. Ramanauskienė. Nuosirdžiau plojimu palydėtas pranešimas, kad skautininkė Birutė Abromaitienė iš Toronto "Skautų aidui" paremti atsiuntė \$2000. Vakariui vadovavęs Vl. Vijeikis pakvietė LSS pirm. S. Miknaitį, kuris pasidžiaugė sukačiumi ir padėkojo "SA" darbuotojams, įteikdamas jiems specialius ženklus prisiminimui. Vietoj kalbų, anot redaktoriaus kun. A. Saulaičio, "vienas vaizdas atstoja tūkstantį žodžių", ekrane praslinko "Skautų aidų pasaulių" pavadintas įdomus skaidrių rinkinys, be paaiškinimų sukėlęs atitinkamą nuotaiką. Po tos "akademines" dalies pusvalandį užėmė "Antras kaimas", bandęs prajuokinti publiką ir aiškiai jau besiskirstantis į "vienkiemius". Rašyt. N. Užubalienės sukurti ir J. Mikutaitienės skaityti "Atvirukai iš Pelėdų lizdo" labiausiai atitiko minėjimo turinį, o Vl. Vijeiko vadovaujamas "Tauro rago" orkestras humoru, pokštais ir dzinguliukais išjudino vakarienes belaukiančius klausytojus. Laimikių loterija ir įspūdių pasidalinimu baigtas apie tris valandas užtrukęs gerai suorganizuotas minėjimas. Snk.

Kai kurie A. Gustaičio pastangomis išleisti žemėlapiai

LIETUVOS ŽEMĖLAPIS, sudarė Algirdas Gustaitis, braižė Kestutis Stropus, Lietuvos miestų herbus paėmė T. Valius. Chicago, 1982 m.

PTOLEMĖJAUS LIETUVOS ŽEMĖLAPIS. Aiškinimus iš graikų kalbos į lietuvių kalbą vertė prof. P. Rabikauskas. Lietuvių kalba aiškinimai A. G. Chicago, 1988 m.

G. MERCATOR, 1595 m. Lietuvos žemėlapis. Aiškinimai A. G. Los Angeles, 1971 m. ir Chicago, 1982 m.

LIETUVIŲ – ŠVEDŲ KAUTY- NĖS PRIE SALASPILIO 1605 rug- sėjo 27 d. Aiškinimus iš lotynų

VAIZDAI IŠ TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPĖS "ATŽALYNAS" metinio koncerto, įvykusio š.m. balandžio 25 d. Toronto Lietuvių namuose

"Lietuvių liaudies menas - mažoji architektūra"

EDMUNDAS ARBAS- ARBACIAUSKAS

Tai plačios apimties veikalas, gan didoko formato, 350 puslapių ir 446 atskiri paveikslai – kryžių ir lietuvių liaudies kopytėlių. Tai milžiniškas autoriaus darbas: surankioti ir suklasifikuoti biografinę apybraižą kiekvienam liaudies kūriniui Lietuvos teritorijoje. Autorius įdomiai, su didele meile ir įsijautimu aprašo, kokią paskatą Lietuvos liaudis turėjo, išreikšdama savo džiaugsmą ir atsidėkodama už gautas dvasines malones, pagerbdama savo šeimos nario atminimą, koki istorinį įvykį, kaip kad 1863 m. Lietuvos sukilimo aukoms atminti, ar Vytauto Didžiojo 500 metų jubiliejinių atminimą pagerbti. Paminklus – kopytėles ar kryžius statė pavienės šeimos, kaimo vietovių bendruomenės.

Pastatyti kryžiai, stogastulpiai ar kopytėlės buvo laikomos kaip mažos šventovės, ir niekas nedrįsdavo jų paliesti ar gadinti. Religinis ar tautinių švenčių progomis jauni- mas juos papuošdavo gėlėmis ar vainikais apipindavo.

Memorialiniai paminklai buvo statomi gerai matomo- se vietovėse, kelių sankryžose, prie pagrindinio įvažiavimo į sodybą, šventovių šventoriuose, kaimų bei miestelių aikštėse. Tuose liaudies paminkluose kaimo dailinės, medžio drožinėtojai ar raizytojai galėjo išreikšti kaimo žmonių kasdieninę buitį. Liaudies meistrų kūriniuose atsis- pindi ir Lietuvos valstiečio meniški pojūčiai, nes tarp liaudies meistro ir valstiečio užsako turėjo būti glaudus bendradarbiavimas, nulemiantis paminklo temą ir turinį: vistiek ar tai būtų kryžius, stogastulpis ar kopytėlė.

Knygos autorius nesiima analizuoti senovės laikų valstiečio metafizinio požiūrio ir jo įtakos į vieną ar kitą liaudies kūrinių. Lietuvos liaudies meistras neturėjo iš niekur

kalbos į lietuvių kalbą vertė prof. P. Rabikauskas. Lietuvių kalba aiškinimai A. G. Chicago, 1988 m.

LIETUVIŲ – ŠVEDŲ KAUTY- NĖS PRIE SANDOMIRO 1956 kovo 25 d. Aiškinimus iš lotynų kalbos į lietuvių kalbą vertė prof. P. Rabikauskas. Lietuvių kalba aiškinimai A. G. Chicago, 1984 m.

LIETUVIŲ – ŠVEDŲ KAUTY- NĖS PRIE PLYPAVO 1656 spalio 12 d. Aiškinimus iš lotynų kalbos į lietuvių kalbą vertė prof. P. Rabikauskas. Lietuvių kalba aiškinimai A. G. Chicago, 1984 m.

I. NIEPRECKI, 1749 m. Lietuvos žemėlapis. Aiškinimus iš lotynų kalbos į LIETUVIŲ kalbą vertė, papildyti talkino Č. Gedgaudas, prof. A. Liuiama, prof. P. Jutulius. Lietuvių kalbos aiškinimai A. G. Chicago, 1983 m.

LAURYNAS STUOKA – GUCE- VIČIUS. Lietuvių kalba aiškini- mai Algirdo Gustaičio. Chicago, 1991 m.

V. Svirskio kryžiaus detalė: "Marija Sopulingoji", Padvarių km., Truskavos apsk., Kėdainių raj.

profesinio pasiruošimo, išraiškos stiliai susiformavo iš jų dvasinių požiūčių, atsi- ŗvelgiant į geografines ir kli- matines vietovės sąlygas. Se- novėje paminklai ir kryžiai buvo mediniai; dauguma jų per daugelį metų nuo besikei- čiančių klimato sąlygų suny- ko – supuvo.

Vėlyvesniais laikais memo- rialiniai paminklai buvo sta- tomi iš akmens plytų ar kala- mi iš geležies. Daugiausia Li- etuvos liaudies paminklų buvo sukurti panaudojant medį ar geležį. Su šia medžiaga geria- siai sekėsi meistras.

Statomų liaudies paminklų tematika labai įvairi: stulpas su stogeliu – stogastulpis, vertikalus stulpas su kopytėle, vadinamas kopytstulpiu. Au- torius mini, kad jam neteko rasti dviejų panašių pamink- lų, kad ir to paties dievdirbio sukurtų. Minimas Lietuovo- pagarsėjęs ir daugelio kopyt- stulpių ar kopytėlių autorius V. Svirskis. Tai parodo Li- etuvos liaudies meistro kūrybi- numą ir jo fantazijos turtingumą.

Žemaitijoje liaudies kopyt- tėlės išsiskyrė nuo Aukštaiti- jos ne savo prašmatniomis puošmenomis, bet atskirų ele- mentų darna ir gražiomis pro- porcijomis. Autorius pastebi, kad paminklų puošmenos bū- davo būdingos kiekviename atskirame regione, taip pat ir jų komponavimo būdas. Mi- ni Panevėžio, Kėdainių raju- nus, kuriuose daugiausia ran- dami menišką V. Svirskio dar- bai. Juose atspindėjo savaip interpretuotas barokinis Li- etuvos šventovių stilius. Šis di- delio talento meistras yra ku- rūręs ir pastatęs per 200 pa- minklų.

Gamtovaizdis buvo labai praturtintas Lietuvos meist- rų kūryba. Negalima buvo įsi- vaizduoti Lietuvos be gražių kryžių, kopytstulpių ir pa- minklų kaimietiško sodybose, kelių sankryžose ar miestelių aikštėse. Jie savo tematine

įvairove atstovavo aukštam liaudies meninių tradicijų lygiui.

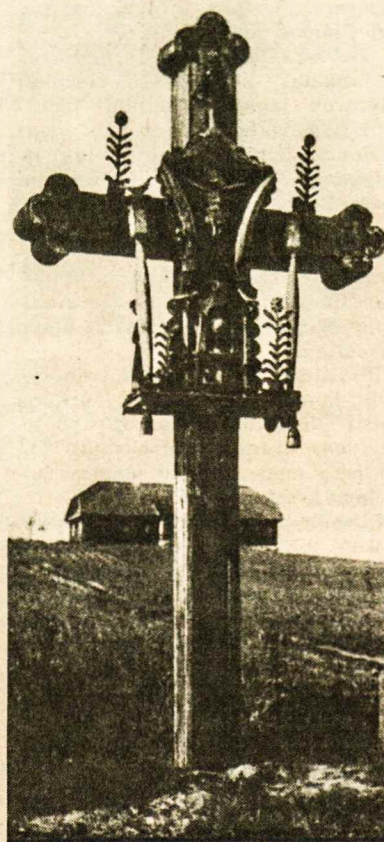
Pastaruoju laiku liaudies paminklų yra labai sumažė- ję. Viena – komunistinė sant- varka per 50 metų yra daug sunaikinusi religinių "Liau- dies nuodų", o iš kitos pusės – medis nuo drėgmės sunyko. Autorius duoda didelį kredi- tą B. Buračiui, prof. J. Kon- čui, dailininkui A. Varnui, kurie labai domėjosi Li- etuvos liaudies dvasiniu turtu, rinkdami nuotraukas ir etno- grafines žinias apie liaudies paminklus.

Ši lietuvių liaudies meno knyga buvo pradėta ruošti prieš 30 metų (1968 m.) K. Čer- bulėno, F. Bielinskio ir K. Še- šelgio. Knygos paruoša buvo nutraukta dėl okupacinės vy- riausybės nepalankaus požiū- rio į Lietuvos liaudies reli- ginių paminklų.

Ši istoriškai vertinga lei- dni "Lietuvos liaudies menas – mažoji architektūra" paruošė autorius architektas prof. dr. Kazimieras Šešelgis. Su moks- lo ir mokyimo fondo parama iš- leido leidykla "Vaga" 1930 m. Vilniuje. Kaina nepažymėta. Knyga išleista trimis kalbo- mis: lietuvių, rusų ir anglų.

Knyga būtų dar daugiau įspūdingesnė, jei būtų nors dalis spalvotų nuotraukų. Kiek kritikuotinas nuotraukų iš- dėstymas. Nebūtina nuotrau- ka turi užimti visą puslapį, gal spalvota nuotrauka labiau tiktų. Geresnei orientacijai ir vietovės ar rajono liaudies meno įvertinimui pasigendu rajoninių supiravimų.

Leidinyje labai vertingas be- sidomintiems Lietuvos liau- dies menu, Lietuvos paminklų istorija. Patartina ir besimo- kančiam Lietuvos jaunimui susipažinti su šia knyga.

Kryžius prie įvažiavimo į sodybą Paežerės km., Šalako valsė., Za- rasų apsk.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Aktorius Vytautas Valiukas, prieškario ir karo metais dirbęs Kauno dramos teatre, kasėdės gar- sajuostėn išrašė dvi Juliaus Kaupo (1920-1964) pasakas – "Daktaras Krištukas pragare", "Pasaka apie Arlekiną meilę ir Burtininką be vardo". Įrašui panaudotas išeiv- ijoje anksti mirusio medicinos gydytojo J. Kaupo 1948 m. išleis- tas spalvingas pasakų rinkinys "Daktaras Krištukas pragare". Kasėdės pernai išleido Algimanto Mackaus knygų leidybos fondas. Garsajuostės kasėdės, kainuojan- ti 10 JAV dolerių, gaunama "Dar- bininko" administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207, U.S.A.

A. a. dr. Ona Labanauskaitė, žurnalistė, knygų vertėja ir katalikių veikėja, po ilgos ir sun- kios ligos mirė kovo 3 d. Nekaltai Pr. Marijos seselių sodybos Put- name, Conn., Plm. Matulaičio se- nelų globos namuose. Palaidota seselių kapinėse "Dangaus var- tai". Velionė gimė 1901 m. spa- lio 14 d. dabartiniuose Dovy- dzuose, Šiaulių rajone. Šiaulių gimnaziją ji baigė 1924 m., Vy- tauto Didžiojo universiteto tei- sių fakultetą – 1933 m., Prancū- zijos Lille universiteto socialinių ir politinių mokslų mokyklą – 1935 m., ten išgydama doktoratą. Grįžusi Lietuvon, velionė re- dagavo "Moteri", "Pavasari", "Jaunimo vadą", "Liepsnas", di- bo katalikų dienraščio "Rytas" redakcijoje. Pokaryje atvykusi į JAV, įsijungė "Drago" redak- cijon, keletą metų buvo šio dien- raščio korespondentė Jungtinės Tautos, 1966-72 m. paruošdavo politinius pirmojo puslapio įvy- kius Bruklne leidžiamam "Dar- bininke". Išvertė nemažai katali- kų rašytojų knygų religinio gyvenimo temomis.

Ispūdinga religinės muzikos koncertą Čikagos lietuviams Ver- bų sekmadienį savo šventovėje Marquette Parke surengė Švč. Mergelės Marijos gimimo para- pija ir jos klebonas kun. Jonas Kuzinskas. Jis pasveikino gau- sius tradicinio koncerto daly- vius ir juos supažindino su daug darbo idėjusia parapijos choro valdyba – pirm. Vaclovu Mom- kiumi, vicepirm. Povilu Kantu, sekr. Kaziu Skaisgiriui, išd. Vi- tu Kazlauskui, nariu Vitaliumi Lekeckui. Programą atliko tryli- kos instrumentalistų orkestras, parapijos choras su savo vadovu ir dirigentu muz. Antanu Linu, vietiniai solistai – sopranas Margarita Momkienė, mezzo-sop- ranai Alvin Giedraitienė, Ge- novaitė Mažeikienė, baritonas Vaclovas Momkus ir tenoras Bro- nius Tamašauskas, svečias iš Vilniaus, atvykęs dainuoti Či- kagos lietuvių operos statomo- ję V. Bellinio "Normoje". Kon- certas buvo pradėtas Jono Damb- rausko (1892-1982) giesme "Po- pule meus", baigtas G. F. Haen- delio "Aleliuja" ir J. Dambraus- ko "Malda už tėvynę". Skambėjo choro bei solistų atlikti kiti lietu- vių ir tarptautinių klasikų kū- riniai, o iš jų turbūt labiausiai išsiskyrė vargonų solisto Ričar- do Soko koncertan įjungtas vo- kiečių kilmės prancūzų klasiko Cesario Augusto Francko (1822-1890) trijų dalių "Choralas nr. 3".

Bostonietis kompozitorius Je- ronimas Kačinskis, už savo kū- rinimus laimėjęs Lietuvos 1991 m. valstybinę premiją, šiemet džiau- giasis po penkiasdešimt penkerių metų pas jį sugrįžusiu netetu. Šiuo talentingu J. Kačinsko kū- rinu žavėjosi 1938 m. tarptauti- nės moderniosios muzikos festi- valio dalyviai Britanijos Londo- no BBC koncertų salėje. Netetu yra vadinamas devynių instrumen- talistų ansambliui skirtas muzi- kos kūrinys. Šią savo kompozici- ją J. Kačinskis buvo praradęs II D. karo metais. Dabar antroji at- kurto neteto premjera kovo 4 d. įvyko Bostone specialiai sureng- tame koncerte "Tribute to John Bovicchi and Jeronimas Kačinskis". Mat dingusią neteto par- titūrą, pasinaudodamas išliku- siomis gaidomis pučiamiesiems ir styginiais instrumentais, at- kūrė Berklee muzikos mokyklos prof. J. Bovicchi, su kuriuo J. Kačinskis teko dirbti toje mokyk- loje. J. Kačinsko sukurtam ir J. Bovicchio atkurtam netetu bu- vo skirta pirmoji koncerto da- lis. Keturių dalių netetu atliko bostoniečių kamerinė grupė "Speaking in Tongues". Spal- vinga interpretacija pasižymėjo smuikininkai K. Kobayashi- Kirke, P. Dalude, obojumi gro- jęs K. Halvortson, fagotu – J. Kirker.

Poetas Eduardas Selelonis, gimęs Kaune prieš šešiasdešimt ketverius metus, mirė Vilniuje sausio 29 d. Velionis 1954 m. bai- gė Kauno medicinos institutą, dir- bo gydytoju, nuo 1961 m. – žur- nalo "Sveikatos apsauga" vyr. redaktoriumi. Lietuvos rašytojų sąjungon buvo priimtas 1960 m. Buvo išleides poezijos rinkinių, knygelių vaikams. Palaidotas Vil- niuje, Rokantiškių kapinėse.

Lietuvos teatrų šventė Kaune jau trylia metų pavasariais reng- davo "Girstučio" kultūros ir sve- tingumo rūmai. Po trejų metų pertraukos dabar šios šventės simboliu tapo "Pavasario varpe- lis". Jon šį kartą įsijungė septy- nių teatrų atstovai. Pagrindinė šios šventės organizatorė yra Da- lia Nemėnienė, "Girstučio" rūmų direktoriaus pavaduotoja. Ji džiaugėsi valstybinėmis bei pri- vaciomis įmonėmis, kurios ne tik finansiskai rėmė šį renginį, bet ir parūpino tikrai vertingų pri- už. Juos, užpildydami anketas, paskirstė spektaklių žiūrovai. Klaipėdos dramos teatro aktorė Regina Šaltenytė gavo 200 dole- rių už geriausiai atliktą moteries vaidmenį B. Brechto pjesėje "Ge- rasis žmogus iš Sezuanų". "Dro- bės" valstybinės akcinės įmonės 10.000 talonų prizas įteiktas Vil- niaus mažojo teatro dail. Juozui Statkevičiui už drabužius ir grim- mą aktoriams F. Garsijos Lorko pjesėje "Jeigu praėtų penkeri metai". Pagrindinis prizas – dail. Roberto Sukocko sukurtas sieni- nis kilimas papuoš Vilniaus dra- mos teatrą. Jis paskirtas už ge- riausią "Pakelintųjų" spektaklį, kuriam panaudoti J. Erlicko kū- riniai.

Vydūno 125-rių gimimo metu- proga jau sukurtas Lietuvos kul- tūros ir švietimo ministerijos už- sakytas pilnametražis dokumen- tinis filmas "Tamsoje būti švie- sa". Filmo premjera buvo sureng- ta Menininkų rūmuose Vilniuje. Apie dokumentinį filmą jo sutik- tūse kalbėjo Vydūno draugijos pirmininkas filosofas V. Bagdo- navičius. Scenarijų jis paruošė su šio filmo operatoriumi bei režisieriumi Z. Puitlovu. "Tie- sos" kovo 26 d. paskelbtame EL- TOS pranešime "Tegul kalba Vy- dūnas..." rašoma: "Filme daug paties Vydūno, jo aplinkos žmo- nių fotografijų, panaudota archyvinė kronika, išsaugojusi prieš- kario laikų Tilžės ir Kauno gyve- nimui vaizdus, reportažiniai kad- rai apie Vydūno palaikų perkėli- mą iš Detmoldo į Bitėnus. Iš ek- rano kalba žmonės, regėję, paži- nę Vydūną. Skamba jo kūrinių arfai, jo dainos. Vydūno tekstus skaito aktorius P. Venslovas". Arvydas Jockas "Lietuvos aide" pabrėžia, kad filme panaudoti prieškario Tilžės vaizdai yra paimti iš archyvinės juostos, kurią Lietuvos kultūros ir švie- timo ministerija už 900 JAV do- lerių įsigijo Vokietijoje.

Paryžiečio dail. Žibunto Mik- šio grafikos darbų paroda Vilni- je surengė "Šiaurės Atėnų" ga- lerija. Jis yra gimęs Kaune 1923 m. gruodžio 12 d., mokėsis Kau- no jėzuitų gimnazijoje, dailės pa- grindus gavęs iš ten piešimo mo- kytoju dirbusio skulptoriaus Al- fonso Janulio. Grafikas Z. Mik- šys skulptoriui A. Januliiu skir- tia plačią nuskambėjusią padė- kos žodžius: "Mes buvome smar- kiai užsidegę menui ir tas užsi- degimas buvo labai gerai nukrei- piamas. Mokytojas geru nuosta- bus. Kas norėjo ir buvo linkęs į šitą pašaukimą, gavo visus pagrindus. Visur, kur aš vėliau buvau, atėjau jau iš esmės susiformavęs. Mano visi pagrindai yra iš Lietu- vos. Visą ateivėžiau iš Lietuvos". Šiuos dail. Z. Mikšio žodžius "Tie- sos" skaitytojams dabar cituoja jo grafikos darbų parodą prane- šanti Neringa Kažukauskaitė. Prie jų belieka pridėti, kad dail. Z. Mikšys, būdamas pokario Vokietij- joje, tapybą ir teatro kostiumų komponavimą studijavo Štutgarto dailės akademijoje 1946-49 m., režisūrą – privačioje H. Gensi- cheno dramos akademijoje. Vil- niaus universiteto grafikos ka- binetui dail. Z. Mikšys yra do- vanojęs leidinių ir dailės kūrinių. 1992 m. pabaigoje jis dirbo dėsty- toju Vilniaus dailės akademijoje, studentams neskaitydamas pas- kaitų. Žurnaliste N. Kažukaus- kaitė cituoja jo mintis šia tema: "Mano dėstymo programa – praktiškas darbas. Aš paskaitų neskaityu. Jie ateina ir dirba. Jeigu jiems idomi mano nuomonė apie tai, ką jie daro, tai atneša savo darbus, eskizus, aptariame tuos darbus".

V. Kst.

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 4.50%	Asmeninės paskolas
180-364 d. term. ind. 4.50%	nuo 9.00%
1 metų term. indėlius 4.75%	Sutarties paskolas
2 metų term. indėlius 5.00%	nuo 9.00%
3 metų term. indėlius 5.25%	Nekiln. turto paskolas:
4 metų term. indėlius 5.50%	Su nekeičiamu nuosimčiu
5 metų term. indėlius 5.75%	1 metų 6.75%
1 metų GIC-mėn. palūk. 5.25%	2 metų 7.50%
1 metų GIC-met. palūk. 5.50%	3 metų 8.00%
2 metų GIC-met. palūk. 5.75%	Su keičiamu nuosimčiu
3 metų GIC-met. palūk. 6.00%	1, 2 ir 3 metų 6.75%
4 metų GIC-met. palūk. 6.25%	
5 metų GIC-met. palūk. 6.50%	
RRSP, RRIF ir OHOSP 3.75%	
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind. 5.50%	
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind. 5.75%	
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind. 6.00%	
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind. 6.25%	
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind. 6.50%	
Taupomąją sąskaitą 3.00%	
Kasd. pal. taupymo sąsk. 3.00%	
Kasd. pal. čekių sąsk. iki 2.00%	
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk. 2.00%	

Draudame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI per 54 milijonus dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

PENSININKAMS PATARNAUJU JAU 10 METŲ.
Skambinkite tel. 232-9000

RE/MAX Professionals Inc.
1 East Mall Crescent
Etobicoke, Ontario M9B 6G8
Res: 231-2839

ANTANAS GENYS

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 35 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

MARGIS DRUG STORE

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
Pensininkams 10% nuolaida nuo visko (išskyrus cigaretes)

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE turi "Lottario" loterijos skaitytuvą (kompiuterį)

NRS NATIONAL REAL ESTATE SERVICE
NRS WESTSIDE REALTY INC.

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižaduo mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

2323 Bloor St. West nr. 218, Toronto, Ontario M6S 4W1
(Windsor – Bloor kampas)
Tel. (416) 767-9000 Fax (416) 767-0382

CANADA LOYAL INSURANCE CORPORATION
Greitas ir tikslus patarnavimas

DRAUDA

gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos

Juozas Eimis Ramas
1270 Central Parkway West, Tel. 566-1866
Suite 608, Mississauga, namų 766-5857
Ontario L5C 4P4, Fax 566-1102

Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Toronto lietuvių golfo klubo metinio narių susirinkimo, įvykusio 1993 m. kovo 31 d., darbų eiga vadovavusi klubo valdyba. Iš kairės: ižd. ARŪNAS JONIKAS, pirm. ANDRIUS ZALESKIS, KESTUTIS EIMANTAS ir TANYA EIMANTIENĖ – nariai

SPORTAS

Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS.
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5.
telefonas (416) 766-5367

JAV laimėjo prieš Lietuvą 95:92 (47:49)

K. BARONAS, Vokietija

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Žinomas krepšininkas, buvęs Lietuvos ir Sov. Sąjungos rinktinės žaidėjas Stanislovas Stankus, savo leidinyje "Septyniadešimt mūsų krepšinio metų" įžangoje rašo: "Čekų klasikinės muzikos pradininkas B. Smetana rašė, kad muzika – čeko gyvenimas. Mes galime pasakyti – krepšinis lietuvių gyvenimas. Senolė motina, kai grįždavau iš svarbesnių varžybų pirmiausia klausdavau, kas laimėjo, o išgirdusi, jog mūsų tiksliai, tiksliau "Žalgiris", nušivdavo ir balsingai sužemaičiuodavo "Vo kap gerai".

Džiaugiamės, turėdami tokia gražią Lietuvos krepšinio atžalą, kuri dar ne vieną kartą, jau suaugusi, aukštai iškels mūsų trispalvę. Dar ne vieną kartą tarptautinės spaudos puslapiuose skaitysime gintarų krašto vardą, įrašytą garbinčioje vietoje, ne vieną kartą tarptautinėje arenoje nuskambės Lietuvos pergalės himnas!

Iš organizacinio komiteto turėjau spaudos pažymėjimą, tad visą savaitę praleidau su Lietuvos rinktinės, dažnai eidamas ir vertėjo pareigas. Buvo daug progų pasikalbėti su rinktinės treneriu Jonu Kazlauskui. Pasirodė, kad mūsų rinktinė yra sudaryta 1992 m. iš Kauno, Vilniaus, Panevėžio, Marijampolės, Alytaus, Raseinių žaidėjų, dalyvauja Europos jaunių pirmenybėse. Jau ateinantį mėnesį Panevėžyje įvyks Europos pusbaigminės pirmenybės, dalyvaujant Lietuvai, Lenkijai, Bulgarijai, Izraeliui, Islandijai.

Mūsų rinktinę sudaro šie žaidėjai: Janulis, Jaruševičius, Kavaliukas, Urbonas, Rimkus, Radziulis, Marčiulionis, Kazlauskas, Karlikanovas, Jasikevičius, Šestokas, Jukūnas. Lietuvos krepšinio atžalą gloyboja Lietuvos avialinijos LAL, skraidina nemokamai į tolimesnių miestų – valstybių rungtynes (atskraidino ir į Frankfurtą), aprūpina sportine apranga. Manheimie lietuviai gyvena amerikiečių kareivinėse (JAV rinktinės viešbutyje), buvo maitinami amerikiečių karių, valge kiek norėjo, tad nebadavo.

Žaidynių metu teko susipažinti su keliais kitų valstybių treneriais. Lenkijos treneris (jo pirmas klausimas – iš kur taip gerai moku lenkiškai?) Šeškovas pasakė, kad lietuviai pasiekė baigmę ir susitiks su JAV rinktinė. Jiems buvo labai sunku žaisti prieš lietuvius, jie techniškai buvo pranašesni už lenkus. Lietuviai jauniai jau keturis kartus laimėjo prieš Lenkiją. Krepšinio centru yra Vroclavas (vok. Breslau), jaunių rinktinė sudaryta iš Varšuvos, Kašalino, Šečino, Vroclavo atstovų. Šią progą paprasčiau perduoti linkeijimui bus. Varšuvos "Legija" krepšinio komandos treneriui Vladui Mališevskui, su kuriuo jaunystėje teko Vilniuje žaisti ledo ritulį.

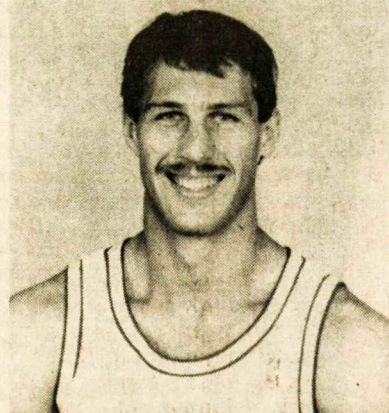
Providence kolegijos trenerio padėjėjas Larry Shyalt atkreipė dėmesį į Šeštoką ir Jukūną, pakviesdamas abu į vasaros stovyklą JAV-se. Įteikė man formuliarus – anketas, prašydamas perduoti Lietuvos jaunių rinktinės treneriui. Amerikiečiai apmokės visas kelionės išlaidas, duos pilną išlaikymą. Be krepšinio lietuviai turės lankyti anglų kalbos kursus, bus supažindinti su JAV gyvenimu. Amerikietis paminėjo ir A. Karnišovą, pareikšdamas, kad jį apibūdinti neužtenka vien tik "gero žaidėjo" vardo, įvertindamas jį kaip "excellent".

Prisistatė ir Turkijos treneris, kviesdamas Šeštoką ir Jukūną žaisti Mažosios Azijos valstybėje. Lietuvos trenerio atsakymas buvo neigiamas. Juk jau gautas žaidėjas kvietimas iš JAV-bių.

Pirmenybių laimėtojų lentelė: 1. JAV, 2. Lietuva, 3. Italija, 4. Graikija, 5. Ispanija, 6. Turkija, 7. Kroatija, 8. Lenkija, 9. Rusija, 10. Prancūzija, 11. Vokietija, 12. Čekija, 13. Slovėnija, 14. Bulgarija, 15. Suomija, 16. Estija. Del trečios vietos Italija laimėjo prieš Graikiją 62:55, penkta vieta Ispanija – Turkija 74:53, septinta vieta Kroatija – Lenkija 81:54.

Spaudos atsiliepiamuose Europos amerikiečių karių dienraštis "The Stars and Stripes" balandžio 18 d. rašė: "Likus 13 sek. Millerio rankose kamuolys. Jis laukė paskutinį sekundžių. Nepasiekus tritaškio

blogiausiu atveju laukė pratešimas... Amerikiečių treneris McCann: "Lietuva yra labai gera komanda, gero trenerio rankose... Tai buvo pirmenybių rungtynės – vertos pirmenybių rungtynių vardo... Abi rinktinės žaidė "excellent" krepšinį". Vokiečių spauda: "Ein grandiose Finale – grandiozinė baigmė"... Amerikiečiai buvo pajęgesni fiziškai ir prie "rebound", tačiau lietuviai buvo pranašesni technika... "Kvepėjo salėje sensacija, kada Janulis ir Jasikevičius prieš rungtynių pabaigą išvedė Lietuvą į priekį 87:89". Daug kitų, giriančių rungtynių lygį, pareiškimų buvo padaryta. Apie šią baigmę kalbės ilgai visa Europa. Manheimio miesto "Sporto" skyriaus vedėja: "Įtemptas žaidimas, netrukus dramatiškas. Pergalę skirčiau abiem rinktinėms..."

Marčiulionis išjungtas iš krepšinio

Paskutinėmis žiniomis, iškilusis krepšinininkas Šarūnas Marčiulionis nebežais Lietuvos rinktinėje atrankos turnyre 1993 m. gegužės 30 – birželio 6 d. Lenkijoje, o taip pat, jeigu Lietuva pasiektų kvalifikavimosi teisę, jis nedalyvaus 1993 m. Europos vyrų krepšinio pirmenybėse birželio 23 – liepos 4 d. Vokietijoje. Priežastis – Achilo kulno gyslų uždegimas, kuris prasidėjo po susižeidimo Vilniuje, tik ką grįžus iš Barcelonos olimpiados.

"Golden State Warriors" klubo vadovybė ir jų daktarai pataria Šarūnui pailsėti ir leisti kojai pagyti. Jeigu jis neklusėtų šio patarimo, komplikacinės pasekmės gali nutraukti jo, kaip krepšininko, karjerą. Marčiulionis pareiškė, kad jis neturi kito pasirinkimo, kaip kad paklusti šiam patarimui. Jis pareiškė, kad Lietuvos rinktinėje nebežais. Jis reguliariose NBA varžybose yra praleidęs per 30 rungtynių.

Neatsilikame nuo pasaulio

"Lietuvos sporto" 1993 m. kovo 27 d. laidoje rašoma apie Lietuvos tautinio olimpinio komiteto (LTOK) paskutiniojo vykdomojo komiteto posėdžio metu patvirtintą "Kilnaus poelgio" komisiją, kurios vadovu išrinktas Stanislovas Stankus (jis yra LTOK viceprezidentas, taip pat ir Lietuvos krepšinio federacijos prezidentas). Komisijos nariai išrinkti: J. Šapalas, G. Stasiulevičius, J. Skernevicius, J. Lagunevičius, K. Kilčiauskas ir V. Dirmeikis. Labai sveikintinas reiškinys. Ne vien tik sporte, bet ir visur gyvenime yra lauktinas "Kilnaus poelgio" auklėjimas. (Red.)

LTOK VK taip pat nutarė pasiūlyti visoms Lietuvos sporto federacijoms įkurti "Kilnaus poelgio" komisijas ar komitetus, parengti garbingos kovos ir kilnių poelgių skatinimo, vertinimo nuostatus, visais būdais propaguoti "Kilnaus poelgio" idėją rengiant varžybas. Pagėdautina, kad federacijos kiekvienais metais iki gruodžio 1 d. išaiškintų savo sporto šakos "Kilnaus poelgio" laureatus ir pateiktų LTOK minėtai komisijai. LTOK įsteigs tris premijas, kurias kasmet Naujųjų metų išvakarėse įteiks Lietuvos "Kilnaus poelgio" laureatams. LTOK VK tikisi, jog šalies sporto žurnalistų federacija imsis propaguoti šią humanišką idėją.

"Kilnaus poelgio" ("Fair play") idėja jau senokai plačiai garsinama Europoje ir pasaulyje, veikta Tarptautinis "Kilnaus poelgio" komitetas – International Committee For Fair Play (ICEP), propaguojantis garbingos kovos ir poelgių sporte idėjas. Kasmet įvairiose šalyse bei tarptautiniuose mastu renkami garbingo žaidimo ir poelgių rezultatai.

Mirė Leonas Baltrūnas

Buvęs Lietuvos sporto žymūnas Leonas Baltrūnas, sulaukęs 79 metų amžiaus, 1993 m. balandžio mėn. mirė Australijoje. Jis 1937 ir 1939 m. žaidė Lietuvos rinktinėje Europos krepšinio pirmenybėse, kur Lietuva abu kartus laimėjo meisterio vardą. Pokario metu emigravo Australijon ir ten subūrė lietuvių sportinei veiklai, kuriai ilgą laiką vadovavo. Sporto klausimais rašė spaudoje Redagavo "Lietuviai sportininkai Australijoje" knygą, kuri apėmė 1949-1979 metų veiklą.

Golfo žinios

Toronto lietuvių golfo klubas pradėjo 1993 metų varžybinių sezoną pirmuoju turnyru, įvykiu balandžio 25 d. Hornby Towers laukuose. Del lietaus jis nebuvo užbaigtas ir galutinį rezultatą nepasiekta.

Antrasis turnyras įvyko gegužės 1 d. Golf Haven laukuose. Jame dalyvavo 46 golfininkai. Šį kartą oras buvo palankus. Laimėtojai jame pasiskirstė šitaip: A klasėje Romas Šimkus, pasiekęs 81 smūgio ribą, tapo turnyro nugalėtoju. Taip pat jis tapo pirmuoju su 68 smūgiais, išlyginamųjų smūgių konkurencijoje. Kestutis Eimantas liko antruoju abiejose kategorijose su 82(71). B klasėje Algis Simanavičius – 1 vieta 92(73), Algis Zaliauskas 2 v. – 94(74). C klasėje Leonas Baziliauskas 1 v. – 89(63) ir 2 v. Andrius Zaleskis – 89(67). D klasėje Eimutis Ramas 1 v. – 98 (65) ir Linas Saplys 2 v. – 102(66). Senjorų klasėje Markus Ignatavičius 1 v. – 87(69), Petras Stauskas 2 v. – 89(70). Pensininkų klasėje Stasys Kėkštas 1 v. – 97(74) ir Adomas Grigonis 2 v. – 110(74). Moterų klasėje Irena Kymantienė laimėjo 1 vietą, pasiekus 99 smūgius. Ji pirmą tapo ir išlyginamųjų smūgių konkurencijoje su 77. Antroje vietoje paliko Elisabeth Kėkštienė su 105(79).

Premijas svedinio primetime artėjančiai vėliavėli ant specialiai parinktų žaliųjų laimėjo Stan Podsadecki, Albinas Kartavičius ir Petras Stauskas. Nežinomios skylių premijos laimėtoju tapo Jonas Obelenius.

Turnyrų vadovavo klubo pirm. Andrius Zaleskis ir valdybos ižd. Arūnas Jonikas.

Skautų veikla

• Birželio 1 d., 7.30 v.v. Prisikėlimo par. Parodų salėje įvyks skautų-čių registracija į Jubiliejinę stovyklą Rake. Tą dieną neužsiregistruavę gali netekti vietos autobuse. Vilkiukams ir paukštytėms Jubiliejinę stovyklą rengiama "Romuvoje". Registracija tą pačią dieną.

• LSS paskelbtas rašinių konkursas deimantinei Lietuvos nepriklausomybės sukakčiai paminėti kviečia visų šakų brolius ir seses dalyvauti. Draugininkai prašomi savo draugovių skautus apie konkursą paaiškinti. Konkursas jau prasidėjo gegužės 1 d. ir tęsis iki rugėjo 15 d. Pradėkit rašyti dabar. Laimėtojams skiriamos premijos iš prel. J. Prunskio fondo. Rašinius siųskite LSS rašinių komisijai, 40 Burrows Ave., Islington, Ont. M9B 4W7.

• Pasaulio jaunimo diena, pirmoji tokios apimtys, rengiama rugpjūčio 11-15 d.d. Denver, Colorado, JAV. Daugiau informacijų teikia seselė s. Ignė Marijošūtė.

• Šv. Jurgio iškilmingoj suegoj "Satrijos" tunto j. skautės priėmė įdži: L. Bražukaitė, T. Gast, L. Jonaitytė, D. Nielson, A. Punkrytė, V. Radžiūnaitė, A. Rusinaitė, A. Sergautytė, E. Yčaitė. Į jūrų skautes kandidates pervesos: V. Benotaitė, V. Kulikauskaitė, A. Pacevičiūtė, S. Žilinskaitė ir į prištirus skautes kand. – A. Wilkinson. Antrą pat. l. gavo 14j. skaučių, pirmą 2, skaučių antrą – 4.

• "Romuvos" visuotinis narių susirinkimas įvyko Lietuvių namuose gegužės 2 d. Pirm. s. Kastytis Batūra padarė du pranešimus – valdybos ir darbo komiteto. Sekr. v.s. A. Baltakienė perskaitė laisčių advokato ps. V. Augalčio, kuris tvarko "Romuvos" teisinius reikalus. Kitoje ežero pusėje statybai ruošiami sklypai. Vieną iš jų projekto savininkas siūlo "Romuvai" už \$80.000. Jis skautams nereikalingas. Minimas projektas anksčiau du kartus buvo neįprastas. Reikia tikėtis, kad ir dabar iš to nieko neišeis. Susirinkimas balsavo prieš bet kokią statybą. Ižd. V. Paškus ir revizijos k-jos pirm. B. Saplio pranešimuose nurodyti praeitų metų nuostoliai ir pateisinamųjų dokumentų stoka. Išleista daug gerų minčių. Stovyklas organizuojant reikėtų sudaryti biudžetą, kad po visų išlaidų bent 25% liktų stovyklavietės išlaikymui. Sudarytas naujas darbo komitetas: pirm. L. Saplys, pav. A. Pacevičius, sek. A. Baltakienė, ižd. V. Paškus, nariai – A. Kaminskas, K. Pajaujis, R. Paškauskas ir V. Puzerienė. Iš pareigų: turtininkai – Algis ir Vida Senkai, D. Gutauskienė, skautininkų-kių draugininkai V. Skrinškas, I. Punkrienė, tėvų k-to pirm. O. Narušienė ir Kanados rajo vadė A. Baltakienė. Iš valdybos pasitraukė inž. L. Garbaliuskas ir inž. K. Batūra. Revizijos komisijai pasiūlo B. Saplys, K. Šapočkinas ir Račkauskas M.

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS 40 PARAMA

MOKA:

4.50% už 90 dienų term. indėlius
4.50% už 6 mėnesių term. indėlius
4.75% už 1 m. term. indėlius
5.00% už 2 m. term. indėlius
5.25% už 3 m. term. indėlius
5.50% už 4 m. term. indėlius
5.75% už 5 m. term. indėlius
5.25% už 1 m. GIC mėn. palūk.
5.50% už 1 m. GIC invest. pažym.
5.75% už 2 m. GIC invest. pažym.
6.00% už 3 m. GIC invest. pažym.
6.25% už 4 m. GIC invest. pažym.
6.50% už 5 m. GIC invest. pažym.
3.75% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)
5.50% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.
5.75% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.
6.00% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.
6.25% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.
6.50% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.
3.75% už OHOSP (variable rate)
3.00% už taupymo sąsk. (gyvybės drauda)
3.00% kasd. pal. sąsk. virš 10.000
2.00% už kasd. pal. čekių sąsk.
2.00% už Amerikos dol.kasd.pal.sąsk. (US dol. Sav. Acc.)

I M A:

už asmenines paskolas nuo 9.00%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų 6.75%
2 metų 7.50%
3 metų 8.00%
(fixed rate)

su keičiamu nuosimčiu
1, 2 ar 3 metų 6.75%
(variable rate)

Asmeninės paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgicijai.

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje.

AKTYVAI per 96 milijonus dolerių

Kredito kortelė

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$30,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perlaides. Kelionių čekiai (American Express, Thomas Cook mastercard cheques). Kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. (The Co-operators & Blue Cross). Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda. (Cumis & The Co-operators).

KASOS VALANDOS:

- Pirmad., antrd. ir trečiad. nuo 9 v.r.-3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r.-8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r.-1 v.p.p.

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –

1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West. Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

GĖLIŲ PARDUOTUVĖ "VICTORIA"

416 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario M6R 2N2
(prie Turner & Porter laidojamų namų).

Paruošiamė gėles įvairioms progoms - vestuvėms, laidotuviams ir t.t.
Prieinamos kainos. Pristatome Toronto mieste nemokamai,
Skambinti tel. 536-1994.

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD.

1614 Bloor St. W., Toronto, M6P 1A7 (Arti Toronto Lietuvių namų)

PERKANT – PARDUODANT NAMĄ VISADA JUMS SAŽINGAI IR DRAUGIŠKAI

STASYS JOKUBAITIS.

Telefonai 535-2331 arba 537-2869

BALTIC CONSTRUCTION

Namų įrengimai ir pataisymai:

- atnaujinimas, remontas ir nauja statyba gyvenamųjų namų, parduotuvių, restoranų, istaigų ir vasarnamių
- staliaus darbai
- vidaus sienų įdėjimas
- dažymas
- elektros
- vandentiekio sistemos
- vėdinimas
- stogai
- įvairūs cemento darbai
- kiemų sutvarkymas
- priepilaukos
- garažai
- tvoros
- medžių pjovimas
- virtuvės, vonios remontas ir apdaila
- rūšių įrengimas
- šildymo ir vėsinimo sistemų įvedimas
- plytelių įdėjimas
- pataisymai ir prietaikymai pagal invidijų ir senelių poreikius.

16 metų patirtis

Nemokamas įkainavimas ■ **Pensininkams nuolaida**
Skambinti Pauliui Stanevičiui tel. (416) 604-1871 Toronte.
Wasaga Beach/Stayner tel. (705) 428-6502.

LEDAS REFRIGERATION

Taisau ir prijungiu visų rūšių rezidencinius bei komercinius reikmenis:

- Šaldytuvus
- Elektrines viryklas (krosnis)
- Skalavimo mašinas, džiovintuvus
- Indų plovimo mašinas

Atlieku įvairius vandentiekio sistemos (plumbing) darbus, įrengiu vonias, šildymo ir šildymo sistemas.

Skambinti R. Jareckui

tel. 767-8711 Toronte

(Nemokamas atvažiavimas ir įkainavimas.)

Buvęs partizanas, Sibiro tremtinys, ūkininkas ALBINAS VALENTA sėdi traktoriuje, kurį jam nupirko PRANE ir JULIUS BARAKAUSKAI

Vajus "Traktorius ūkininkui"

Jau yra nupirktas 81 traktorius. Papildomai traktorius, padargus užpiko: Petras Petrakis, M. ir L. Paškus (padargus), K. Žukauskas, Tautos fondo Kanados atstovybė (3), ir K. Zauka (2).

Traktoriai ir padargai perkami iš gamyklos atstovybės "Žemūk-technika" Marijampolėje šitokiomis kainomis – JAV dol.: traktorius – \$1,450, kabina – \$200, vežimas (priekaba) – \$280, dvigalis plūgas – \$80, kultivatorius (akėcios) – \$95, šienapjovė – \$220. Pristatymas ūkininkui – nuo \$50 iki \$100 už traktorių ir tiek pat už padargus, priklausomai nuo atstumo. Gautomis žiniomis traktoriai ūkininkai patenkinti, kai kurie jais važiuoja ir į pamaldas.

Traktoriaus pirkimo reikalu prašome kreiptis į: Consulate General of Lithuania, 235 Yorkland Blvd., Suite 502, Willowdale, Ontario, Canada M2J 4Y8. Tel. (416) 494-8313, FAX (416) 494-4382.

SKAITYTOJAI PASISAKO

KGB ĮSISKVERBIMAI

"TŽ" 1993 m. 13 nr. S. Grigaliūnas laiške "Politinėje raizgynėje" stebisi, kad buvęs VLIKo pirm. K. Bobelis dabar Lietuvoje remia buvusius komunistus. Jam kyla klausimas, ar VLIKo vadovybė nebūdavo komunistinės infiltracijos? Atsakymas (gal tik dalinis) apie KGB veiklą infiltruojant savus žmones į VLIKą ir kitas išeivijos organizacijas yra – Snk. straipsnis "TŽ" 1993 m. 16 nr. "Kaip saugumiečiai kovojo su išeivija". Jame apžvelgiami KGB generolo majoro G. K. Vaigausko atsiminimai. Vaigauskas išvardina KGB vartotais slaptybiškais daug asmenų. Iš to laikotarpio, maždaug po 35 metų karui pasibaigus, dviem atvejais išeivija buvo ypač nusteibinta KGB įsiskverbimu į kai kurių pagrindinių išeivijos organizacijų viršūnes.

Albinas Morkus ketletą metų dirbo Amerikos lietuvių tarybos (ALT) rastišnės vedėju (ALTai vadovavo Šimutis, Grigaitis), buvo tarybos narys. 1963 m. grįžo į Lietuvą, įsijungė į okupanto propagandą, parašė "Vaduotojai" iš arti (žiūr. Liet. Encik. XXXVI t.).

Vytautas Alseika beveik 20 metų dirbo VLIKe, kelerius metus buvo VLIKo vykd. taryboje, 10 metų redagavo VLIKo, ELTOS žinias, biuletenį. 1972 m. grįžo į Lietuvą įsijungė sovietų propagandinė tarnyba, rašė knygas apie išeiviją neigiamu žvilgsniu (žiūr. Liet. Encik. XXXVII t.).

Lietuvai atstautis nepriklausomybė, buvo sudaryta komisija patikrinti KGB archyvus. KGB bylos parodė, kad jų agentas slaptybiškai Klūgeris buvo išeivijos

lietuvis Algis Klimaitis. Jis buvo vyriausybės suimtas ir patrauktas atsakomybėn už nelegalią veiklą. (Klūgerio-Klimaičio veikla KGB tarnyboje dokumentuotai aprašyta "Lietuvos aidas" 1992 m. gegužės mėn. laidoje).

1986 m. VLIKo pirm. K. Bobelis Klimaitį pasamdė vadovauti bendrai lietuvių, latvių ir estų informacijos įstaigai Vienoje, kur vyko Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencija. Tada Londone vykusiam VLIKo seime Klimaitis buvo VLIKo seimo narys ir iki 1989 m. buvo VLIKo atstovas Strasbūre prie Europos bendrijos tarybos. 1991 m. Klimaitis Lietuvoje įstojo į LDDP ir gavo organizacines pareigas. Tai padarė dar prieš jo KGB veiklos išaiškinimą.

KGB archyvų tikrinimas parodė, kad sekimo tinklas buvo labai plačias išvystytas, ir daug žmonių įtraukta informatoriais, tarpininkais. Komisija, be Klimaičio, buvo kol kas paskelbusi tik vienos Amerikos lietuvių bendradarbiavimą su KGB. LDDP vyriausybė KGB veiklos tyrimo komisijos darbą praktiškai sustabdė. Klimaitis banko sąskaitų sutvarkyti laikinai išleistas į Vokietiją. ("Lietuvos aidas" 1993 m. nr. 79) Dn.

PATIKSLINIMAS

Telefonu iš Vilniaus, Tėvynės sąjungos vadovybė išreiškė susirūpinimą, kad "Tėviškės žiburio" laikraštyje 19 nr. "Faksu iš Lietuvos" skirytėje, kur rašoma "Dar viena partija", paskelbta informacija neatitinka tikrovės. Tėvynės sąjunga, kaip pristatoma, atrodo tai dar viena eilinė nauja partija – iš tikrųjų jie kaip tik tai

atliko vienijančią dešiniųjų jėgų funkciją: sujungė apie 10 paburę dešiniųjų pažiūrų grupuočių įskaitant: Politinių kalinių sąjungą, Nepriklausomybės partiją, Piliečių chartiją, Darbininkų sąjungą, Moterų sąjungą, Sąjūdį, t.t. Tokiu būdu šiuo metu Lietuvoje lieka trys stambios dešiniųjų partijos: Tėvynės sąjunga (Lietuvos konservatorių partija), Krikščionys demokratai ir Tautininkai.

Antras patikslinimas – informacijoje neskelbiami Tėvynės sąjungos steigiamosios konferencijos gegužės 1 d. Vilniuje partijos vadovybės balsavimo rezultatai. Partijos pirmininku išrinktas Vytautas Landsbergis, ne Gediminas Vagnorius. Partijos vykdomuoju pirmininku išrinktas Gediminas Vagnorius. Už G. Vagnorių iš 700 partijos steigėjų balsavo 690, prieš – 2; susilaikė – 8.

Rymantas Petrauskas, Toronto, Ont.

IS TIKRŲJŲ NE TAIP...

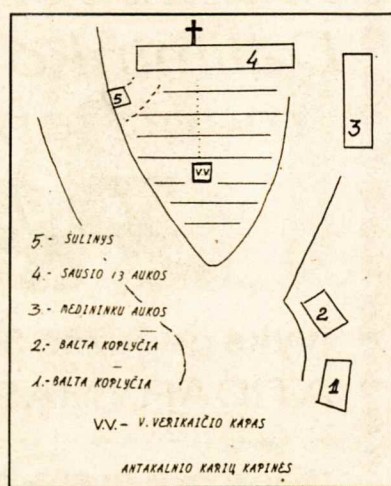
V. Mikalonis klausia "Ar iš tikrųjų taip?" laiške, liečiančiame A. Mikalajūno knygos "Likimo vartai" autoriaus autentiškumą ("TŽ" 1993 m. 17 nr.).

Tarp Los Angeles lietuvių ne paslaptis, kad A. Mikalajūno pasamdytas A. Laurinciuksas jį parašė, nors jo pavardės toje knygoje niekur nėra.

Alė Rūta knyga ir jos "autorių" A. Mikalajūno neobjektyviai aptarė ("TŽ" 1993 m. 12 nr.) "Dvi naujos ir įdomios knygos". Dar prieš pasirodant jos straipsniui, man teko su Alė Rūta atvirai ir draugiškai, su karčiu sypneliu apgalvėstant, jo "gyvenimo romano" genezę, kalbėtis ir stebėtis, kad tokie dalykai vyksta. Ji puikiai žinojo ir apie "autorių".

Vytautas Plukas, Santa Monica, CA, USA

SOL. VACLOVO VERIKAIČIO KAPAS

TORONTO

Anapilio žinios

— Gegužės 9, sekmadienį, pakrištytas Alvydo ir Deimantės Grigučius sūnus Povilas-Gintaras.

— Gegužės 10, pirmadienį, palaidota a.a. Sofija Stonkienė, 86 m. amžiaus.

— Pavarasinė Kapinių lankymo diena bus gegužės 30, sekmadienį. Pamaldos kapinėse bus 3 v.p.p. Pamaldoms kapinėse mokyklos autobusas važiuos nuo Islington požeminių traukinių stoties 2.30 v.p.p., o atgal nuo Anapilio išvažiuos 5.30 v.p.p. Tą sekmadienio rytą į 11 v. Mišias Anapilio autobusėlis maldininkus atves ir atgal parvės įprasta sekmadienio tvarka.

— Rysium su Kapinių lankymo diena, tą savaitgalį, pamaldos Wasagos Gerojo Ganytojo koplyčioje bus gegužės 29, šeštadienį, 2 v.p.p.

— Prašome mūsų sveikuosius parapijiečius atsižvelgti į mūsų paliegiuosius parapijiečius ir nestatyti savo automobilių autoaikštėje tose vietose, kurios skirtos paliegiams.

— Iš Lietuvos sugrįžo Kanados lietuvių archyvo-muzejaus vedėja dr. Rasa Mažeikaite. Kapinių lankymo dienai ji ruošia naujas parodas.

— Kanados lietuvių muzejiaus Anapilyje lankymo valandos: sekmadieniais — nuo 10.30 v.r. iki 8 v.v.; pirmadieniais — nuo 1 v.p.p. iki 10 v.v.

— Anapilio knygyne galima įsigyti Lino Faik romaną "Svetur" ir užsiprenumeruoti arba įsigyti vilniečių savaitraštį "Voruta".

— Mišios gegužės 23, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Joną Gatautį, 11 v.r. už parapiją, Wasagoje 2 v.p.p. už a.a. Joną Račinską.

Lietuvių namų žinios

— Išnuomojamas namas prie LN, kuris tinkamas prekybiniam tikslams arba galima naudoti kaip gyvenamą butus: 1-2 miegamųjų ir 2-4 miegamųjų. Skambinti V. Drešerui tel. 233-3334 arba LN vedėjui T. Stanuliui tel. 532-3311.

— Lietuvių namų vyrų būrelio suroštam šachmatų turnyre Lietuvių namuose gegužės 15-16 d. I-ja premija — \$50 laimėjo R. Vaičiūnas, II-ja \$30 — V. Genčius, III-ja \$20 — E. Bartminas ir IV-tąją LN pietus dviem asmenimis — St. Ramanauškas. Didelė padėka tenka turnyro organizatoriui LN vyrų būrelio išd. E. Bartminui. Tikimės rudenį surengti didesnio masto šachmatų turnyrą ir vėliau Amerikos-Kanados šachmatininkų komandines ir atskirų asmenų pirmenybes. Visas premijas, išskyrus IV-ją, paskyrė LN vyrų būrelis.

— Sekmadienio popietėje dalyvaavo 175 asmenys. Svečių knygoje pasirašė: D. Karbauskienė, R. Karbauskaitė iš Klaipėdos, V. J. Sakalauskai iš Vilniaus. Svečių supažindino ir pranešimus padarė LN valdybos pirm. V. Kulnys.

— LN valdybos posėdis — gegužės 20, ketvirtadienį, 7.30 v.v.

— LN socialinių reikalų darbuotojo valandos: trečiadieniais — LN 10-12 v.r. ir "Vilniaus rūmuose" 1-3 v.p.p.

— Spektaklio "Valdžia" vaizduojant apie Karaliaus Mindaugo valdymą laikotarpį, bus rodomas gegužės 30, sekmadienį, 1.30 v.p.p. Vaizduojantė paruošė Lietuvos televizija. Valdina žymiausi Lietuvos aktoriai.

— Gegužės 30, sekmadienį, 6 v.v. LN įvyks prof. dr. R. Vastoko paskaita "Iliuzinė Lietuva ir tikrovė". Įėjimas — laisva auka.

— Birželio 27, sekmadienį, 12 v. Boyd Conservation vietovėje įvyks LN vyrų būrelio ir tautinių šokių grupės "Atžalynas" tradicinė gegužinė. Programoje: šokiai, sporto varžybos, loterija ir nenumatytos staigmenos.

— Rugsėjo 7-15 d.d. yra rengiama LN poilsio stovykla, Wasagoje. Dėl platesnių informacijų prašoma skambinti A. Sauskauskui tel. 244-2790 arba E. Bartminui tel. 249-0490.

— Birželio 12, šeštadienį, 9 v.r. LN visuomeninės veiklos komitetas rengia vartotų drabužių ir daiktų išpardavimą. Daiktai priimami Lietuvių namuose darbo valandomis 9 v.r. — 5 v.p.p. Gera proga atiduoti nevartojamus daiktus ir tuo pačiu paremti LN bei Lietuvių slaugos namų statybą.

Aukos Slaugos namams

\$40 — B. Staloraitienė a.a. Leono Barausko atminimui; \$20 — L. Balšienė a.a. Jono Karkos atminimui. Iš viso statybos fonde yra \$884,321. Aukos priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

WASAGOJE netoli ežero išnuomojamas dviejų kambarių ir virtuvės butas; atskiras įėjimas, šiltas ir šaltas vanduo. Galima visam sezonui. Tel. 231-7416 Toronto.

GĖLĖS

PARUŠIAME gėles įvairioms progoms: vestuvėms, laidotuvioms ir t.t. Skambinti Valei Siminkevičienei tel. 761-9131.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Gegužinės pamaldos mūsų šventovėje vyksta kiekvieną dieną 7 v.v., šeštadieniais litaniai kalbama po 9 v.r. Mišių, o sekmadieniais litaniai giedama po 11.30 v. Mišių.

— Ruošiasi tuoktis Sylvija Akelaitytė ir Richard S. Wasiuk.

— Pakrištyti Vytautas, Žilvinas ir Deividas Tikušiai.

— Gegužės 10 d. palaidoti: a.a. Stasys Gineitis, 68 m., ir a.a. Morta Savickienė, 69 m.

— KLM moterų draugijos mūsų parapijos skyriaus valdyba pasiskirsė pareigomis: pirm. I. Vibrienė, vicepirm. D. Baziliauskienė, posėdžių sekretorė N. Tamulaitienė, korespondentė J. Bušinskienė, išd. G. Sukiene, renginių vadovė R. Grieginė, jos padėjėjos — S. Kimsa, L. Laurinavičienė, V. Siminkevičienė, I. Wilkinson; socialinių reikalų vedėja O. Krasauskienė, jos padėjėjos — D. Berius, I. Punkriene.

— Vartotų daiktų ir drabužių išpardavimas, kurį suorganizavo parapijos tarybos labdaros sekcija, praejo sėkmingai. Pelno padaryta per penkis tuksantčius dolerių.

— 1993 metų Karavano pasai jau platinami abiejuose lietuvių bankuose ir salėje po Mišių pas B. Genčių. Lietuvių paviljonas "Vilnius" vyks mūsų patalpoje. Paviljono komiteto pirmininkas — V. Taseckas tel. 824-4461.

— T. Leopoldas Scheifele, OFM, kuris mūsų parapijoje išbuvo porą mėnesių, šią savaitę išvyksta į Europą, kur praleids vasarą, važiuos į Lietuvą padėti Lietuvos pranciškonams.

— Mišios gegužės 23, sekmadienį, 8.30 v.r. — už a.a. prel. Praną Vaserį, 9.20 v.r. už a.a. Mariją, 10.15 v.r. — už gyvas ir mirusias motinas (novena), už a.a. Albiją ir a.a. Joną Kazlauskus, už a.a. Joną Gudelį, 11.30 v.r. — už gyvus ir mirusius parapijiečius.

A.a. Juozas Starkevičius, buvęs kūno kultūros mokytojas Lietuvos gimnazijose, mirė Toronte. Laidojamas Sv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje gegužės 20, ketvirtadienį, 10 val. ryto.

Fr. J. Kowalski, "Lingua — Ads Service" įsteigėjas, po ilgesnės ligos mirė 1993 m. gegužės 9 d., sulaukęs 78 m. amžiaus ir nuliūdime palikęs kolegę Kveta Ram ir kitus įstaigos bendradarbius.

A. a. Antanui Kavaliauskui Lietuvoje mirus, giliai užjaukdama sesutės Justina Sriubiskienė, Aldona Stadienė ir JAV-ės Stasė Slapeliene bei visus artimuosius, Ona Juodikienė "Tėviškės žiburiams" aukuoja \$20.

A. a. Jono Kšivicko atminimui vietoje gėlių Ona ir Vacys Vasiak "Tėviškės žiburiams" aukuoja \$25.

A. a. inž. Jonui Kšivickui mirus, užjaukdama žmoną dr. Alią, Ona Juodikienė "Tėviškės žiburiams" aukuoja \$20.

KLM moterų draugijos Lietuvių kankinių parapijos skyrius "Tėviškės žiburiams" aukuoja \$200.

Kanados lietuvių muziejiaus archyvas nuoširdžiai dėkoja už aukas: \$7.000 — Kanados lietuvių fondas; \$600 — Lietuvių kredito kooperatyvas "Parama"; \$200 — Lietuvių tautodailės instituto Toronto skyrius a.a. G. Baltaduonienės atminimui; \$100 — J. Bataitis. R.M.

Toronto Maironio mokyklos ir Aukštesniųjų liutianistinių kursų mokslo metų užbaigimas ir 45-rių metų Maironio mokyklos veiklos paminėjimas įvyko gegužės 14 d. Prisikėlimo parapijos salėje. Absolventams pažymėjimus, su pagalba mokyklų vedėjos, klasės auklėtojų bei tėvų komiteto atstovų, įteikė Lietuvos generalinis konsulas H. Lapas. Pastarasis, KLB valdybos pirm. A. Vaičiūnas ir mokyklų tarybos pirm. kun. J. Staškus sveikino baigusiuosius. Vedėja G. Paulionienė šia proga pagerbė mokyklos talkininkus ir buvusios jos darbuotojus. Ypač pasigerėtiną programą atliko patys mokiniai. Plačiau apie renginį kitame "TŽ" numeryje. D.

KZR ROOFING

Dengiame ir taisome stogus. Skambinti tel. 604-3992 Toronte.

Jei norite padėti savo giminėms, dirbantiems žemę Lietuvoje

TRAKTORIAI: MTZ-82 — skirtas visiems žemės ūkio darbams; LTZ-55 — skirtas visiems žemės ūkio darbams; T-25A — ratinis, plataus pritaikymo; DT-75 — vikšrinis, bendros paskirties; HTZ-06 — su priekaba, šienapjove, kultivatorium, plūgu.

KITI PADARGAI PRIE TRAKTORIŲ: plūgas, šienapjovės, bulvių kasamoji.

Prašome kreiptis į **Company "ALIUS"**, 1712 Main St. W., nr.102, Hamilton, Ontario L8S 1G7, Canada. Tel. faksas (416) 522-3967.

Nepateikiamos kainos, jos nurodomos jums paskambinus.

Dailininko SAULIAUS JAŠKAUS meno tapybos: portretai, vaizdai

PARODA

įvyks gegužės 30, sekmadienį, Anaplio Parodų salėje. ATIDARYMAS tuoj po 9.30 valandos ryto Mišių.

Maloniai kviečia visus atsilankyti — *Anapilio moterų būrelis*

Kreipimasis į lietuvių visuomenę

Mūsų lietuvių kolonijoje yra darbų, kuriems atlikti reikia daug rankų. Darbo našumas pareina nuo organizuotumo ir susiklausymo. Todėl veikia įvairios institucijos, tarnaušios dirbės Lietuvoje mokyklų psichologiniame centre ir dėstęs psichologiją Vilniaus universitete. Abu paskaitininkai atsakys ir į klausimus. Inf.

Sukaktuvinis tautybų Karavano, jau 25-tasis, įvyks birželio 18-26 d.d. Vilniaus paviljonas vėl bus įrengtas Prisikėlimo parapijos patalpoje, 1021 College St. Dalyvaus 40 tautų. 25-mečio proga Karavano organizatoriai, paroduodami pasus, suteikia progą tuo pačiu dalyvauti ir loterijoje, kurios laimėkliai yra: naujas Fordo pilnai įrengtas Mini-Van Explorer; 2 lėktuvų bilietai skrydžiams bet kur su Air Canada; vienerių metų maisto apsipirkimas \$100 per savaitę 52 savaitėms Knobb Hill Farms parduotuvėse ir du Kodak firmos "CD Photo" aparatai, kiekvieno vertė \$600.

Organizaciniam komitetui vėl iškyla didelis rūpestis dėl pasų. Karavano centrinis komitetas reikalauja, kad kiekvienas paviljonas privalomai iš anksto nupirktų po 200 pasų. Taigi prieš pradėdant Karavaną paviljonas jau skoloje. Bet už kiekvieną parduotą pasą paviljonas pasilaiko \$4. Vilniaus paviljono komitetas prašo visuomenę tai suprasti ir įsigyti pasus, kurie jau platinami Prisikėlimo parapijos ir "Paramos" kooperatyvuose bei Prisikėlimo parapijoje po kiekvieną Mišių (pas p. Genčių).

Vilniaus paviljono komitetui pirmininkauja Vytautas Taseckas. Komitetas nutarė šiais metais organizacijoms, kurios kasmet parūpina tortus bei pyragus, atsidėkoti atiduoti pusę pelno už per jų vakarą parduotus skanėstus. Tai finansinė parama organizacijoms. Kitą dalį pelno numatyta lygiomis skirti Lietuvoje vykstančioms ateitininkų ir skautų stovykloms, sudarant galimybę Lietuvos jaunimui jose dalyvauti.

Lietuvoje rengiamos ateitininkų ir skautų stovykloms atlieka svarbų auklėjimo vaidmenį. Paramos reikalaujami su Lietuvos skautų ir ateitininkų vadovybėmis.

Tuo būdu atsilankydami Vilniaus paviljone ir pirkdami organizacijų paruoštus kepinus, paremsite savas organizacijas, o kartu ir Lietuvos ateitininkų bei skautų vasaros stovyklas.

Gabija Kanados lietuvių žurnalistų sąjungos metiniame susirinkime gegužės 8 d. buvo diskutuojama ateities veikla. Nors gretos retėja, (neseniai palaidotas pirmasis s-gos pirm. Jonas Karka) pasisakius p. Kralikauskienė, K. Mileris ir S. Daliui, nutarta veiklą tęsti bandant pritraukti naujų narių.

Šiuo metu valdybą sudaro: pirm. B. Stundžia, sekr. S. Prakapas, išd. L. Norvaiša-Girinis. Ligoninėje esančiam nariui St. Varankai pasiūta kortelė su linkejimais greičiau pasveikti ir grįžti į veiklą. S.P.

Atitaisymas. "TŽ" 19 nr. "Aro" sukaktuvinio koncerto aprašyme išspausdinta: "Aro" dainos žodžius parašė Viktoras Šilaitis. Turi būti Šilaitis.

Anapilio sodyba apima jo įsteigtąsias Sv. Jono lietuvių kapines, vienintele tokias visoje Kanadoje, jo pastatytas didžiulius Anapilio pastatus su auto aikšte ir Lietuvos kankinių šventovę su klebonija. Be to, jo darbų tęsėjai pastatydino Kanados lietuvių muziejui-archyvu erdvas patalpas ir kapinėms raštinę, sandėlį bei garažą. Visas Anapilio sodybos korporacijos turtas, išskyrus Toronto arkivyskupijai priklausančią šventovę ir kleboniją, yra grąna lietuvių nuosavybė. Šis turtas lietuvių rankose išliks visą laiką.

Steigiant Anapilio sodybą, jos steigėjai lėšų klausimas buvo labai opus, dažnai jų trūko. Todėl, taupant lėšas, autoaikštė nebuvo tinkamai išleista. Padėtas labai silpnas pagrindas. Aikštė yra susidėvėjusi ir reikalinga naujo, tvirtesnio grindinio ir asfaltavimo. Tai pareikalaus didelių

išlaidų. Po muziejaus-archyvo statybos Anapilio sodyba išnansiškai dar nėra reikiama atsigavusi: ją slegia 600,000 dol. skola. Todėl Anapilio sodybos vadovybė skelbia **ANAPILIO AUTOAIKŠTĖS VAJŲ**, tikėdamasi nuoširdžios visuomenės paramos.

Anapilio išde bus atidaryta specialiai aikštės vajaus sąskaita, iš kurios pinigai bus naudojami tik aikštės atnaujinimui. Visuomenės patogumui yra atidarytos **"ANAPILIS PAVING FUND"** sąskaitos: "Paramos" kredito kooperatyve nr. 10659 ir Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyve nr. 163690.17. Aukotojams bus išduodami pakvitavimai atleidimui nuo pajamų mokesčių.

Visuomenę prisidėti prie klebono kun. Petro Ažubalo didžiojo projekto užbaigimo nuoširdžiai kviečia Anapilio korporacijos valdybos ir Sv. Jono lietuvių kapinių komitetas nariai:

Pirmosios aukos

Anapilio autoaikštės vajui aukuoja: \$100 — dr. J. Sungaila, V. Birštonas, L. Rudaitis, A. Sagevičius ir J. Andrusis; \$60 — K. L. Meškauskai.

Skautų-čių, važiuojančių į Jubiliejinę stovyklą Rake, REGISTRACIJA

įvyks 1993 m. birželio 1, antradienį, 7.30 v.v., Prisikėlimo parapijos Parodų salėje. Bus taip pat registruojami vilkiukai ir paukštytės, kurie stovykla "Romuvoje". *Tuntininkai*

Ryersono instituto tarptautinis skyrius surengė priėmimą gegužės 10 d. susipažinimui su atvykusiais iš Baltijos kraštų devyniais energetikos specialistais. Penki savaitę viešnage remia užsienio reikalų ministerijos darbo komisija per CBIE (Canadian Bureau for International Education), o globoja Ryersono profesorius estas Juri Silmberg. Jų atvykimas yra trečioji dalis praeitais metais pradėtos programos "Management of Change", kurios pirmą ir antrą dalis apėmė agrikultūros ir finansų sritis. Numatyta supažindinti lankytojus su energetikos gamybos ir vartojimo metodais Ontario provincijoje, aplankant energetikos ministeriją, Ontario Hydro, Consumers Gas, Ontario Energy Board, Atomic Energy of Canada ir kitas įstaigas. Iš Lietuvos yra atvykę pareigūnai Artūras Dainius, Lietuvos šalies energetinės sistemos šiluminių jėgainių skyriaus direktorius Vilnius; Dangiras Mikalajūnas, valstybinės įmonės — "Panevėžio elektros tinklai" centrinės vedėjas ir Vytautas Mikaila, Lietuvos energetikos instituto vyr. mokslinis bendradarbis Kaune. Priėmimo dalyvavo konsulas H. Lapas, Ryersono profesorius inž. V. Sičiūnas, inž. A. Šeškus (Hydro), inž. Č. Jonys. "Tėviškės žiburiams" atstovavo R. S. Jonaitienė.

JŲ PAVARGOTE VIEŠĖDAMI pas gimines ir ieškote ramaus poilsio kempelio Lietuvoje? Siūlome atskirą kambarį kaimo vieniemyje (yra visi patogumai), netoli Klaipėdos. Maitinam sveiku kaimo maistu (turime karvutę, gaminame dešras), vaikščiiodami šalia esančio miško papjėvėmis, atsigausite ir pailsėsite. Paros kaina su maistu tik \$10 JAV. Už \$40 JAV galime jus pasiųsti tiesiai iš Vilniaus orausčio, taip pat galime susitarti dėl išvykų į bet kokią vietovę Lietuvoje. Kreiptis D. Bernotienė, Šilutės raj. Bikaivenai, tel. 370-41-45-659.

LIETUVOS Sveikatos apsaugos ministerijos Farmacijos departamento direktorius V. Sakalas su žmona, tarnybiniais reikalais atvykę į Torontą, B. Samsonienės lydimi lankėsi ir "Tėviškės žiburiuose". Pasak jų, vaistų problema Lietuvoje nesanti katastrofiška. Jų gaunama dovano mis ir iš Vakarų. Vakariečių bendrovės yra susidomėjusios investuoti į vaistų gamybą Lietuvoje.

PADEKA

Nuoširdžiai dėkojame visom poniam ir panelem, prisidėjusiom prie mūsų būsimo kūdikio apdovanojimo (baby shower). Jūsų nuoširdūs linkėjimai, gražios ir vertingos dovanos mus labai sujudino. Esame labai dėkingi už šią malonią staigmeną.

Louise ir Edis Paskai

● **Ar jau pramėi Kanados lietuvių kultūros muziejų?**

ISNUOMOJAMAS WASAGOJE vieno miegamo butas su 2 prausyklo. Kaina \$395 mėnesiui. Arti krautuvės ir autobusų sustojimas. Skambinti vakarais tel. (705) 428-2105.

ISNUOMOJAMAS kambarys ir virtuvė vedusiuji porai ar pavieniams asmenims vasaros sezonui ant ežero kranto Wasagoje — buvusiam Springhurst. Skambinti tel. 416-239-7268.

NAUJAI IŠLEISTA "Du gaideliai" plokštelė — CD, dainelės vaikams. Prašoma kreiptis tel. 416-689-7464. Kaina — \$16. Perkant didesnę kiekį, duodama nuolaida. Galima gauti ir pas St. Prakapą.

KAUNE GALIMA IŠSINUOMOTI vieno miegamojo butą su pilnai aprūpinta virtuve bei karštu vandeniu. Butas antrame aukšte, tyliose gatvėje, patogus miesto transportui. Kaina \$30 JAV savaitę. Jei-gu pageidaujate, galime būti vadovu po Kauną ar Lietuvą, išnuomoti automobilį. Kreiptis: Antanas, Pramonės prospektas 49-92, Kaunas 3036, tel. 370-7-77-66-21.

MONTREAL

Motinos dienos minėjimas gegužės 9 d. prasidėjo pamaldomis AV šventovėje. Po jų dauguma motinų ir svečių rinkosi į seselių kiemą ir čia pat esančią "Lito" pievutę gegužinei. Esant saulei ir šiltai dienai, susėdę prie stalų žmonės buvo vaishami karštomis dešrelėmis, pyragais ir kava. Jaunasis "Gintarelis", vad. Zigmo Lapino, gražiai pagrojo keletą liaudies dainų. Po vaišių visas motinas pasveikino KLJ sąjungos Montrealio skyriaus pirm. Lina Celoriūtė. Šį minėjimą rengė Jaunimo sąjungos Montrealio skyrius ir Montrealio liutianistinė mokykla.

Montrealio liutianistinė mokykla gegužės 8 d. baigė mokslo metus. Buvo išstatyta įvairių vaikų piešinių, žemėlapių ir kitokių darbų parodėlė. Baigsiems mokslo metus įteikti pažymėjimai. Šiais metais abiturientų nebuvo.

Dalios ir Vyto Gruodžių išleistuvės artimųjų būrelis surengė gegužės 8 d. Silvijos ir Vinco Piečiūčių

namuose. Vytas po savaitės išvyksta į Vilnių "Soros Foundation" Lietuvos skyriaus direktoriaus pareigoms. Dalia iškris po mėnesio. Jų dukrė Karla, lėstėjusi už Dariaus Čuplinsko, Lietuvoje gyvena jau trejus metus. KLB Montrealio apylinkės valdybos pirm. Arūnas Staškevičius atsisveikino bendruomenės vadovu. Vytas buvo apylinkės ir krašto valdybos narys, dabar taręs gražų atsisveikinimo ir padėkos žodį.

Mme Manon Girdalin iš Vilniaus yra atvykusi aplankyti motinos ir kitų artimųjų, gyvenančių Montrealio priemiestyje Laval, Que. Ji yra Prancūzijos ambasados Vilniuje Kultūros sk. atstovo žmona, gerai išmokus lietuvių kalbą ir pamilius lietuvius. Ateityje tikisi visiškai apsigyventi Lietuvoje. Montrealyje aplankė pažįstamus lietuvius, dalyvavo D. ir V. Gruodžių išleistuvėse. Tarp daugelio jos pažįstamų Lietuvoje yra ir Gruodžių dukra Karla. Jos vyras kilęs iš Prancūzijos. B.S.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC

Namai - Automobiliai - Prekyba - Atsakomybė
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel. 722-3545 FAX 722-3546
JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B. DONNA SVRAKA, A.I.B.
PETRAS ADAMONIS, C.I.B. Res. 256-5355
Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti.

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8
Tel. 766-5827; 766-5830

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard
VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS — virš \$29,000,000 REZERVAS — virš 2 milijonų.

MOKA UŽ:	
Certifikatus 1 m. —	5.75%
Certifikatus 2 m. —	6.25%
Term. indėlius:	
1 metų	5.00%
180 d. - 364 d.	4.50%
120 d. - 179 d.	4.50%
60 d. - 119 d.	4.50%
30 d. - 59 d.	3.00%
Taupymo — special.	2.25%
Taupymo — su gyv. dr.	1.50%
Taupymo — kasdienines	1.75%
Einamos sąsk.	1.50%
RRIF—RRSP — 1 m.term.	6.00%
RRIF—RRSP — 2 m.term.	6.25%
RRIF — RRSP — taup.	2.00%

IMA UŽ:

Nekiln. turto nuo 7.25%, asmenines — nuo 7.00%

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

KASOS VALANDOS:	
1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais 9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč. 9.00- 3.00	
Ketvirtadieniais 12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniais 10.00- 6.00	2.00- 6.00

EUROPARCEL

APTARNAUJAME LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ
NAUJA VIETA — NAUJOS VALANDOS
TOKS PAT GERAS PATARNAVIMAS

Nuo gegužės 1 d. mes persikeliame į naujas patalpas — prie Rūtos aukštinio amžiaus klubo, 1450 DE SEVE. Ankstyvesnė vieta RUE LEGER gatvėje nebeveiks nuo gegužės 15 d. Paketų priėmimo NAUJOS VALANDOS bus nuo 9 v. ryto iki 7 val. vakaro TIK TREČIADIENIAIS. Paketų išsiuntimas ir toliau bus kiekvieną savaitę. Paketų "pick up service" paėmimas iš jūsų namų veikia nuo pirmadienio iki penktadienio.

Siuntiniai pristatomi tiesiog į namus.

Nėra maksimumo svorio.

Minimumas 2 kg, arba \$10.00.

Nauja kaina: \$5.10 už kg

MONTREALYJE 1450 DE SEVE LASALLE, QUE.

848-9693

Vytas Gruodis, Jr.

SKAMBINKITE INFORMACIJOS IR APTARNAVIMO REIKALAMS

BET KADA - 7 DIENAS

ATLIEKAME įvairius namų remonto darbus, tvarkome aplinką (landscaping). Skambinti tel. 545-8868 Hamiltone.

ATLIEKU staliaus, vidaus sienų (drywall) bei plytelių dėjimą, dažymo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas). Skambinti Algiiui tel. 255-1080.